

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:
= Megállapodás szerint. =

Nyilttér soronként 1 K.

Kéziratokat
nem küldünk vissza

Zalavármegyei Gazdasági Egyesület.

Meghívó.

A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület

ugy is mint

Zalavármegye Központi Mezőgazdasági Bizottsága

f. évi június hó 10-én d. e. 10 órakor Keszthelyen a városháza nagytermében

rendes közgyűlést

tart, melyre a t. tag urak ezennel tisztelettel meghívattak.

Tárgysorozat:

1. Cselédtörvény-javaslat tárgyalása.
2. Tapolcavidéki Gazdakör kamatmentes kölcsön engedélyezése iránti kérelme.
3. Munkásügyi bizottság szervezése.
4. Az 1907. évi XXVII-ik törvénycikk revisiójára vonatkozó javaslat.
5. A mezőgazdasági érdekképviselet mikénti szervezésére vonatkozó javaslat.
6. Folyó ügyek, indítványok.

Ezt megelőzőleg d. e. 9 órakor az igazgatóválasztmány, mint Zalavármegye Központi Mezőgazdasági Bizottsága ülést fog tartani, amelyre a t. tag uraknak minél nagyobb számban való megjelenését kérjük.

Zalaegerszeg, 1907. évi május hó 15-én.

Sárközy Viktor

g. e. titkár.

Hertelendy Ferenc

g. e. elnök.

Pünkösöd.

(Pm.) Közelg sietve már a kétezer évnek betöltte, hogy a Szeretet istenképében földre költözött.

Csodás, magasztos élete lefolyt s hagyott az ember tékozló, pazar kezére számos kincset és hívé: az ő örökkön élő nagy míve emberkezekben el nem aljasul.

A példa, melyet önmaga adott, oly megkapó és megható vala, hogy még ma is a hívek ezrei szent áhitattal őrzik s féltik azt, hogy el ne muljék s a feledtetés sötétszin leplét rá ne dobja az emlékezetet gyilkoló idő.

A kor, nemes eszméket érlelő, mindenkor megszülte apostolát. De ám az ember érthetetlenül: a legjobbat nézi kétkedőn s gyilkost kiált az érte küzködő, miatta kínnal szenvedő felé.

A mai nap, a pünkösöd ünnepe, az égi ihlet emlékezete. Varázshatalmu tűznyelvek eső-alakban szálltak lefelé az emberek sorsáért aggódó égből és ime, a bábeli zürzavar ellentéte lőn: megérték egymást minden emberek.

Mi rejlik ebben a nagy eszmében?

Egymást megérteni! Mily nagy dolog! Mily messzeható, gyönyörű eszme ez!

Ha én megértem teljesen a mást: s a más megérti az én éneket — kiegyenlődik úgy legott az ellentét és béke jár velünk. Természetes, hogy csakis úgy, ha én rosszát a másnak sohasem akarom s az én javam kárt másnak nem okoz.

De hát van-e oly isteni erő, mely az örök önzés nyüge alól az emberi cselekvést föloldja?

Van: a szeretet.

Ez az, amit a bölcs Názáreti kihulló vérén a nagy példa tanít.

Ez a közös megértés kulcsa hát. Ez az a kéz, mely bizton elvezet a romlott kornak utvesztőin át a kerthez, hol a másokért való cselekvés szép virágai lelket betöltő édes illattal virulnak. És itt találta az ember igaz, valódi, nemes örömét az életcéltért való küzködésnek.

Igaz, hogy korunk, mely vajmi kevés időt hagy tennünk mások üdvéért, mintegy parancsolólag hajt tova: keresni az önönmagunk javát. Nehézzé téve a megélhetést: ennek gondjába fulasztja bele a közreható, tevékenységre intő hajlamot. És példát nyújt, — és nem is keveset — hogy az ideális életmód: hibás. Hogy elbukik, ki szüntelen csak azt nézi, mi jó a köznek és mi árt, de nem néz önön lábai elé, hogy rögtöt kerülve tudjon járni; és megcsufolja legjobb barátja azt, ki mindenét a köznek áldozá, mihelyt szegényen, önmagát kifosztva, fáradtan keres viszonzást a jóért.

Igaz. De hisz a vallás és a hit nem a közeli célokat lesi. A lélek — mondja — örökkévaló; s minden vércsepp, mely a jóért, szépért valaha hullott: termékenyít, nevel majd biztosan. S ha a századok nem látják hasznait: majd meghozzák azt hosszú ezredek.

Nehéz, valóban, nem is emberi, ily messze látni, messze nézni el. Éltünk a jelené, kétségtelen. Jövönket is rövidre szabja csak e földi létben a haláltudat. Mi van azon túl? Vajj' ki tudja azt! Csak hisz a jámbor, ámde nagy erő kell tenni tudni azért, ami hit, holott a tudat sokszor tenni készit olyat, mi hitünk ellenére van.

Tökéletes az ember nem lehet. De tudjon olyan lenni, aminő erői szerint biztosan lehet. Ki ennyire sem érzi, hogy miért'él itt a földön, az boldog lehet, de egész ember sohasem leszen.

És ebben a haladásban az emberi cél felé a mai ünnep tanulsága nagy jelentőségű.

Értsük meg egymást: földre hullanak gátak, erős elválasztó falak. Szeressük egymást: sok való öröm van abban, látni mások örömét. Tegyük egymásért: boldogság az is, ha boldogságot másnak adhatánk.

Szervezkedjünk.

(G.) Zalavármegye alispánjának jelentéséből olvashattuk, hogy március 16 végéig csak egyetlen egy nagyobb gazdaságnak s néhány kisebb gazdának nem volt szerződött aratója. Amint tudjuk, április hónapban mindenütt sikerült az aratási szerződéseket megkötni s vármegyénk gazdái ma már nyugodtan néznek az aratás elé. A sztrájkoktól nincs okunk félni s az izzgatók Zalában egyelőre elvesztették a talajt. Hogy a nyugalom és békesség meddig tart, természetesen nem tudhatjuk, mert a népben még mindig megvan a gazdák iránti ellenséges indulat, vagy legalább is gyanakodás, amelyet sikerült a szakszervezetek útján belecsempészni a munkások körébe.

A munkáskérdés elmérgesedése még mindig nincs kizárva. A munkabérek rendkívül nőnek, a drágaság fokozódik a mihelyt azt a magasságot elérik, hogy a gazdálkodás produktivitását veszélyeztetik, a gazdák kénytelenek lesznek oly módokról gondoskodni, amelyek a munkások egy részét nélkülözhetővé teszik. Ezzel pedig készen lesz a válság, amely Magyarország őstermelését új alapokra fekteti, a népet pedig a mainál sokkal nagyobb nyomorúságba taszítja.

Afelett pedig, hogy a gazda olyan eszközök-höz nyúl, amelyek sok tekintetben visszafelé fejlődést jelentenek, nem lehet esodálkozni. Mit tehet, ha a eselések és munkások követeléseit képtelen kielégíteni? Visszatér ahoz a gazdálkodási módszerhez, amelyhez kevés munkás kell. Azután rátér a gépek használatára. Vagy pedig azt a ma már nem ritka módot választja, hogy a parcellázó bankok segítségével tulaj a birtokán.

Kóros tünet mindegyik, gyökerük a lelkiismeretlen izzgatásban keresendő, amelyet gazdánk vettek legkevésbé figyelembe.

Nem hitték, hogy néhány utjáró, helyenküli vándorló legény bajt is tudjon csinálni. Sőt most is, amikor már a nyakunkon a veszedelem, nagyon kevesen törődnek a jövővel.

A szervezkedés immár életkérdés. A társadalom minden rétege, a közgazdasági élet minden tényezője a szervezkedésben keres támaszt és oltalmat; csak a gazdák nem tudnak még most sem közös megállapodásra jutni és teljes erővel tömörülni. Láttuk a eselédkérdésre vonatkozólag megindult mozgalomban, hogy még kisebb körökben is minő nehézségekkel járt létrehozni az egyöntetű eljárást. Klasszikus példákat tudnánk erre felhozni éppen vármegyénkben.

Most pedig, amikor közvetlenül fenyegető veszedelem nincs, szinte aggasztóan nagy a csend és bizalom. A győzelem ma a gazdáké, de ki tudja, mit hoz a jövő?

Martinovits Ignác.

1795 május 20.

A 18-ik század vége felé nagy változás volt észlelhető egész Európában. Valami volt a levegőben, ami ijesztő rémképeket idézett az osztrák kamarilla agyába, amely ennek hatása alatt ideges izzgatottsággal törekedett titkolni, palástolni az eseményeket, bár ez hiábavalónak bizonyult, mert hiszen a szabadságért küzdő francia fegyverek dőreje áthangzott a határon s a kiontott tenger vér azt látszott jósolni, hogy az abszolutizmusnak napjai meg vannak számlálva; készül immár a halotti tor.

Hogy az önkény jogot nem ismerő erejével szemben nyílt sisakkal nem lehetett küzdeni, az természetes és érthető.

Igy keletkeztek ezen időben nagyobb számban titkos társulatok, melyeknek célja a népboldogítás magasztos eszméjében összpontosult. Ha más uton nem, leforgatni az elavult társadalmi rendet s a nagy világegyetem érdekében bármily eszközökkel forradalmat teremteni, legyen az bár socialis vagy nemzeti alapon, csak a régi megutált rendszer vesszen el végkép: ez a gondolat rajzává sőt határozottan rajongóvá tette főleg a műveltebb osztály gondolkodó elemeit. Így létesült a szabadságművesek titkos szövete is, melynek tagja volt a serencsétlen Martinovits Ignác apát vezetése alatt Hajnóczy József budai kamarai tisz, Laczkovits János, a Gréven ezred volt kapitánya, Szentmarjay Ferenc, báró Orczy László tükőre, Sigray Jakab gróf, kőszegi kerületi táblabíró s a többek közt maga Kazimezy Ferenc is.

Martinovits Ignácot sok történetíró büszke,

A szociáldemokraták híveik előtt úgy tüntetik fel a dolgot, hogy a csendesség, az aratási szerződések megkötése, a nagyobb arányú izzgatás szüntelése mind csak taktikai fogás. Arra való, hogy a gazdák nagyobb arányú szervezkedését megakasszák s váratlanul támadhassák meg őket, amikor már késő minden segédeszköz után való kappkodás.

És ez a híresztelés lehet igaz is. Nem valószínű ugyan, hogy a sokszorosan diszkreditált izzgatók visszaszerezhesék az uralmat s a bomladozó országos szervezet fenyegetéseit be tudja váltani; de kizárva semmi sincs ebben a forrongó világban.

A legelső feladat az volna, hogy a népet okos szóval világosítsák fel, hogy a küzdelemben csak ő lehet a vesztes fél. A gazda mindig tud magán segíteni, annál is inkább, mert az állam, ha létét nem akarja veszélyeztetni, kénytelen őket minden erejével is megvédelmezni. Meg kellene kísérelni, hogy visszaállítsák az a régi patriarkális viszony, amelyben gazda és eseléd, ur és paraszt kölcsönös bizalommal viseltettek egymás iránt.

Meglehet azonban, hogy ezekre a mai változott viszonyok között se az iskola, se a templom, se a közigazgatás nem képes. Ha tehát nem használ se a szép szó, se okos intelem, akkor nem marad más hátra, mint hozzányulni a radikális eszközökhöz. Amennyire lehet, a gazda kénytelen nélkülözni a kézi erőt s ha másként nem, szövetkezeti uton átér a gépek használatára. Hevesben, Csaadban már vannak aratógép szövetkezetek s meg kell azokat alakítani mindenütt, ahol a munkáviszonyok fenyegető jellegűek. Ez majd kijózanítja azokat a serencsétleneket, akik felültek a vérmes ígéreteknek.

Szomorú dolog, ha a kölcsönös megértést csak kiábrándítással lehet előkészíteni. Ott azonban, ahol a nép a földbirtokosban ellenséget keres, valószínűleg elkerülhetetlen lesz a gazdák radikálisabb fellépése. Csak hogy ennek az eszközeit jó előre meg kell szerezni. És ha most csend és békesség van is, ne feledjük el, hogy a kedélyek háborognak s az elégedetlenség szítja az izzgatottságot. A szervezkedés szükségessége még nem múlt fel s Damokles kardja a fejünk felett függ.

Gondoljunk a jövőre és szervezkedjünk.

A megyei függetlenségi párt értekezlete.

Az elmúlt vasárnap délutánján tartotta értekezletét a megyei függetlenségi 48-as párt, a zalaegerszegi ipartestület nagytermében.

Bosnyák Géza elnök lendületes szavakkal meg-

önhitt s már önmagával is meghasonlott elégedetlen jellemnek festi, ki eredetileg tényleg az osztrák udvar szolgálatában állott s ennek révén jutott szászvári apát címmel a budai plebánosi állásra, de itt sem tudott megpihenni, míg nem ezuttal egy magasztos ügy szolgálatában, — nyughatatlan lelke a vérpadra sodorta a boldogtalant.

Az összeesküvés a legnagyobb titokban folyt, bár a kamarilla mindent elkövetett, hogy fizetett kémei útján valami terhelő bizonyítéknak birtokába juthasson. Nagyfokú tehetetlenségére elég jellemző, hogy az angol kormány volt kénytelen mint szövetségesét a felfedezett „Horne-Tookey”-féle ir-republikánus mozgalomból kifolyólag figyelmeztetni az összeesküvésre, mert állítólag Martinovits magyar jakobinus társasága ezen szövetkezettel együttes konspirációban állott.

Mások állítása szerint az összeesküvés felfedezése pusztán véletlennek műve volt. Ugyanis az öt izzgató: Hajnóczy, Laczkovics, Szentmarjay és Sigray Martinovits lakásán tartották — rendszerint a kora esti órákban — összejöveteleiket, hol meghányták-vetették a történeteket. Egy ily összejövetelt megelőzőleg Martinovits szolgálja egyedül lévén otthon, felvette gazdája teljes apáti ornátusát s a szemben levő tükőben tetszelgett magának, midőn hirtelen léptek hall a folyosón. — A szolga látva, hogy nem képes menekülni, félve gazdája haragjától, ijedtében úgy a hogy volt, az ágy alá bujt s ily helyzetben kihallgatta a mit sem sejtő Martinovits és társai beszélgetését és ezeknek távozása után sietett a hallottakat — jó fizetés reményében — a rendőrségnek beárulni, nem gondolva, hogy oesmány tetteivel a vérpadra fogja hurcolni azokat, kiknek a lelke a liberális reformokért hevülve,

nyitván a gyűlést, megemlékezett arról a súlyos veszteségről, mely a megyei pártot Ziegler Kálmánnak, a esáktornyai volt közjegyzőnek elhunyásával érte. Midőn a halott érdemeinek jegyzőkönyvbe iktatását proponálja, nem mulasztja el — ugymond — a felhatalmazást megkérni arra, hogy a párt nevében az özvegyhez részvétiratot intézzen. A párt készséggel adta meg a felhatalmazást az elnöknek.

Ziegler Kálmán méltó elparentálása után a politikai helyzet megvitatására, mint a gyűlés tulajdonképeni céljára tért át Bosnyák Géza. Rámutatott arra, hogy a még mindig aggályosoknak mondható viszonyok közepette a nemzet csak legfőbb kötelességét teljesíti önmagával szemben, ha alkotmányát nemcsak megerősíteni, de azt teljes erővel körülbástyázni igyekszik. — Maga részéről erre nézve a megyei pénztár újrafelállításában, a tisztviselők pragmatikája megadásában, a kir. biztosi intézmény eltörlésében s a király ama jogának megszüntetésében látja a legfőbb garanciát, amely az országgyűlés törvényes egybehívásának és feloszlásának korlátlan-ságára vonatkozik.

A politikai helyzetnek esetelésére fölkéri Eitner Zsigmond országgyűlési képviselőt, aki nagy figyelemmel hallgatott beszédében szintén az alkotmánybiztosítékok kérdésével foglalkozván először, terjedelmes megokolással fejtette ki azt a meggyőződését, hogy a közigazgatási bíróság, avagy a kir. Curia hatáskörének tágtításában nem látja kimerítettnek az e téren teendő sorozatát, mert ezek csak utólagos bíraskodás jellegével bírnak s már természetüknél fogva inkább retorsív, mint megelőző hatású intézmények.

A mi az alkotmány biztosítékokat tényleg, az annyiszor megírott malasztnak megfelelően illeti, szóló citálja a kultuszminisztert, Apponyit, aki az összes modern államok constitutióit teljes alaposággal ismeri s aki egy ízben azt a kijelentést tette, hogy nincs állam, amelynek alkotmányát annyi paragrafus védené, mint a mienkét. Sajnos azonban, hogy ez — a multak tanúsága szerint — csak erőtlén védelem, mert hatalommal szembeállni csak hatalomnak lehet; szuronnal szemben nem állhat meg a paragrafus. — Ilyen értelemben felhozza egy magasrangú katonai kapacitás egy nyugalmazott tábornok mondását, aki, midőn a képviselők az alkotmány tervbe veett megerősítéséről vitáztak, ilyen vélekedéssel vágott a disputába: »Alkotmány biztosítékok akartok??... Szereztek egy millió Manlichert: akkor biztosítottátok alkotmányotokat.«

Határozati javaslatot olvas fel ezután, amelynek tendenciája az alkotmány-biztosítékok fel-

sok megpróbáltatásnak kitett hazájunknak és nemzetünknek óhajtottak szolgálatot tenni.

Mert bár legyen bármily hibával terhelt Martinovits egyénisége, mély tudását eltagadni nem lehet s az ügy, melynek érdekében sorompóba lépett, oly magas és magasztos, de a mellett oly magas, hogy az akkori idők közönsége eléggé felülni, megérteni sem volt képes s így nem tudott érte felmelegedni. Hisz az eszme csak fél századdal később jutott diadalra, tehát a tulajdonképeni hiba abban rejlik, hogy felül-emelkedtek a kiváltságokért epedő nemesség és a szellemileg hátramaradt parasztság hétköznapi gondolkodás módján és 50 évvel megelőzték azt a kort, melyben születtek.

A bécsi kormány elrettentő példát óhajtott statuálni, borzalmas autodafét, melynek láttára meghűljön a vér azokban, kik elég merészek voltak a hatalommal szemben elvet vallani.

Az elfogottakat Bécsbe szállította, csak midőn tizenegy vármegye hivatkozva az 1790 évi XVI telen biztosított törvényes eljárásra, ezen intézkedés ellen erélyes hangon felirt, — hozatta vissza őket Budapestre, de a védelmet meg is szorította annyiban, hogy a 36 vádlottnak csak 4 védőt engedett s külön szigorú utasítással kötelezte a bírakat a teljes titoktartásra, melyben egyben a módozatokat is megjelölte az egész vádeljárására nézve.

Végtelenül sajnós, hogy a bíróság elég szolgálékü volt, sőt a szomorú hírvére jutott közvándló Németh János, ki felségsértés és hazaárulásnak minősítette a szövetkezet eljárását, oly határtalan buzgalommal fejtett ki a nyomozat s a vizsgálat során, mely igyekezett egy jobb ügy érdekében dícsőretre méltó lett volna.

állítása mellett főleg a gazdasági megerősödésre tendál.

A javaslat felett, melyet tudósításunk végén szószerint adunk, élénk vita indult meg, melyben Petrik Gyula, Nedeczky Jenő, dr. Hajdu Gyula és dr. Tamás János párttagok vettek részt és melynek konklúziójaként fölkérte az elnökség, hogy Eitner képviselő indítványát egyhangu határozatképp az országos függetlenségi párttal közölje.

Szóba került még az értekezleten a más napon betöltendő közp. biz. tagságra való jelölés, amely téma a csáktornyaiak közkedvelt képviselőjének, Filipics Lajosnak zajos életével záródott.

Eitner képviselő indítványa, melyet mint fentebb jeleztünk, az értekezlet egyhangu határozattal emelt, a gyűlés intenciójához híven a következőleg közöltette a függetlenségi központtal:

»Az országos függetlenségi és 48-as párt országos Elnökségének Budapest.

Ősi alkotmányos szabadságunk örök időkre való biztosítása, hazánk függetlenségének és önállóságának kivívása volt mindig a mi legszentebb vágyunk, törekvéseink végső célja, eslekedeteink, elhatározásaink vezérlő eszméje.

Küzdöttünk és kitartással küzdünk ma is a 48-as elvek érvényesüléséért, mert csak ezektől várjuk teljes felszabadulásunkat, nemzeti és gazdasági függetlenségünket, erkölcsi és anyagi erőnk megújulását, izmos gyarapodását.

Őseink hagyományai; a vérünk áradatával, könyünk harmatával, bőségesen megszentelt mult, — a küzdelemmel teljes jelen egyként arra utalnak bennünket, hogy eszményeinktől soha egy vonalnyira el ne tántorodjunk s a történelem tanulságain és a jelen tapasztalatain okulva, fokozott erővel igyekezzünk megteremteni alkotmányunk biztosítását, lerakni nemzeti vagyonszerződésünk, függetlenségünk és anyagi megerősödésünk biztos alapjait.

Szükségessé vált tartottuk mindezeknek kifejezést adni azért, hogy hangsúlyozhassuk kívánalmaink és törekvéseinknek azt az irányát, amely mellett változatlanul kitartunk mindhalálig, amint hogy a politikai viszonyok bármely változása mellett is változatlan és feltétlen a mi ezeréves országunk alkotmányos függetlenségének és önállóságának elérkezésébe vetett rendíthetetlen hitünk.

Mai napon tartott értekezletünk tehát, midőn a politikai viszonyok megvitatása nyomán amaz elhatározásának adott kifejezést, hogy az ország egyik legnagyobb vármegyéjének kívánságai a nagyságos Elnökséggel haladéktalanul közöltesenek: a következőkben vélt összefoglalni vágyakozásának összességét.

A zalavármegyei 48-as függetlenségi párt nagy-

1794 november 30-án nyújtotta be Németh János nagyszabású vádlevelét. A vizsgálat vehemens erővel megindult, mely — bár nem riadtak vissza különféle piszkos eszközöktől, főleg a védők határozott megfélemlítésétől — az mégis 1795 április 20-ig eltartott.

A négy védő közül legtöbb elismerésre méltó Szabó Sárói Sámuel ki a védelemben hatalmas eloquentiája mellett hasonló mély jogi tudást árult el; Szabó Sárói Sámuel védelemben kimutatta, hogy a vád alaptalan, vagyis nincs beigazolvva a crimen laesae majestatis és a vis publikának tényálladéka; nincs beigazolvva a nyilvános lázadás, de még a tulajdonképpeni kísérlete sem, így tehát a halál büntetés okvetlen mellőzendő volna. Ezért nem is késett őt a közvádó figyelmeztetni, hogy a „fejével játszik az ur, ha ily módon védelmezi a vádlottakat.“ Hiába valónak bizonyult a védőnek minden igyekezete, bár kézzel foghatólag beigazolta, hogy itt csak irodalmi működésről lehet szó és nem a vádlevelben jelzett összeesküvésről, Martinovits és szerencsétlen társainak sorsa meg volt peosételve.

Az ítélet, — mely szerint a királyi méltóság s a közjó ellen irányzott összeesküvésben voltak a vádlottak bűnösök, mely összeesküvésnek célja volt a királyt a tróntól megfosztani, — magán viselte a bécsi megrendelés jellegét, hisz teljesen a dinasztia szájja ize szerint hozatott.

Megdöbentő, hogy az igazságszolgáltatás egyes fórumai mennyire siettek. Egyik a másikat tulleitálta az ítélet súlyosításában, hogy szolgálatot tegyen az udvarnak. Tul ment a servilismus legszörnyű határán a hétszemélyes tábla is, amely az iránt tett kérdést a királyhoz, vajjon súlyosbíthatja-e az ítéletet, — melyre magától értetődik, hogy igenlő feleletet kapott.

gyűlése rendületlenül ragaszkodva Magyarország függetlenségének elvéhez, Ausztriával szemben semmi más kapcsolatot nem tart jogosnak tovább, mint az uralkodó közösségét, mint ezt az 1723. évi II. és III. to., 1790. évi X. és az 1848. évi III. törvényeik határozottan kifejezik.

E függetlenségnek alkotó eleme gazdasági önállóságunk s így anyagi ügyeinknek teljesen önálló, független intézése, amibe semmi más államnak beleszólása nincsen.

Minthogy a közös vámterület mellett mintegy Ausztria gyarmata vagyunk, mely összes erőforrásunkat kizsákmányolja és mivel a káros vámterület mellett virágzó nemzeti élet nem keletkezik, anyagi függetlenségünk pedig kivívható nem lesz, pedig ennek semmiféle törvényes akadályja nincs: ennél fogva felkéri a gyűlés a nemzet képviselőit, hogy haladéktalanul tegye meg a gazdasági függetlenségnek megvalósítására való intézkedéseit olyképpen, hogy a fogyasztási adók elkülönítése legkésőbb 1908 év végével, az önálló magyar bank 1910 év végével és a teljes és nem formális külön vámterület legkésőbb 1917 évtől fogva életbe lépjen, hogy a 48-as függetlenségi párt alapelvei így diadalra jutva, nemzetünk ideálja: öntudattal teljes függetlenségünk valószínűsítésére, tényleges és legteljesebb önállóságunk mihamar bekövetkezzék. — Dr. Udvardy Imre jegyző. Bosnyák Géza elnök.

Jelen tudósításunkkal kapcsolatosan nem mulasztjuk el megemlékezni arról az akcióról, melyet dr. Tamás János, az agitálásról szeltében ismert perlaki ügyvéd a csáktornyai választókerületben megindított.

A megyei párt tudniillik már régebben kimondta a járásonként, illetve kerületenként és községenként való szervezés szükségességét; a téli zimankós időjárás miatt azonban ez a tervbe vett szervezkedés mindeztideig késett.

Dr. Tamás János az első, aki a többszörös határozatoknak végre érvényt igyekszik szerezni, amiről az általa kibocsátott, következő körlevélből szereztünk meggyőződést:

»Polgártársak! Magyarok! Hazánk politikai egén makacsul megülnék a komor fellegek!

Bágyadt — máról holnapra való tengődésben merül ki a jelen — sehoggy sem tud kialakulni a szebb, biztatóbb jövő!

Fásultság, közönyösség és kételkedés nyomja a hazafiúi lelkeket minden iránt, ami történik és talán majd történni fog!

Mert az adók és ujonok megszavazásán felül ugyszólván semmi sem valósul meg abból, — aminek megvalósítására most egy éve a nemzet, tele reménységgel és bizalommal, képviselőit kiküldte, a trónbeszéd pedig magát kötelezte.

Mi becsületesen megtartottuk és meg is akar-

Ily körülmények közt az összeesküvők ügye menthetetlenül veszve volt s a 36 vádlott közül az öt igazgatón kívül még 13-at: Kazinezyt, Landerert, Sulyovszkyt, Özt, Szabó Lászlót, Szént, Szlavyt, Szolaresikot, Versegnyt, Verhovszkyt, végül a még alig 20 éves gyermekeket: Hürgeisztot és Smetanovicst halálra ítélték.

Az ítéletet a király május 11-én erősítette meg, de oly megjegyzéssel, hogy Martinovits 4 igazgató társának kivégetése után, vagyis ugy hajtdató végre, hogy Martinovits mint főbűnös, nagyobb lelki gyötrelmet okáert, az egész procedurát kénytelen legyen végig nézni.

Az ítéletet május hó 18-án hirdették ki, de mielőtt azt végrehajtották volna, a szerencsétlen Martinovitsnak még egy oly torturán kellett végig menni, mely történelmünkben páratlanul áll ez a „degradatio solemnitas“, vagyis a papi rend minden jog és privilégiumától való megfosztás, mely annál is inkább meggyalázó volt, mert a szemtanúk állítása szerint a nyilvánosság előtt hajtatott végre. Ugyanis teljes apáti ornatuában az oltár elé járult Martinovits, de ugyanekkor megjelentek a degradatio végrehajtásával megbízott egyházi kiküldöttek is s megakadályozták őt, hogy az oltárhoz lépjen. — Egyenként tépték le róla az egyházi méltóság egyes jelvényeit, a homlokot s a felszentelt ujakat téglával addig dörzsölték, míg a vér kiscrcent és végül eltasztották őt az oltártól, jelezvén, hogy a degradatio befejezést nyert s a polgári hatóság ítélete immár akadálytalanul végrehajtható. A katolikus klerus befolyása az idő szerint ismét oly erős volt, hogy csak egy szavába került volna az esztergomi érseknek, hogy főpapját a haláltól megmentse.

1795 május 20-án erős katonai fedezet mellett kísértették ki az elítélteket a véremezőre, hol már

juk tartani a darabont világ szeméjét elsöprő alkut, ellenben Bécsben megint csak a »non possumus« álláspontjára helyezkednek, a gazdasági kiegyezés, az alkotmány biztosítékok stb. kérdésében halogatják, megint csak »fontartják maguknak« a nemzet által joggal sürögösen elvárható döntést.

A közelmúlt darabont korszak alakjai is, akiknek sötétség az életelemük, bátorságot merítve a tartós boruból, kezdenek előmerészkedni itthon, odaát, ezek tágabb hazájában pedig éppen most az a két politikai irány ül diadalorgiákat, amelyek minden hazafias és nemzeti érzésnek és törekvésnek, különösen pedig a független és szabad Magyarországnak esküdt ellenségei: a Lueger feketesárga tábora és a vörös nemzetközi hazátlan hada!

Csak a vak nem látja, hogy mindezekből vésszes veszedelem fenyegeti hazánk szabadságát, függetlenségét és ezekkel a magyar nemzet életének boldogságát, lételét.

Mi ezekkel szemben a mi kötelességünk tehát?

El kell szánni magunkat arra, — ezt az elszántságunkat aztán tudja meg ország-világ, — hogy: nos hát mi sem engedünk a 48-ból!

Szervezni, erősíteni kell a 48-as függetlenségi pártot mindenütt, ország és megyeszerzte csak úgy, mint a legkisebb községben, hogy a jelen és jövő politikai küzdelmeire állandó készségben legyünk.

Tennünk kell ezt mielőbb itt a csáktornyai választókerületben is, ahol 48-as zászlónk már ismételt fényes diadalokat aratott s ha pártunk szervezve lesz, legyőzhetetlenné tesszük azt.

Felkérlek tehát benneteket, hogy ezen felhívásomnak minél szélesebb körben leendő ismertetése után kerületünk 48-as függetlenségi pártjának megalapítása és állandó szervezetének megbeszélése és megalkotása céljából értekezletünkre minél számosabban megjelenni sziveskedjétek.

Reméljük, hogy dr. Tamás hazafias föllépése mihamar lelkes követésre talál a többi járárokban és kerületekben is, mert egyáltalában nem szorul bizonyításra az a tény, hogy egy esetleg bekövetkező újabb abszolutisztikus rendszer esetén csakis egy jól szervezett függetlenségi és 48-as párt egységes phalanx-sora védelmezheti meg az országot a szenvedéstől és nyomorúságtól.

Dr. U. I.

Zalavármegye közgyűlése.

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága mult héten tartotta meg tavaszi rendes közgyűlését, gróf Batthyány Pál főispán elnöke alatt.

Körülbelül száz bizottsági tag jelent meg a

készen várta őket a vérpad. — Az öt tagból álló vértanu csapat a legnagyobb lelki nyugalmat mutatta, amilyent nem szülhet más, mint a szent meggyőződés, hogy az eszme, melyért küzdöttek, örök s helyet bár letiporhatnak, eltemethetnek, de eljön az idő, midőn az kikel a sírból és etget kér.

A daliás szépségű Szentmarjay Ferenc a marseillaist füttyülte, a vezér Martinovits Ignác pedig férfias komolysággal várta, mikor kerül ő reá a sor. De akkor oly valami történt, ami benne is megzavarta a lelki nyugalmat. A 70 éves hóhér, tán az agkori gyengeség behatása alatt, vagy tán megundorodva munkájától, gróf Sigray Jakab vastag nyakát többszöri vágásra sem bírta átszelni. A vér magasra szökött, a hóhér még inkább ügyetlenkedett, míg végül a szó szoros értelmében ugy fűrészelte el a gróf nyakát. — Ezt látva Martinovics, megtört benne is az akarat, elájult és így hurcolták a pribékek az önkívületlen félig halott embert a vérpadra.

Befejezést nyert a hatalmas tragédiának utolsó felvonása. — Az autodafe reményen felül sikerült, a kamarilla elérte célját. Hosszu időre elnémította azokat, kik az abszolutismus hatalmával szemben állva, az emberi jogok, a liberalis reformok érdekében mertek lobogót bontani. — Elmémitotta s egyben a Habsburgok-uralta martirok hosszu sorozatát egy diszes gárdával szaporította anélkül, hogy nagyobb lelkiismeret furdalást érzett volna, — Pedig ha a földi sáfarkodásról be kell számolni, de keserves lesz majd a leszámolás, mert ha igaz, hogy a végítéletet a Mindenható magának tartotta fenn, akkor hatalmasok remegjének.

Neusiedler Jenő.

közgyűlésen, amely minden emóció nélkül meg-
ejtette a kifizetett választásokat s letárgyalta a
folyó ügyeket. Vítát csak a Zalalövő-zalaegersze-
gzi vasut ügye keltett.

Ezen a közgyűlésen zárultak le végleg a
fekete tábla aktái is. A belügyminiszter meg-
semmisítette a vármegyének azt a határozatát
amellyel kimondta, hogy a fekete táblára
vonatkozó rendeletet fogja a vármegyeház falába
vésetni.

A közgyűlés lefolyásáról részletes tudósításunk
a következő.

Gróf Batthyány Pál főispán 10 órakor nyitotta
meg a közgyűlést; üdvözölte a megjelenteket s
a jegyzőkönyv hitelesítésére Udvardy Ignác és
Krossetz Gyula törvénhat. bizottsági tagokat kérte
fel. Ezután megemlékezett Ziegler Kálmán és
Gyömörey János bizottsági tagok elhunytáról,
akiknek emlékét a főispán és Bosnyák Géza
indítványára a közgyűlés jegyzőkönyvében meg-
örökítette s az elhunytak családjaihoz rész-
íratot intéz.

A Balatoni Múzeum egyesület kérvényt adott
be aziránt, hogy a vármegyei múzeum létesítését
a törvényhatósági bizottság mellőzze s az erre
a célra gyűjtött tárgyak a Balatoni Múzeumba
utaltassanak. Kérte egyszersmind, hogy a kérvény
a rendes tárgysorozat előtt vétsék elő, nehogy
afelett a közgyűlés végén jelenlevő néhány
törvényhatósági bizottsági tag határozzon. A
kérvény tehát legelőször tárgyalatott, de a
közgyűlés érdemleges határozatot nem hozott,
mert a vármegyei múzeum ügyében kiküldött
bizottság jelentését még nem terjesztette be. A
Balatoni Múzeum kérvénye a bizottságnak szin-
tén kiadott.

A választások következtek. A közigazgatási
bizottságban Ziegler Kálmán, a központi választ-
mányban pedig Eperjessy Sándor és Ziegler
Kálmán helyei üresedtek meg. A megajánlott
szavazás alkalmával beadott 94 szavazat,
amelyből a közigazgatási bizottsági tagsági helyre
Filipics Lajos, a csáktornyai választó kerület
ország. képviselője 88, a központi választmányi
tagsági helyre ugyanő 70, ifj. Thassy Imre
pedig 60 szavazatot kapott.

A választás eredményének kihirdetése után a
törvényhatósági bizottság a vármegyei háztartás,
utadó és egyéb alapok 1906 évi számadásait
tárgyalta. Az összes számadások jóváhagyattak.

A fekete márványtáblára vonatkozó belügy-
miniszteri rendeletet a közgyűlés tudomásul
vette.

Győr sz. kir. városnak az alkotmánybiztosítékok
tárgyában hozott határozatát, — Szabolcsvármegye
közönségének a kiegyezési tárgyalások ügyében
a képviselőházhoz intézett feliratát, — Debreczen
sz. kir. városnak a magyar nyelvű cégfeliratok
kötelező használata tárgyában intézett átiratát,
— Somogyvármegyének a nemzeti kormány üdvöz-
lésére vonatkozó átiratát, — Szeged sz. kir.
városnak a progressív adó életbeléptetésére
vonatkozó átiratát a törvényhatósági bizottság
pártolja.

Czukeiter Lajos főjegyző ismertette a vasuti
bizottságnak a Zalalövő—zalaegerszegi és a
Pápa—sümegi vasut segélyezésére vonatkozó
javaslatát. A bizottság arra való tekintettel, hogy
a vasuti pótdadó alap jövedelme a Zalalövő—
zalaegerszegi vasut segélyezésére adandó kilo-
méterenkénti 6000 K segély törlesztését fedezi,
a segély megszavazását javaslatba hozza; a
Pápa—sümegi vasut segélyezésére azonban már
a pótdadónak 1/2%-kal való emelése válnék szük-
séggé.

A javaslatához először Udvardy Vince szólott,
aki a Zalaegerszeg—Zalalövői vasut kiépítését
nemesak hogy nem ellenzi, hanem azt országos
fontosságú vonalrésznek tartja s ép ezért nem
mint elszigetelt vicinális vasutat, hanem mint
elsőrendű pályát szeretné kiépíttetni. A kor-

mánynak az az intenciója, hogy az országos
fontosságú vonalakat az állam építse ki. Már
pedig kétségtelen, hogy a balatonparti vasut nem
végződhetik Tapoleán, hanem annak Keszthelyen
keresztül meg kell keresnie az utat a Nyugot
empóriumai felé. Ha most ezt a vonalrész mint
vicinális kiépítjük, elvágjuk a lehetőségét
annak, hogy ez a messze jövőre nagy fontosság-
gal bír vasutépítési tervzetbe belevonassék,
illetve kitoljuk azt az időt, amelyben Zalaegerszeg
s a vármegye nagy vidékei elsőrendű pályával
kapcsolódjanak Nyugothoz.

Barcza László felszólalásában azt fejtegette,
hogy a Zalalövő—zalaegerszegi vasut segélyezése
a vármegyének most már erköcsi kötelessége,
mert a Körmend—muraszombati vonal kiépítése
alkalmával a törvényhatósági bizottság a segélyt
már kilátásba helyezte. De a vármegye mindig
arra az álláspontra helyezkedett, hogy minden
vasutat segélyez. Ha tehát az érdekeltség vala-
mely vonal kiépítését szükségesnek látja, attól
a vármegye a segélyt ne tagadja meg. A Pápa—
sümegi vasut kiépítése egy nagy vidékre nézve
fontos kérdés. Erről a nagyforgalmu utvonallról
a Boba—csáktornyai vasut sem tudta a forgalmat
elvonni s kétségtelen, hogy a tervezett vonalrész
nagy vidék gazdasági fellendülésére vezet. Kéri
a Pápa—sümegi vasut segélyezésének biztosí-
tását.

A közgyűlés kimondta, hogy mind a két vonalat
kilométerenként 6000 koronával segélyezi, miután
azonban pótdadó kivetése szükséges, a fedezetről
a legközelebbi közgyűlésen fog gondoskodni.

A Csány szobor alap javára 5000 K, a tren-
cséni csata színhelyén emelendő Rákóczi szobor
javára 100 K, a Vajda János társaság javára
50 K adományt szavazott meg a közgyűlés.

Az állandó választmányban, valamint a vasuti
bizottságban megüresedett helyek betöltettek s
a loavató bizottságok elnökei megválasztattak.
A fősolgabírák utiatalányát a közgyűlés 1000
koronáról 1200 koronára emelte fel s a külöm-
bözlet fedezésére a kormánytól pótvajadalmazást
kér.

Dr. Havass Rezsőnek Dalmácia visszaesatolása
iránt a képviselőházhoz intézett kérelmét a
törvényhatósági bizottság pártolja.

Várhidy Lajos polgármesternek Zalaegerszeg
város szervezési szabályrendeletének módosítását
kimondó véghatározat (amelyben a polgármester
lakbérének 200 koronával való leszállítása mon-
datott ki) — ellen elkésvé beadott fellebbezése
elutasított.

Jóváhagyattak: Nagykanizsa városnak ingat-
lanok vételére, Örvényes községnek regale köt-
vények feloldására, Gulács községnek a balaton-
parti vasut segélyezésére, Alsódomboru község-
nek a szervezési szabályrendelet módosítására
vonatkozó határozatai. Ezen kívül több cseké-
lyebb fontosságú községi határozat hagyatott
jóvá s folyó ügyek nyertek elintézt.

A közigazgatási bizottság ülése.

Zalavármegye közigazgatási bizottsága május
havi ülést e hó 14-én tartotta meg, gróf Batthyány
Pál főispán elnöke alatt. A bizottság elő ter-
jesztett jelentésekből közöljük az alábbi adatokat.

Az álszép jelentette, hogy április hónapban
a közbiztonságot csak kisebb bűnesetek zavarták.
A csendőrség letartóztatott: ember élete elleni
büntetért 2, testi sértésért 2, lopásért 7, gyuj-
togatásért 1 egyént s kihágások miatt 76 egyént
állított elő.

Tüzesetet nyolcat jelentettek, amelyeknél az
összes kár 10.575 K 60 fillért tett ki. Ebből
biztosítás által megtérült 4752 K, biztosítatlanul
maradt 5823 K.

A pénzügyi adminisztráció terén fennakadás
nincs; az előirt adómunkálatok pontosan teljesít-

tenek. A köztartozások befizetése osekély; ked-
vezőbb eredmény csak a jövedelmi források meg-
nyitásával lesz elérhető.

A gazdák a vetést befejezték s a szőlőmunka
folyamatban van. A gazdák a jövő gazdasági
évre szükséges osekélséget felfogadták s az aratók
legnagyobb részt szerződöttve vannak.

A kivándorlás még egyre tart s nagyon sokan
utlevél nélkül vándorolnak ki. A közigazgatási
hatóságok a kivándorlást megakadályozni nem
tudják, mert az Amerikából érkező értesítések
öszönzik a lakosságot az eltávozásra.

A sorozás március hó 1-én megkezdett s a
pacsai, zalaszentgróti, sümegi, tapolezai, keszthelyi,
perlaki, letenyei, alsólendvai és novai járásokban
befejezést nyert s a többi sorozó járásokban is
e hó végéig befejeztetik.

Közegészségügy. Az időjárás az egész április
hónap folyamán esős és hűvös volt.

A felnőttek közegészsége nem volt kedvező a
nagyobb számu légzőszervek hurutja és lobja
miatt.

A gyermekek közegészsége hasonló volt, mint
a felnőtteké, azon hozzáadással, hogy a fertőző
bántalmak száma a mult havhoz képest teteme-
sen esökkent.

Fertőző bántalmak közül előfordult: roncsló
toroklob 1, hasihagymáz 1, kanyaró 8, vörheny
57, hökhurut 5, fültömrigylob 4.

Rendőri boncolás volt teljesítve egy esetben,
melynél a halál legközelebbi okát kizárt sérv
képezte.

Sulyos sértés bejelentetett 7.

Öngyilkosságot négy egyén követett el, ezek
közül 3 (Vörös István 19 éves novai, Schmidt Ella
16 éves polai és Halász Károly 34 éves zala-
egerszegi) agyonlőtték magukat, 1 (Molnár Mihály
75 éves pusztaszentlászló) felakasztotta magát.

Véletlen szerencsétlenség általi halálnak két
egyen esett áldozatává, akik közül 1 (Berke
János zalaszentlászlói) szénás szekérről leesve
koponya csonttörést szenvedett, 1 (Molnár József
25 éves zalamindszenti) a Zalába fult.

Szerencsétlen születés előfordult 3 esetben.

Hét évnél fiatalabb és elhalt gyermek közül
orvosi kezelésben nem részesült 64. Az elsőfoku
hatóságok e miatt 30 elmarasztaló és 24 felmentő
végzést hoztak, a többiekre nézve pedig a meg-
felelő tárgyalások még befejezést nem nyertek.
A járási orvosok 9 község megvizsgálásáról
terjesztették be a megfelelő jegyzőkönyveket.

Közoktatásügy. Kir. tanfelügyelő jelentette,
hogy április hónapban meglátogatta a zalaszent-
gróti, molnárii, egyedutai, zalamihályfai, türjei,
szalapai, tükesszentpéteri, nagykanizsai iskolákat;
jelen volt a muraközi taufókör gyűlésén; Budafán
az esperessel és fősolgabíróval részt vett a köz-
ségi képviselőtestület és iskolaszék együttes ülés-
sén az új iskola elhelyezése és szervezése ügyé-
ben.

Kir. segédtanfelügyelők meglátogatták a gáni-
esai, kispalmai, hotticai, kapezai, alsólendvalakosi,
eserencesózi, tükesszeri, zsiszsekszeri, alsó- és
középbisztriciezi, bellatinézi, adriánézi, izsakózi,
deklezsinai, lippahózi, mellinói, lippai, gumiliczai,
turnischai, nagypalmai, bagonyai, bakpai, por-
szombati, barabási, kerkakálóczi, szegvári,
rigácsi, hosztóti, sárosdi, galsai, bodorfai, hanyi,
káptalanfai, gypükajáni, csehii, bazsai, prágai,
nagygyöbői, kisgyöbői, óhidi, reszneki és jakabfai
iskolákat. Vagyis a kir. tanfelügyelőség április
hónapban meglátogatót 59 elemi iskolát, 5 kis-
dedovodát, 1 gyermekmenedékházat s 1 iparos-
tanoniskolát.

Kir. tanfelügyelő intézkedett a Nagykanizsán
tervezett iparostanon otthon ügyében.

A miniszter megállapította a sümegi felső
leányiskolának polgári leányiskolává való fejlesz-
tésének feltételeit. Az átszervezéshez szükséges
személyi és dologi mozzanatok kidolgozása érde-
mében a sümegi községi és iskolai hatóságokkal

MIT IGYUNK?

Igyünk mohai
Igyünk mohai
Igyünk mohai
Igyünk mohai

hogy egészségünket megóvjuk, mert
csak a természetes szénsavas
ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer.

A mohai Ágnes-forrás, mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olesó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző
elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyosknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légső- és húgyszervi betegségeknek. 26 év óta bebizonyosodott, hogy
még ragályos betegségektől is, mint typhus, cholera, megkíméltek azok, a kik közönséges ivóvíz helyett a bakteriummentes mohai Ágnes-vízzel éltek. Legjelesebb orvosi
szaktekintélyek által ajánlva, számos elismerő nyilatkozat a forrás ismertető füzetében olvasható. Háztartások számára másfél liter-nél valamivel nagyobb üvegekben minden
kétes értékű mesterségesen szénsavval telített víznél, sőt a szódavíznél is olesőbb; hogy az Ágnes-forrás vizét a lesgzégényebb ember is megszerezhesse, nagyobb
vidéki városokban lerakatok szerveztettek, ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. — A forráskezelőség. **Kedvelt borvíz!**
Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

ÁGNES-

forrást, ha gyomor-, bél- és légesőhuruttól szabadulni akarunk.
forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.
forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.
forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

Főraktár: GYARMATI VILMOS urnál Zalaegerszegen.

egyértelműleg kir. tanfelügyelő akként intézkedett, hogy a fejlesztendő polgári iskolának mind a négy osztálya már szeptemberben megnyitható legyen.

A miniszter kijelölte azon községi iskolákat, amelyek az évi költségvetésük alapján a »Magyar Gazdaszövetség«-be tagokul belépni tartoznak.

Mult hónapban végleg rendszerezett a csabrendeki kisdudovai állás.

Felterjesztettek a miniszterhez a hosszufalui államostásra vonatkozó képviselőtestületi határozatok.

A miniszter rendeletére az összes állami és községi iskolák tanszerszükségeit ezentúl kizárólag hazai készítményből fognak fedeztetni.

Allatgyógyászat. A hivatalból jelentendő ragadós betegségek, habár egészben véve elég gyéren jelentkeztek, a megelőző hónapokhoz viszonyítva nagyobb számban fordultak elő s a fertőzött terület is nagyobbodott. Ugyanis míg a fertőzött községek száma március hó folyamán összesen 39, ugyanezen hónapnak a végén 27 volt, addig ezen szám április hó folyamán 59-re, illetve a hó végén 42-re emelkedett. Ezt az emelkedést azonban túlnyomó részben az ivarszervi hólyagos kiütésnek a fedezetési idény alatt bekövetkezett terjedése idézte elő s minthogy ezen betegség csaknem kivétel nélkül jóindulatu és aránylag rövid tartamu, az említett emelkedés az általános helyzet megítélésénél nagyobb fontossággal nem bír. Ezenkívül előfordult: a lépfene, rühkór, sertésorbánc és sertésvész.

A fertőző betegségekkel érzékenyebb veszteségeket okoztak egyes állati elősídek által előidézett betegségek, nevezetesen: a mételegy és a tüdőférgesség, amelyek közül az utóbbinak különösen a pacasai járásban, az előbbinek pedig a keszthelyi, novai, pacasai, sümegi és szentgróti járások területén sok szárvasmarha esett áldozatul.

Az állatvásárok felbajtását és adásvételi forgalmát az áprilisi rozsjárás általában kedvezőtlenül befolyásolta. A keszthelyi országos állatvásáron jelentékeny felhajtás mellett is csak csekély számú eladás történt; ellenben a nagykanizsai heti állatvásárok forgalma állandóan igen élénk volt. A marharakodó állományok forgalma közepes volt; kiterjedtebb forgalmi korlátások — a már évek óta tartó sertéskiviteli tilalomtól eltekintve — nem állottak fenn.

Közgazdaság. Az áprilisi időjárás rendkívül bő csapadékmennyiségével és hűvösségével tünik ki. A gyakori esőzések következtében a mult hónapban megkésített vetési munkálatok nem voltak ezen hónapban sem rendszeresen elvégezhetők, úgy hogy vannak gazdaságaink, amelyek a tavaszi előirányzott vetési munkálatokat nem voltak képesek az előirányzatnak megfelelőleg bevégezni.

A hűvös időjárás a vetéseket fejlődésükben erősen visszavetette, úgy hogy a hó végén sem volt az őszi vetés jobban kifejlődve, mint miként annak normális időjárás mellett már a hó elején kifejlődve kellett volna lennie.

Az őszi gabonaművek közül a buza fejlődésében erősen vissza van maradva, azonban jó májusi időjárás mellett számítani lehet, hogy mégis némileg tűrhető termést szolgáltat; a rozsvetések általában ritkák s fejlődésükben annyira visszamaradtak, hogy a hó végén sem lehetett kalászbá menő rozstot találni.

A tavaszi vetések közül azok, amelyek még március hó folyamán elvégezhetők voltak, elég jól állanak, azonban a későbbiek fejlődésükben mind erősen vissza vannak maradva. Általánosságban az árpa oly rövid tenyészidőre van utalva, hogy egyáltalán kizártnak tekinthető, miszerint csak közepesen jó termést is szolgáltatson.

A burgonya ültetés, a tengeri vetés az esős hűvös időjárás következtében szintén nem volt a kellő időben bevégezhető.

A szőlők fejlődése a hűvös esős időjárás

következtében szintén visszamaradt. A fagy okozta károk most már jobban észlelhetők s sajnálattal kell konstatálnunk, hogy nemesak a vesszőben, de a törke rügyeiben is több helyen tetemes károkat okozott.

Az állatállomány tartása a gazdáknak e hóban komoly gondot okozott; más évek hasonló szakával szemben ez évben még a hó végén is téli takarmányon kellett a gazdáknak az állatokat tartani. A vett takarmányon tartás nemesak sok költséget, de tetemes gondot is okozott a gazdáknak, amennyiben a megrendelt erőtakarmányok szállítása a készletek csekély volta miatt nehézségekbe ütközött.

Az állatvásárok forgalma e hó folyamán mérsékelt volt, sőt tekintve a legutóbbi zalaegerszegi vásárt, az teljesen forgalom nélkülinek jelezhető.

Az állategészségügyi viszonyok a mult hónapban kedvezőnek mondhatók, amennyiben a tavasszal fellépni szokott ivarszervi hólyagos kiütésen kívül járványos betegség uralkodólag fel nem lépett.

A gabona árak az elmult hó folyamán tetemesen emelkedtek, úgy hogy azon gazdák, akik mult évi termésüket eddig még áruba nem bocsátották, kitartásukért a magasabb árakban bőséges jutalmat nyertek. Sajnos azonban, hogy ezen áremelkedés a gazdasági helyzet rossz állapotát tükrözi vissza s már előre aggodva kell a gazdáknak az aratás elé nézni, melynek eredménye magasabb árak mellett sem fogja kielégíteni a gazdát.

A bor árak is emelkedtek s a meglévő készletek jól értékesíthetők, ami szintén a szőlők rozsjárásának kihatására mutat.

A cselédváltozások e hóban minden különösebb incidens nélkül megtörténtek. A gazdák cseléd szükséglete tökéletesen fedezve nem lett ugyan, de mégis módját tudták ejteni, hogy a hiányokat egyelőre más munkaerővel pótolják.

A cselédváltozással kapcsolatban meg kell emlékeznem a cselédtörvény módosítása által előidézett mozgalomról, mely a gazdák között származott. Itt is, mint másutt, a gazdák olymórvé panaszokkal állottak elő, hogy az új törvény a gazdának magánjogi dolgaiban is előírásokat szab, a cseléd javára túlságos kedvezéseket biztosít, míg a gazda a cseléddel szemben csak papíron, tényleg azonban nem nyer semmiféle biztosítást.

Tekintettel azonban arra, hogy ezen törvényjavaslat még tárgyalás alatt áll, a gazdáknak módjukban van hozzászólni, nem lehet a gazdáknak sem ellene határozott panaszokat felhozni.

Közülatok. Az utak állapota a mult hóban kielégítő volt. Egyes utszakakaszok azonban a késői erős fagyok által okozott felfakadások miatt még nehezen járhatóak voltak. E felfakadó helyek utalapkövezése tanulmány tárgyává tétetett s a rendelkezésre álló erőforrások arányában e helyek fokozatos javítása meg fog történni.

Az árvizek a mult hó folyamán érzékeny károkat okoztak a hidakon, sőt uttesten is; így Monostorapáti és Diszel között, mely államuti szakasz, különben is sokat szenved a hegyekről lerohanó záporvizektől és hordaléktól, az államut közel 100 m. hosszaan megrongáltatott és felszapoltatott; Zalabéren az állami közülat a Zala folyó elöntötte.

A Zalaegerszeg—zalaövői s a salomvári szárnyuton három hid megrongáltatott: a szentgróti járásban az Aranyod—kehidai uton közel 4000 fm. utarok beiszapoltatott, több hid kisebb rongálást szenvedett; a Lenti—regedei uton egy hid erősen alámosatott; a csáktornyai utbiztoságban több helyütt erős utrézsű s töltés csuszamlások történtek; a Szentmihály—zalaistvándi közülaton két fahidat elsodort az árvíz; a pacasai járásban több helyütt rézsű és árok rongálás történt; a novai utbiztosági járásban is négy hidat megrongált az árvíz.

Az elmult hóban egy nagyobb szabású hidépítés vette kezdetét és pedig a galamboki államközüti hid vasbetonból való felépítése. A törvényhatósági közülaton folyik a kaszaházi fahid, több kisebb műtárgy és a lendvai járásban fahidak javítása.

Emberi bajok.

Csaknem általánosan el van terjedve az a hit minden nemzetnél, és a népek minden rétegében, hogy a mi mai társadalmunk nagyon beteg, azt nagyban és egészben, úgy, amint van, orvosolni kell. Kevés ember van, aki ne érezné, hogy van csakugyan valami baj, hogy a dolgok nem történnek úgy amint történniök kellene. És ez a fölfogás és meggyőződés csaknem oly régi mint a világ. Csak az furesa e kérdés körül, hogy nemzedékek jöttek és mentek, mind tudta, hogy baj van, de a bajt mindenkor másokban, senki sem magában kereste. Egy másik figyelemre méltó körülmény az, hogy mindenki sejtett valamely okot e bajok mögött, de mindég csak egyet, leginkább olyat, amelynek ő volt öntudatos áldozata, vagyis, amelytől ő szenvedett, vagy ami ő benne erény, ellenfelében fogyatkozás lehetett.

Az emberi bajok legfőbbjei mindég ezek voltak: A mindent elrontó halál; az emberi élet rövid volta; a testi szenvedések és kinok, testi fogyatkozás betegség, vagy baleset következtében; elemi csapások; végül, legáltalánosabban szegénység, úgy testi, mint szellemi. Mindenki úgy hitte, ma is úgy hiszik, hogy valaha a világ jobb volt, az emberek nagyobbak, erősebbek, jobbak voltak; ezért sok nemzetnél őseiket Istenekké tették és imádták; azt is hitték, hogy voltak idők, amidőn csupa óriások laktak a világon, mindenki jó volt, létezett egy földi paradicsom, amelyben őseik, az Istenek, lejártak velük társalogni, leányaikat feleségül venni, amidőn betegség sem volt, dolgozni sem kellett, a föld mindent magától termelt, kiki evett-ivott amit akart, pör-patvar sem, bíró sem volt, törvény sem kellett, sőt senki meg sem is öregedett, sem meg nem halt. Ez volt az arany kor.

„Hajh, de büneink miatt gyult harag kebledben s Iesusitád villámidat dörgő fellegidben.“ Ugy képzelték akkor az emberek, hogy a fölötünk sátor alakban elterülő kék boltozat egy igen messze levő ország, ahol az Istenek, az ő őseik, laktak, amelyen a csillagok lyukak, mint egy ablakok voltak, ahonnan az ott lakozók diadósága lesugárzik, s amelynek van valahol följárója e földről, de amelyet csak a holt emberek tudnak meg, de csak akkor ha úgy haltak meg, ahogyan az orvosok és papok gondolták, hogy meghalniök kellene. Oda volt menendő minden jó ember. A rossz ember számára más hely volt készítve, a föld alatt, de arról sem tudták, hogy hol a lejárás, majd meg fogja találni holtá után. Tehát akkor a bizonyos fogalmak szerint való viselkedés volt a társadalmi bajok orvossága. Azért halnak meg az emberek, azért betegek, azért nem terem a föld, azért van szárazság, áradások, sáskák, háborúk, dög-halál, stb., mert az emberek nem hitték el valamit, amiért az Istenek megnehezítettek, villámokat szórtak le kék országukból, és elvonták a kenyeret, egészséget, életet az engedetlen emberektől. De azért az emberek mégis csak folytatták életmódjukat, magukat nem javították meg, hanem állatokat öltek le, azokusát égették meg kőrákásokon, s azok füstjét bocsajtották ég felé, hogy annak illata kiengesztelje az ott lakókat. Ezek voltak az égő áldozatok. Ezredéveken át engesztelgették így az egeket, de azért az

DROGERIA AZ ARANY KERESZTHEZ

Zalaegerszegen, az Arany Bárány átellenében

A legolcsóbb beszerzési forrás gazdasági, háztartási, betegápolási, gyógyszeranyagok, pipere- és illatszerekben

A kitünőnek bevált **Gentry kávé-keverék** kilója 3 korona 20 fillér.

emberek csak úgy haltak, betegeskedtek, dolgoztak, szenvedtek, mint az előtt.

Volt idő, amidőn azt gondolták az emberek, hogy ha leölik a királyokat, nemeseket és papokat, akkor jó lesz minden, föl fog tűnni a régi arany kor. Megtették, de azért mégis minden úgy maradt, mint ahogy volt. Sokkal több volt azért akkor is a szegény, a nélkülöző, mint a vagyonos. Az ember csak nem akart változni, akár mit hitt, akár hitt, akár nem hitt, jó volt vagy rossz volt, tudós vagy tudatlan.

Korunkban még mindig ugyanez eszmék nyugtalanítják az embereket, hogy miképpen lehetne minden embernek vagyont adni, öt a szegénység, nélkülözés ördögétől megszabadítani. Amerika és Anglia a gyáripar és kereskedelem kifejlésében, vagyis a földben rejlő kincsnek kiaknázásában és terjesztésében vélik orvosságát föltalálni; ezért van az odavaló esőáradás. Minden más nemzet iparkodik utánozni. Német tudósok, a régi görögök nyomain bölcselemben keresik az orvosságot, hogy a társadalmat kell fölmozdítani, újra rendezni, a birtokot újra felosztani, a termelő munkát általánossá tenni, kényszer állapotot teremteni, amelyből senki magát ki ne emelhesse több ész, erő, ügyesség, erény által. Ezt nevezik barbár latinsággal Socialismusnak. Német észjárás szerint egy újabb babonáság volna az orvosság, és persze, németesen, katonai egyformaság volna az ezerjófű. E rendszerben minden embernek egyenlő volna joga, kötelessége, munkaköre, hasznossága, termelő képessége stb., annélkül, hogy egyenlő volna természetük, súlyuk, étvágyuk, emésztésük, hajuk és szemek színe, agyuk terjedelme, stb. E német eszmét, amely szerint a társadalom egy nagy kaszárnya volna, az istenített Állam bálványának lábai előtt, a frankok avval toldották meg, hát hogy legyenek akkor a feleségek és gyermekek is közősek, és ez vitessék keresztül tüzzel-vassal rögtön. Ez a Communismus. A muszkák meg azt gondolták, hogy ha már fölforgatásról van szó, bízzák azt ő rájuk. Az már mindegy ilyen vagy olyan bálvány előtt kelljen az emberek millióinak meggörcbednie; ha közösség kell, legyen teljes közösség, amely fölött ne pöffeszkedjék egy porcellán-pipás német Bálvány-Állam, vigyen a manó mindent, nem kell semmi: latinul Nihil — éljen ki hogy tud, ne fogadjon el az ember semmi Államot bálványul, legyen az emberiség szabad. Még egy lépés volt hátra, ezt meg is tették, főképpen a muszkák; ha már egyszer bálvány nem kell, legyen az ember végleg szabad, akkor minek egyáltalán akár mely határ, törvény, bíróság, magán vagyon? töröljünk el mindent: üsd agyon, aki neked parancsolgatni akar; egyik ember olyan mint a másik, egyiknek nincs több joga e föld kincseihez mint a másiknak, ha van kezében birtok, vedd el tőle! ha ellenál, üsd le, lödd le! Az ember csak úgy lehet szabad, ha semmi zsarnokság nincs, sem birtok, sem haza, sem család, sem előítéletek; le tehát mindennel! Győzzön aki erősebb. Aki velünk van, barátunk; aki velünk nincs, az ellenségünk. Ez Anarchia, vagyis uralom-nélküliség.

És igazuk van ez embereknek! Ha csak a társadalom van kérdésben, akkor mind a három embernek igaz; ha csak az ember egy szempontból való egyenlősége van szóban, akkor is igazuk van; de az ember erkölcsileg és szellemileg nem egyenlő, itt a hiba.

Csány hangversenyek.

A Csány szoborbizottság által a vértanu szobrának alapja javára rendezett hangversenyek a múlt héten zajlottak le. A siker megjutalmazta a rendezőség fáradozását s a hangversenyek szép összeggel gyarapították a szoboralapot.

Első estén nem telt meg egészen az »Arany Bányák« szálloda nagy terme; annál többen voltak azonban a második napon. A 48-as függetlenségi pártnak vasárnap tartott értekezletére s a hétfői vármegye gyűlésre összegyűlt vidékiek s a városi közönség zsufolásig megtöltötték a hatalmas termet.

Az ünnepélyek védnökönje, özv. Inkey Kálmán urasszony, gróf Batthyány Pál főispán ur ömeltősége nevével és vendégeivel mind a két estén részt vettek a hangversenyen; Bosnyák Géza, a szoborbizottság elnöke, nevével a vasárnap ünnepélyen jelent meg.

A hangversenyek művészi nivó tekintetében feltétlenül felülemelkednek a műkedvelésen. Egyes számai kiállják a szigorú műkritikát is.

A program összeállításában a közönség csak egyetlen hibát találhatott; azt, hogy a műsor szokatlanul hosszú és fárasztó volt. A hosszú program is a rendezőség buzgalma miatt tanuskodik s ha a kánikulai hőség nem tette volna izzóvá a terem levegőjét, bizonyosan senki sem panaszkodott volna a három óráig tartó műsor miatt.

Első nap a hangverseny Hantke Emil ügyes, kedves prólójával kezdődött, amelyet Adamik Ilonka urleány szavalt bájos közvetlenséggel. Már elfogulatlan megjelenésével, mosolygó szemével megnyerte a közönséget, amely nem is volt fukar a tapsban, elismerésben.

Skublies Antika urnő magyar népdalokat énekelt. Lágy hangja, a magyar népdalok búbjáának átérzése, eredeti felfogása és biztos előadása megragadják a szíveket, valahányszor énekel. Nem lehet kottára szedni, ahogyan Skublies Antika urnő dalol. Az öt vonal közé nem lehet beleírni azt a magyar ritmust, azt az érzést, ahogyan a magyar ember sir, kesereg, vigad. A szívben van annak a kótája s az Isten adta hozzá a talentumot, mint a fülemülének meg az áldott magyar mezők felett szálló dalos pacirtánsk. Ennek a dalnak a felviharzó taps nem jutalom. A magyar nótáért egy könyecseppel lehet méltó köszönetet mondani. És Skublies Antika azt a könyecseppet mindig elő tudta varázsolni.

Harmadik szám Fritz Paula urleány zongorajátéka volt. Liszt Ferenc »Magyar rhapszódiaját« adta elő művészi érzéssel és fejlett technikával. Fritz Paula urleány meg van áldva művészi tehetséggel s gyors haladása bámulatos. Technikája kiváló s előadása erőteljes. Bizonyosra vesszük, hogy művészetével még nagy sikereket ér el.

Sándor Zsigmond hegedűszóljója következett, (Godart B. bölcselete és Hubay esárdajelenete.) Sándor hegedűjátékát nem szükséges dicsérnünk. Nevét nemcsak nálunk, hanem a művészi körökben is jól ismerik. A zene iránti rajongás ihletett muzsikussá avatják ezt a kiváló embert, aki úgy bánik a hangszerével, hogy bámulatra ragadja és fellekesíti hallgatóit. Mély érzése, esodásan finom játéka soha sem tévesztett hatást. Kisérője Mikovich Zóra urhölgy maga is művésznő s a kíséret méltó volt Sándor remek játékaéhoz.

Paukovich Hajnal Stefanie urleány Ince Zsófia »Nővér« című remek költeményét szavalta mély érzéssel, jó előadásban, a költemény drámai erejének érvényre juttatásával.

Ezután következett az Irodalmi és Művészeti Kör zenekarának egyik száma: Erkel Ferenc operájának »Hunyady László«-nak nyitánya. A zenekart Sándor Zsigmond vezette. Ahányszor ez a dilettánsokból szervezett zenekar játszik, mindannyiszor nagyobb és nagyobb a sikere. Zeneértők állítják, hogy hasonló nivón álló dilettáns zenekart az egész országban hiába keresünk. A darabok a legfinomabb részletekig ki vannak dolgozva s az előadás annyira szabatos, mintha mindmegannyi hivatásos zenész ülne a karban. A zenészek szorgalma mellett Sándor Zsigmond buzgalma, ugyszólván fanatizmusa és önfeláldozása kellett ahoz, hogy a siker elérhető legyen. A Hunyady László opera nagy áriáját énekelte

dr. Chilkó Sándorné urasszony. A zongora kíséretét szintén önmaga játszotta.

Kedves száma volt a hangversenynek Kosztrabszky Ferenoné urasszony éneke. Helyi vonatkozású kuplékat adott elő, amelyeket Hantke Emil irt. Kosztrabszky Ferenoné urasszonynak remek hangyaga van; tisztja, csengő, modulációkra lágyan hajló. Koloratúrája fényes és szépen képzett. De nem csak gyönyörű hangjával, hanem előadásával is remekelt. Kerészetlen eleganciával, élénk temperamentummal adta elő a szellemes kuplékat, amelyeket zajosan ujjazott a közönség. Kosztrabszky Ferenoné urasszonynak mind a két estén óriási sikere volt.

Az első nap utolsó száma a zenekaré volt. Lavotha János »Szigetvár ostroma« című remek zeneképet játszotta. A hatás frenetikus volt. A zenekarnak eddig előadott összes darabjai közül ez a leghatásosabb. A finom pianóktól a csatazajig emelkedő darab zenei szépségeiben rendkívül gazdag. Gyönyörű szóló részletét Kreisler Imre műgyetemi hallgató játszotta határozott művészi technikával. Kreisler Sándor Zsigmond tanítványa. És méltó tanítványa. Tanulmányai mellett a zenében is folytonosan képi magát s a műgyetemi zenekarnak is első hegedűse.

Nem volna teljes a hangverseny leírása, ha meg nem emlékeznénk Kosztrabszky Ferencről, aki amellet, hogy a zenekar egyik oszlopos tagja — hol hegedűn, hol zongorán vagy harmoniumon játszik — Skublies Antika és Kosztrabszky Ferenoné urasszonyok énekszámait is kísérette, kifogástalan precizitással és nagy buzgalommal.

Második napon a hangversenyt Borbély György által irt Prólóg vezette be. A költői lendülettel, igaz lelkesedéssel megírt prólógot ifj. Czukelter Lajos szavalta. Ifj. Czukelter minden fellépése alkalmával nagy hatást ér el. Előadása, akár-hányszor hallja az ember, mindig új és lelkesítő. A hazafias és drámai költeményeknek hivatott interpretátora.

Sándor Zsigmond Delphin Alard egy remek ábrándját játszotta, Kosztrabszky Ferenoné operett-áriákat, Skublies Antika urnő magyar népdalokat énekeltek, Paukovich Hajnal Stefania urleány Várady Antalnak »Az ezüst fátyol legendája« című melodramját szavalta Mikovich Zóra urhölgy (zongora) és Kosztrabszky Ferenoné (harmonium) kísérete mellett; a zenekar Kéler Béla »Ráfőzty nyitányát« és Erkel »Hunyady László« nyitányát játszotta. A siker zajosabb volt, mint az első nap. A közönség folyton tapsolt. Dr. Briglevics Károly két kurucdalt énekelt. Hatalmas érees hangja betöltötte az óriás termet s dalai lelkes hangulatot keitettek.

Dr. Hajdu Gyula nagykanizsai ügyvéd programon kívül elszavalta Vörösmartynak »Egy magyar hölgyhöz« című költeményét.

Sok derűtséget keített Hantke Emil (Pubi) eleven kritikája, amelyet a rendezőségéről s az összes szereplőkről mondott. A vidám tréfa hangján tartott bírálaton a közönség jól mulatott.

Adamik Ilonka egy alkalmi epilógot mondott, amelyet szintén Hantke Emil irt.

Hangverseny után a kard és törvívás férfias és nemes sportját mutatta be négy sportférfi, akik igazi ambícióval, változatos és formai tökélyvel, akademikus vívásra teljesen fair állottak ki a küzdőtérre s aki a vívás nehéz technikáját behatóan ismeri, az igazán szép és merész — fordulatokban gazdag — assout-ban gyönyörködhetett.

Az első pár vívó: Bothár Árpád mérnök és dr. Thassy Gábor tb. főorvos, az olasz kardvívás gyors és ügyes támadásait, a villámszerű riposztokat, kellő és higgadt védekeket mutattak be.

A második pár: Vass Dezső mérnök (Kiszell) és Lovass Gyula vívómester (Budapest) a tör-

== Minden gazdaságban nélkülözhetlen eszközök ==

az országszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

„Eredeti Kalmár-rosták“ és heremagtisztító gépek.

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszere 15 féle nagyságban különböző szerkezetben a gazda minden követelményének legjobban megfelelő általános terménytisztításhoz berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtórőre alkalmazva. Ez évi újdonságainkról sziveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk.

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

TELEFON 69. szám. Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve. Sürgőncim: Kalmár-rostagyár.

vívás mesteri látványában részesítették a közönséget.

A harmadik pár: Bothár Árpád és Lovass Gyula kard assout-ban mérköztek s előbbi — dacára a mester rendkívül fürge és szokatlan (balkezes) támadásainak — igen szépen megállotta helyét.

A negyedik pár: dr Thassy Gábor és Lovass Gyula mérkőzése annyiban volt érdekes, mert a mester balkézrel való támadásait, ellenfele helyes védelei, gyors riposztjai és támadásai teljesen meggyőztették s egy kellő pillanatban beadott second-hónaljvágás után, a mester — balkézrel nem boldogulván — jobbkezével folytatta a küzdelmet s ugyanez kifárasztotta teljesen küzdő partnerét.

A küzdelem sorozatát Vass Dezső és Lovass Gyula kard-vívása fejezte be. Mindkettő elsőrendű erő s vívási technikájuk a művészet színvonalán áll. Vass Dezső nyugodt, elegáns garde-jai, a villámgyors támadás, elővágások, visszaugrás nagyon szépek voltak, legfeljebb egyes elkésett visszavágásai kifogásolhatók, míg a mester láb- és kéz technikája, az a bámulatos kitarítás és fürge mozdulatok, amikkel a vívás egész tartama alatt rendelkezett, keltettek iránta a közönségben nagy érdeklődést.

Megemlítjük még, hogy a rendezőség az összes szereplő hölgyeket remek esokorral lepte meg.

Vasárnap este hangverseny után tánc volt, amely reggelig tartott.

Tanítók gyűlései.

A zalaegerszegi tanítói járáskör Hosszúfaluban tartotta meg évi közgyűlését, Csizsár József elnöke alatt.

Az elnöki megnyitó után Csizsár Károly hosszúfalui tanító tartott értekezést „Utmutatás az okszerű méheszethez” címen; Szigethy Elvira zalaegerszegi óvónő olvasott fel „A kisdédnevelésről, tekintettel az elemi iskolára.” Szigethy Elvira k. a. felolvasása nagy érdeklődést és meleg elismerést keltett. Szedule János pakodi tanító az ifjúság erkölcsi életéről, Fazekas Lajos zalaegerszegi tanító a tanítói országos szövetségről, Horváth János zalaegerszegi tanító a gazdaszövetségről tartottak értekezést.

A folyó ügyek elintézése után Tikk László zalaegerszegi tanító indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy a járáskör tagjai a fizetés emelés első koronáját az országos tanítói árvalásban felállítandó „Apponyi szoba” létesítésére fordítják s megkeresik az általános tanítói egyesületet, hogy az ország összes tanítóit hasonló eljárásra hívja fel.

Dr Ruzsieska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő nagy megindultsággal fejezte ki elismerését a járáskör nemes és spontán elhatározása felett, melynek erkölcsi tartalma a hódolat, ragaszkodás és hála érzéseit egyaránt egyesíti magában.

Büszkének vallja magát, hogy oly tanítóóság élén állhat, melynek szívében ennek az „egy koronának” a szeretetteljes hála megfogamzott.

Gyűlés után a tanítók térsas-ebédre gyűltek össze a hosszúfalui vendéglőben.

A nagykanizsai járáskör közgyűlést e hó 16-án tartotta. A gyűlés, amelyen részt vett dr Ruzsieska Kálmán kir. tanfelügyelő is, elnöki megnyitóval kezdődött. Majd Somogyi Janka tanítónő tartott előadást a kézügyesség (slójd) köréből. Érdekes volt a tanulók kézügyességi gyakorlata; agyagból mintáztak a gyűlés színe előtt.

A gazdakörökről és szövetkezetekről értekezett Banekovich János tanító. Dr Ruzsieska Kálmán kir. tanácsos nemesak mint tanfelügyelő, hanem mint a magyar föld nagy érdekeihez ragaszkodó magyar ember is a legbensőbbben buzdította a gazdaszövetséggel járó igen fontos nemzetgazdasági, társadalmi és nemzeti célok gyakorlati támogatására a járáskör tagjait. Meltatta a közoktatási miniszternek ez érdemben annak idején kibocsátott s az összes érdekelteknek kir. tanfelügyelő által megküldött rendeletét.

Ezután a közgyűlés folyó ügyeket intézett el s gróf Apponyi Albert minisztert táviratilag üdvözölte.

A muraközi tanítói járáskör Szoboticzán tartotta meg évi közgyűlését, mely most is a magyarság és testületi együttérzés szép ünnepeinek keretében folyt le.

Maesuga János szoboticzai állami elemi iskolai

tanító minta-tanítása után Imrei Ferenc szoboticzai plebános mondott ünnepélyes „Veni Sancte”-t.

Brauner Alajos járásköri elnök hazaszeretettel és kartársi ragaszkodástól áthatott szép elnöki megnyitójában, a jelen voltak nagy tetszése mellett üdvözölte Filipios Lajos országgyűlési képviselőt és dr Ruzsieska Kálmán kir. tanfelügyelőt.

Dr Ruzsieska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő köszönetet mond az elnöknek róla való meleg megemlékezéséért. Lelkes szavakkal buzdítja Muraköz tanítóit a magyar állameszme egységének, a nemzeti egységes önérték fejlesztésének magasztos munkájára. Közpályáján nyert tapasztalás után jogosan hiszi, hogy a járáskör minden tagja, testi és lelki erőinek javával és összességével fogja botlítani a helyet, ahová a gondviselés, a magyar kultúra szolgálatában odaállította. Kéri Istent, kösse össze szíveiket a szeretet áldása, a hivatás nemes hevülete s a hazaszeretnek egy boldog és hatalmas Magyarországról rajongó lelkesedése. Hálát ad Istennek, hogy e szent törekvésben vezére és szövetségese lehet Zalavármegye tanítóinak.

A választmány tudomásul vett jelentése után Dienes Károly csáktornyai állami tanítóképezdei tanár értekezett a népiskolai új rajztanításról, Besenhofer Mihály nagyfalusi tanító pedig arról: miként lehet az idegen ajku gyermekeket rávenni, hogy az iskolán kívül is maguk közt magyarul beszéljenek.

Dr Ruzsieska Kálmán kir. tanfelügyelő indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy néhai Ziegler Kálmán emlékeit jegyzőkönyvileg megörökíti.

Besenhofer Mihály nagyfalusi tanító 4 indítványt terjesztett a közgyűlés elé: 1. Alakítsa meg a tanítókör a muraközi tanítók és polgárok dalárdáját. 2. A kör választmányára kérje el az egyes iskolák részletes tanmenetét s ezek felett jövő évi közgyűlésen folytassák eszmecsere. 3. A muraközi iskolák felváltva évenként Csáktornyan Zrinyi Miklós és Perlakon Gasparics Márk ünnepeket tartsanak. 4. A magyar nyelv sikeres tanítására szükséges tárgycsoport képeket rajzol az indítványozó, melynek tiszta jövedelmét egy létesítendő Délnyugat Magyarországi Tanítók házára ajánlja fel.

Kir. tanfelügyelő részletes indokolására az első és harmadik indítvány hozzá terjesztetik azon kéréssel, hogy azoknak a D. K. E. megalakítandó zalavármegyei fiókjának keretében érvényt szerezni szíveskedjék; a második és negyedik indítványt a közgyűlés egyhangulag elfogadta.

A tisztújítás megejtése s a jövő közgyűlésnek Ráezkanizsára kitűzése után ért véget az érdekes közgyűlés, mely gróf Apponyi Albert minisztert lelkes táviratban üdvözölte.

Hírek.

Az ollári urodalom parcellázása. A gróf Festetich Tassiló féle hitbizományhoz tartozó ollári és vasvári urodalmakat tudvalevőleg parcellázzák. A felosztandó birtokok 21 ezer kat. holdat tesznek ki, amelyből az ollári urodalomra 8 ezer hold esik. Az előirányzott összes vételár 10.500.000 K. A parcellázást a földművelési miniszter közbenjárásával és segítségével viszik keresztül. Legelső sorban kiszagadják és közép-birtokosok községek, mint jogi személyek szerehetnek az ingatlanokból.

A parcellázás miként való keresztülvitelének megállapítása végett a múlt héten Zalaszentivánban értekezlet volt, amelyen részt vettek a földművelési miniszterium részéről Lestyánszky Sándor nyug. államtitkár, Bolla oszt. tanácsos, Dorner főmérnök; a vármegye részéről Thassy Lajos központi főszolgabíró, aki az értekezleten elnökölt; gróf Festetich Tassiló részéről Dr Dezsényi Árpád titkár. Megjelent az érdekeit községekből néhány száz kiszagda.

Lestyánszky Sándor államtitkár ismertette az értekezlet előját s figyelmeztette az érdekeltséget, hogy csak azok szerezzenek ingatlant, akik a vételár 40%-át azonnal megtudják fizetni s kilátásuk lehet arra, hogy a hátralékos összeg törlesztési részleteit ki tudják gazdálkodni. A könyvemű birtokszerezés esetleg a meglevőt is veszélyeztetheti. Felhívta a községek figyelmét az eladásra kerülő erdőkre, amelyeket a legelőszzerűbb a községeknek megszerezni.

Az érdekelte községek megbízottai kijelentették, hogy a határaikban fekvő ingatlanokat kivétel

nélkül megvásárolják. Egy talpalatnyi földet sem engednek idegen kézre. Az erdőket megveszik a községek, a szántóföldeket és réteket a kiszagadják. A vételár 40%-át azonnal kifizetik, sőt sokan készek az egész vételárt azonnal letenni.

Az urodalom parcellázása tehát akadálytalanul megtörténhetik s azt valószínűleg most már rövid idő alatt keresztül is viszik.

Örvendetes jelenség, hogy a kiszagadják olyan kedvező anyagi helyzetben vannak, hogy képesek ezt a hatalmas birtokot megszerezni. És ha ezzel nem vállalnak magukra elviselhetetlen terheket, vármegyénk egy szép vidékének gyors fellendülése, több község felvirágzása remélhető. Miután a parcellázást a kormány ellenőrzi, a parcellázó bankok visszaéléseitől a nép nem fog szenvedni s megszabadul az ilyen alkalmakkor szokásos nyereszkesztéstől, terhes költségektől, közvetítési díjaktól stb.

A községekben örömmel néznek a felosztás elé, mert ezzel lehetővé válik a terjeszkedés, az intenzív gazdálkodás s a kitűnő rétek folytán a jövődelmező marhatenyésztés.

Esküvő. F. hó 14-én d. e. 11 órakor tartotta esküvőjét Tökéssy Ernő besenyői földbirtokos Zalabérben Kozáry Jozefin urleánnyal. A polgári házasságkötést Malatinszky Lajos j. főszolgabíró végezte; tanuk Eitner Zsigmond országgyűlési képviselő és dr Kovács István voltak.

Eljegyzés. Goldstein József, a szigetvári cipőgyár felügyelője eljegyezte Neubrun Juliska kisasszonyt Zalaegerszegről.

Kinevezés. Dr Kenedi Imre kalcsoi kir. ügyész a nagykanizsai királyi törvényszékhez bírónak, — Véber Károly nagykanizsai kir. törvényszéki bíró ítélőtáblai bírónak nevezettek ki. Knorr Kálmán nagykanizsai kir. törvényszéki bíró pedig a VII. fizetési osztályba lépett elő.

Áthelyezés. Pataki Kálmán alsólendvai áll. polgáriskolai tanár a csáktornyai állami polgári iskolához igazgatói minőségben áthelyeztetett.

Érettségi biztosok. A jövő hónap folyamán megtartandó érettségi vizsgálatokhoz a vallás és közoktatásügyi miniszterium következő biztosokat küldte ki: a zalaegerszegi felsőkereskedelmi iskolához K. Jónás Ödön műegyetemi nyug. rendes tanárt; a nagykanizsaihoz pedig Zorn Vilmos dr nyug. jogakadémiai igazgatót.

Adományok. Gróf Batthyány Pálné urasszony ömeltósága a Karácsonyfa egyletnek 200 K-t, főispán ur ömeltósága pedig a déli mise alapja javára 10 koronát adományozott.

Visszahelyezett rendőrkapitány. Deák Péter nagykanizsai rendőrkapitány ellen tudvalevőleg fegyelmi vizsgálat volt folyamatban, mely fegyelmi ügyben a belügyminister is döntött s megsemmisítette a alsóbb fokú hatóságok határozatait, Deák Péter rendőrkapitányt 400 korona pénzbüntetésre ítélte, de egyuttal hivatalába visszahelyezte.

Aranylakodalom. Hosszu étellel áldotta meg az Isten Kaszás Pál zalaegerszegi kovács mestert és nejét, Gazta Emiliát. Fél század előtt esküdtek egymásnak örök hűséget s végigküzdötték egymáshoz való hűségben az életet, felneveltek hét gyermeket, akik ma már mind elhagyták a szülői házat, de azért szeretettel gondoskodnak öreg szüleikről. A múlt héten összejött a család, fiuk, leányok, ezek férjei és feleségei, unokák és dédunokák, hogy megüljék az öregek aranylakodalomát. Az ünneplő család tagjai a r. kath. templomban misét hallgattak, amely után Legáth Kálmán apát plebános megható beszédet mondott a szülők iránt tartozó szeretetről és hálaáról. Délben az ünneplő család lakomához ült s jókedvben töltötték el az emlékezetes szép napot. Az aranylakodalmasok egyik fia, Kaszás Lajos budapesti vendéglős — a Rákóczi-úton levő Muhr-féle jöhrü vendéglő tulajdonosa — aki ma jómódu fővárosi polgár, szülői emlékére Zalaegerszegen egy keresztet szándékozik állíttatni.

Gazdasági tudósító. A m. kir. földművelésügyi miniszter Schramm Béla hodosáni lakost a perlaki járásra nézve a gazdasági tudósítói tiszttel megbízta.

A főgimnáziumi ifjúság majálisa. A főgimnázium tanuló ifjúsága június hó 1-én a közeli Alsóerdőben tavaszi mulatságot rendez, a szegény tanulókat segítő egyesület javára. A tanulók már a reggeli órákban kivonulnak. Akik a közönség köréből délelőtt ki akarnak menni, részt vehetnek az ifjúság közös ebédjében. Csak szívesked-

jenek ezen óhajukat f. hó 27-ig a rendezőségél bejelenteni s ebédjegyüket 1 K-ért átvenni. A vendégek délutáni ellátásáról özv. Pál Józsefné a »Magyar Király« vendéglőse gondoskodik. A meghívók a napokban szétmennek.

Gyermeknapok a noval járásban. A novai járásban megtartott gyermeknapok eredményei már beszámoltunk s azt irtuk, hogy a gyermekvédő liga megkeresésére Mayer István novai főszolgabíró járt közbe a gyermekeknapok megtartása érdekében. Novából értesítettek bennünket, hogy a gyűjtést gróf Batthyány Pál főispán ur önméltóságának felkérése folytán Mayer Istvánné urasszony rendezte.

Alapszabály jóváhagyás. A Zalaszentmihályon alakult olvasókör alapszabályát a belügyminiszterium jóváhagyta.

Követendő példa. Nincs olyan munka a világon, amit silányabban díjaznának, mint a női kézimunkát. A szorgalmas, könnyű kezek testet leket ölt, végtelen türelmet és izlést igénylő munkájával alig lehet annyit keresni, hogy behozza a legalacsonyabban megszabott létminimumot. A gyárilag készült áru olcsóságával lenyomta a kézimunka árát, amely legfeljebb csak a végső szükséglettől menti meg a dolgozó nőket. Ezért a legtöbb vidéken el is hanyagolták az ősi himzést, sőt még a kötést, varrást is. — Sümegen a Magyar Védő Egyesület főkje megindította a mozgalmat a női kézimunka szervezése iránt. A szervezkedés a női háziipar fejlődésére s a munka méltóbb jutalmazására vezet. A sümegi hölgyek már sokszor bebizonyították, hogy van érzékük a nép igazi érdekei iránt. Ezzel a mozgalommal szintén példát adnak a vármegye egész társadalmának, különösen a nagyobb városoknak.

A helybeli ker. munkásegylet. f. hó 26-án vasárnap a kaszaházi kerthelyiségben tavaszi mulatságot tart, könyvtárának alapja javára. Kivonulás délután 4 órakor. Belépő díj tagoknak 40 f, nem tagoknak 60 f. Felülfizetéseket a jótékony célra való tekintetből szívesen fogad, hírlapilag nyugtáz s a hazafias közönség partolását kéri az egyesület.

Az Iparos ifjuság önképző egylete pünkösd vasárnap délután 3 órakor Beesaliba, Bedő József vendéglőjébe, kirándulást rendez.

A lakodalom vége. Lakodalomra készültek Döbréten a mult vasárnap délután. Hosszu kocsisorban vonultak Nagylengyelbe az állami anyakönyvvezetőhöz, onnan pedig a templomba; és miután az új pár frigyére a pap is kimondta az áldást, hazafelé indultak. Nem lévén szükében a szivigasztaló italnak, a násznépet vivő kocsisok egymást akarták fölülmulni a gyorsajtásban. A versengésnek a násznép nem örült. Sokan tiltakoztak az életveszélyes hajtás ellen, de hiába, a kocsisok annál jobban hajtottak és kerülgették egymást. Az egyik kocsin ült Tót Károly döbrétei tejes, a ki, hogy az örült hajtást megállítsa, leugrott a kocsirol, de olyan szerencsétlenül esett a földre, hogy ballábát eltörte. A lakodalmasoknak ennek láttára megcsappant a virágos kedve; a súlyosan sérültet kocsiira tették és beszállították a kórházba.

Szabadságot póttartalékosok. A folyó évi március közepére kiképzés céljából a császári és királyi 48 hadkiegészítő parancsnoksághoz behívott póttartalékos katonákat a minap szabadságra bocsátották.

Pünkösdli harmat. Nagyon hirtelen köszöntött be a hőség s a gazdák, akik azt tartják, hogy csak hüvös május után várható jó termés, aggodalommal lesték a láthatárt: nem jön e felénk egy kis jótékony eső. Pénteken végre

beborult s esendesen elkezdett esni az eső. A szomjas föld mohón szivta fel a vizet s felüdült utána a vegetáció. A levegő lehült s a láthatár azóta borult.

Rendkívüli közgyűlés. A zalaegerszegi kereskedő ifjak egyesülete f. hó 16-án este, az »Arany Bányá« vendéglőbeli helyiségében rendkívüli közgyűlést tartott, mely alkalommal tisztújítását ejtette meg. Megválasztottak: elnökké dr. László Pál, alelnökké Schütz Frigyes, könyvtárnokká Kovács Mór, háznagyokká Fangler János és Trebits Mihály, titkárrá Kardos Jenő, jegyzővé Deutsch Manó, igazgatóvá Erdős Gyula. Választmányi tagokká: Braun Sándor, Berger Miksa, Böhm Sándor, Büchler Pál, Fangler Gyula, Guth János, Heinrich Dezső, Keszler Jenő, Korein Viktor, Laub J. Henrik, Radó Henrik, Stahlberg Ede, Weisz Miksa, Grünbaum Béla, Kerpen Jenő, Deutsch Nándor. A választmány örökös tagjaivá megválasztottak Balassa Benő, Breisach Sámuel és dr. Czinder István.

Jutalmak faiskola kezelésért. A földhitelintézet alapítványából a földmivelésügyi miniszter huszonnégy jutalmat tűzött ki olyan tanítók részére, a kik faiskolákat kezelnek s a fatenyésztés terén szembetűnő sikert mutatnak föl. A jutalmak közül egy 600, két 400 és 18 száz koronás kerül kiosztásra. A pályázati kérvények a kir. tanfelügyelőség utján nyújtandók be és ezekhez csatolandók: a faiskola vázlatos rajza, részletes leírása, az oltványokat és osemetéseket kor és fajszerint feltüntető táblázat.

A zalaszentgróti vámoshid újjáépítése. A zalaszentgrótiak egyik régi óhaja úgy látszik még is teljesül. A Zala folyón levő u. n. Vámoshid újjáépítése végre elhatározott és ez ügyben Árvay Lajos alispán vezetése mellett 15-én volt a közigazgatási bejárás. Vett értesülés szerint a 14 méteres vashid még ez év folyamán elkészül.

Halott a Murában. Muraszentmárton község határában egy feloszlásnak indult férfi holttestét dobtá partra a folyó. A hullán finom ruha, a zsebekben óra és bőrszerszény volt. Kiletét nem tudták megállapítani.

Vizbefúlt. Kovács Antal végfalvai lakosnak 5 éves Mariska nevű leánya a szülők távollétében a községhez közel eső malompatakhoz ment játszani. E közben valahogy a vízbe esett és nem lévén senki közelben, a ki a kis gyermeknek segítségére sietett volna, belefúlt.

A közelgő permetezési idény alkalmából a tisztelőbirtokos közönség figyelmébe ajánljuk a dr. Aschenbrandt-féle »Bordói Por« használatát, mint a szőlő (és burgonya) peronosporájának legkitűnőbb, legjobban tapadó és ezért a legolcsóbb ellenszerét. A magyarvári gazdasági akadémia növénykórtani állomásra négy évi kísérletezés után véleményét a következő szavakba foglalta össze. »Az összes eddig használatban levő permetező anyagok közt teljes részrehajlatlanul megadhatjuk az első helyet a bordói porból készült oldatnak. Kitűnő tapadóképesége biztosítja használhatóságát és elterjedését ezen anyagnak, a mellyel az újabb permetező anyagok közül egy sem versenyezhet.« Különösen a tavalyi szomorú tapasztalatok után, miket szőlősgazdáink a permetezés terén szereztek, a fokozottabb elővigyázat nagyon helyén van. A bordói por oldatának elkészítéséhez szakértelem nem kell s így ez a legegyszerűbb munkásra is rábízható, amellet pedig az oldat elkészítése csak néhány perccel vesz igénybe,

Rabló cigányok. A esurgói takarékpénztár rablói a nagykanizsai esendőrök elfogták. A gyanu Farao népére irányult A nyomozás során

bebizonyult, hogy tényleg a nagykanizsai cigánytanya lakói voltak a merész rablók, akik az érdemes Lakatos és Rafael családokból kerültek ki. A mórék tízezer koronát rabolták el, amelyből háromezeret hamarosan elköltötték, 7000 koronát pedig elrejtettek s nem hajlandók megmondani, hogy hová. A takarékpénztár pénze tehát aligha kerül meg.

Nagyságos asszony,

tudja-e, hogy a maláta-kávé vasar-lásánál miért kell önnek a »Kath-reiner« nevet hangsúlyozni?

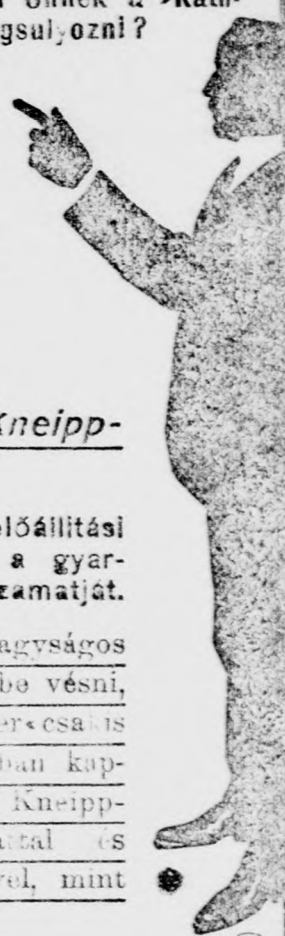
Mert különben annak az eshetőségnek teszi ki magát, hogy kétes értékű utáztatot kap, mely a »Kathreiner«-t kiténtető, mindenkitőlgyt nélkülöz.

Csakis a

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

bíria, különleges előállítási módszere révén, a gyarmatkávé ízét és zamátját.

Méltóztassék azért, Nagyságos asszony, jól emlékezetébe vésni, hogy a valódi »Kathreiner«-csa is zárt eredeti csomagokban kapható »Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé« felirattal és Kneipp páter arcképevel, mint védjeggyel.

Riadalom. A Lipót cirkuszról naponként levezték a lovakat a Zalára usztatni. Az angol televéreket, szélesható perseronokat, a nyugtalan ponnikat egész sereg gyerek kísérté végig az utcán, éktelen lármával. Egy hatalmas tarka mén a lármától megvadult, kirántotta vezetője kezéből a fékszárat s eszeveszett rohanással száguldott az utcán. Itt is ott is próbálták elfogni. Egy embert úgy feltaszított, hogy percek mulva tért magához, az utcán járó-kelők megriasztotta s vágatott a Zala felé. Itt azután megcsendesedett s beállt a vízbe fürödni. Bevárta a kollégáit s fürdés után esendesen ballagott a többi között.

A szerencse otthona. A sokat áhitozott, mindenki által ostromolt szerencse ezernyi szeszélye kiszámíthatatlan. Hiába üldözzük, ha nem akar közeledni felénk, míg sokszor önmagától szinte következetesen kegyeibe fogad bennünket. Talán legjobb bizonyosság erre az osztálysorsjáték. Ha például a Gaedicke A. budapesti bankház eredményeit nézzük, úgy a most lefolyt sorsjátékban mint a multban is, tapasztalhatjuk, hogy ez a bankház valósággal állandó otthona a szerencsésnek. Ugyiszólván minden napra esik egy főnyeremény a Gaedicke bankházban, melynek ügyfelei a két utolsó osztálysorsjátékban többek között a 400.000, 60.000, háromszor a 30.000 és 20.000, a mostaniban pedig a 90.000, 80.000, 50.000, 25.000 és hatszor a 15.000 koronás, ötször a 10.000 koronás főnyereményeket nyerték. Ez a körülmény, meg a Gaedicke bankház mindenkor pontos és gyors ügykezelése magyarázzák azt a hatalmas forgalmat, melynek e közmondásos szerencsésü bankház örvend.

FERENCZ JÓZSEF kereskedő

Sodronykerítések és mindennemű lakatosmunkákat csinos kivitelben készít

ZALAEGERSZEGEN **Miszory Béla.**

Bizony, bizony az a hőség.

Ha az emberek az elmúlt nyáron tölem kérdezték, hogy különösen a mezei munkáknál, az őket kínzó szomjuság ellen mitévők legyenek, akkor én azt ajánlottam nekik, — amit ezennel minden olvasómnak ajánlani fogok. — Ők azt kipróbálták és ezen jó tanácsomat megköszönték, és én úgy hiszem, hogy ezen soraim sok olvasója, ha csak szellemben is ugyanazt fogja tenni, ha erről egy próba által személyesen meggyőződik.

Vegyen, — úgy mondtam az emberekhez, 1 liter vizet, hagyja ezt egy teli kanál, körülbelül 15—20 gramm Franck-kávé pótlékkal, ami felesége konyháján bizonyára meglesz, 5 percig jól felforralni, azután a főzetet állítsa félre és hagyja kihűlni, (izlés szerint egy kevés cukrot is tehet hozzá) azután palackban, vagy kulacsban vigye magával a mezőre. — Legjobban tenni, ha a palackot azután egy árnyékos helyen a földbe ásná, — mivel az ital akkor hűs, friss marad.

Ha aztán szomjas, akkor igyék ezen Franck-főzetből egy jó nagy kortyot és csodálkozni fog, hogy szomjusága milyen hosszú időre csillapítva marad.

A »Franck« tehát nemcsak a legjobb kávépótlék, mert hiszen ilyenek általánosan el van ismerve, — hanem a legjobb szomjesillapító is.

Kedvezményes szőlővesztő. A magyar királyi földművelésügyi ministerium Zalaegerszeg város szőlőbirtokosai részére 38 ezer darab szőlővesztőt adott kedvezményes áron; s pedig 30 ezer darab riparia portaliszt I. osztályt ezrenként 6 koronáért, II. osztályt ezrenként 3 koronáért; 5 ezer rupestris monticolát ezrenként 6 koronáért és 3 ezer oltványt ezrenként 37 koronáért.

Pármai ibolya-szappan. E név alatt pár év óta egy kitűnő mosdó-szappan van forgalomban. Ki ne szeretné az ibolya-illatot? S ha e kedves és gyöngéd illattal ellátott szappanról még azt is tudjuk, hogy az arebört finomítja, üditi ugyanígyra, hogy még a legérzékenyebb arebőrűek is nagy eredménnyel használhatják s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségben ilyen árért külföldi szappant nem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a közönség nem szánalmatlan pártolás céljából, hanem saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyártmányt. Egy darab ára 80 fillér, három darab 2 kor. 20 fillér. Készítője Szabó Béla pipereszappangyáros Miskolcon. Kapható Zalaegerszegen D. Horváth Antal drogériájában és Kocsuba Emil gyógyszerárjában.

Áruraktárak készlete. A csáktornyai nyilvános áruraktár készlete: 4107 mm. buza, 909 rozs, 1650 árpa. 3774 zab, 2109 tengeri, 8471 liszt és 112 mm. korpá. — A nagykanizsai-é 4503 buza, 1607 rozs, 13602 árpa, 5523 zab és 216 tengeri.

Csikos - és Henneberg- se-
Kockás - lyem 60 kr.-tól fel-
Moire - jebb, hármentve és
Amüre - vámmentesen. Minta
postafordultával.

Megrendelések bármely nyelven intézendők:
an Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich.

Piaci árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként

	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza		18.—	18-20
rozs		15.40	15.60
árpa		14.50	15.—
zab		15.50	16.—
kukorica		14.80	15.—

A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület közleményei.

A mélyszántás kérdéséhez.

Ugy látszik nálunk már általánossá kezd válni s mindenütt hangoztatni halljuk a mélyművelés hasznát s majdnem divattá lett egyes vidékeken a »Gőzeke-szövetkezetek« alakítása. Azonban arról alig lehet hallani, vagy elvétve esik szó, hogy hol s milyen viszonyok között van jelentősége a mélyművelésnek. Ugy látszik, hogy nálunk általános felfogás szerint a mélyművelést minden viszonyok között hasznosnak tartják.

Ha azonban közelebbről nézzük s minden oldalról megvilágítjuk e kérdést, akkor azt látjuk s tapasztaljuk, hogy egészen másként áll a dolog. Meggyőződünk arról, hogy a mélyművelés járhat haszonnal is, de nem mindig, nem mindenütt, nem minden növényzetre nézve; járhat azonban ráfizetéssel, talajelrontással, fölös trágya fogyasztással is.

A fentiek alapján érdemesnek vélem, ha e lap hasábjain egy kicsit közelebbről foglalkozunk e kérdéssel.

A mélyművelés hasznatható lehet, de hogy mikor ilyen: az gazdasági számítás dolga. Hogy ezt helyesen elvégezhessük, vegyük szemügyre a mélyművelés okozta hatásokat.

Először: lazított talajban a növény gyökere jobban megizmosul, így munkája könnyebb, eredményesebb, mert mint tudjuk, a gyökér és a föld feletti rész egymással arányban állnak. Tehát ilyenkor erőteljes fejlődés várható. Másodszor: jól lazított talajnak a fizikai tulajdonságai is kedvezően alakulnak, mely körülmény szintén befolyásolja, — még pedig kedvezően — a növények erőteljes fejlődését. A sekélyen művelt talaj hamar kiszárad, csapadéokban gazdagabb évadban pedig tulságosan átnedvesedik, mert a víz a nem szántott alsórétegbe nem hatolhat le. Így szélsőséges klímák alatt, — mint a miénk is — annál nagyobb az aszály vagy kirothadás veszélye, minél sekélyebb a megszántott réteg.

A mélyen megszántott talajban az átnemesztő réteg mélyen fekszik, a hajsóvesség folytán a meleg és nedvesség hullámozása kedvezőbb, egyenletesebb s állandóbb. A kirothadás igen ritka, mert a gyökerek le sem hatolnak a víztartó talajszinre. Harmadszor: A mélyen megszántott talaj kémiai átváltozásai is jobban biztosítottak. Mert mélyen járja a levegő s így s nyers növényi tápanyagok alakulása gyorsabb; míg a sekélyen szántott talaj el van zárva a levegőtől s könnyen megindul abban a növényekre káros savanyu erjedés. Ilyen körülmények között fejlődik moesárgáz s más ártalmas vegyi termék.

Ezt tudva, mindenki a maga körülményei szerint vesse föl magának azt a kérdést, hogy kívánatos-e őreá nézve a jelzett három változás beállása? b) kifizeti-e magát az ezzel járó költség és munka többlet?

Mert hiszen nagyon természetes, hogy a talajnak a termelés szempontjából első sorban jónak kell lennie; hogy mély is legyen-e? az mindig az altalaj minőségétől függ. Ha a gazda a mélyítéssel éretlen, rossz talajt hoz fel, akkor annak nála nincs értelme. Mert azt általánosan tudjuk, hogy a felhozott altalajnak — még ha jó is — bizonyos erősen kell átmennie, mielőtt növénytermelésre használhatóvá válik. Egyszerre nagyobb mélységre lehatolni az ekével nem helyes, sőt igen rossz dolog. Ha a mélyítés hasznosnak mutatkozik is, csak fokozatosan szabad lejjebb-lejjebb hatolni. Először csak grubberrel, vagy extirpátorral lazítjuk meg az altalajt, hogy ideje legyen a levegő, fagy és nedvesség behatolásától termőre beérni s csak azután fordítjuk az ekével a felszínre.

De mint mindenütt, úgy itt is fődolog a helyes számítás. Mert ha áll is általában, hogy különböző körülmények között a mély talaj biztosabb s jobban fizet; mégis tudni kell, hogy hogy ad-e és miben ad a reá kellő munkához és költséghez arányos terméstöbbletet?

Pontos kísérletek igazolják, hogy kultúr-növényeink talajmélyítésnél nagyon aránytalanul s különbözőleg fizetnek. Péld: a herefélék híresek mélyen járó gyökereikről, úgy a borsó, bab, bükköny stb. és beigazolt tény, hogy mélyművelésre alig emelkedett a terméshozamuk. Miért? Mert a növények, ha van elég tápláló anyag a talajban, oldalgyökereik utján is vesznek fel elég táplálékot s épen úgy megizmosodnak a sekélyebb, mint a mélyebb művelésű talajban.

Viszont a tengeri, burgonya, repeze, répa, komló nagyon hálás a mélyművelés iránt; a tengeri 30—50%-kal többet fizet, ha jól megmunkált mély talajba kerül.

Középen állanak, vagyis majdnem közömbösek a mélyművelés iránt a kalászosok, a melyek csak 5—6%-kal hoznak nagyobb termést. E terméstöbblet azonban nem fedezi a reáfordított költséget, tehát ezáltal.

A gondolkozó s számító gazdának nem szabad figyelmen kívül hagyni a trágyát sem, ezzel számolni kell. Ha ez van bőven, akkor mehetünk mélyebbre; ha nincs, a felszínen kell maradnunk.

Mert világos, hogy mélyen szántott talaj sokkal több trágyát igényel, hiszen a felhordott mennyiség nagyobb rétegen oszlik meg.

Végül mértéket kell tartani a mélyre hatolásban azért is, mert a kísérletek azt mutatják, hogy a mélyítés — hol különben ajánlatos — 25 cm-ig a ráfordított költséget többszörösen megtéríti; viszont tovább folytatva, egyre drágább s nehezebb a munkája, mégis egyre jelentéktelenebb az eredménye. Általában 25 centiméter-nél mélyebbre nem érdemes leszántani.

Az eddigiekből láthatjuk, hogy minél rosszabb valamely talaj fizikai tulajdonsága, annál érdemesebb abban a mélyszántás. Az agyag talajon ésszerűen hajtva végre, igen ajánlatos a mélyszántás. Laza, különösen szolid humuszos talajon kevésbé, homokon még kevésbé.

Ha valaki már megtette s a szántóit 20—25 cm. mélyen megszántotta, feltétlenül gondjának kell lenni az illető táblák meszezésére is. A mész felhordásával — holdanként 15—20 q — az ártalmas savak visszafeljednek, az elmállás gyorsul s a talaj tevékenysége megkétszereződhetik. De nem szabad az ilyen talajok műtrágyázásáról sem megfejeltkezni. Ha valaki így jár el, akkor az áldás sem marad el.

Minden esetre, tisztán hangzatos jelszók után indulni nem szabad, mielőtt a régi ösvényt elhagynánk, gondoljuk át a változás összes tényezőit s ha azok megfelelők, úgy nyugodtan lépünk arra.

Szenteh Dezső
gazd. szaktanár.

Cukorrépa termelők szervezkedése.

A termelési költségek emelkedése már évek óta tart. A munkabérek mindenütt oly magasra emelkedtek, hogy idestova a gazdálkodás egyes ágainak jövődelmezősége problematikussá válik.

A munkabér válság legelső sorban az intenzív kulturát igénylő ágakat sújtja, mert ezekhez kell a legtöbb munkaerő s rendszerint ezek járnak a legnagyobb kockázattal is. Ezekben a belterjes gazdasági ágakban oly nagy tőkék helyezkedtek el, hogy azokat kivonni, vagy külterjesebb gazdálkodásra áttérni teljesen lehetetlen. A prosperitás biztosításának egyetlen módja tehát a földjáradék emelésére való törekvés.

Ebben pedig nemesak a napról-napra rosszabbodó munkáviszonyok, az emelkedő kivándorlás, az igazságtalan adórendszer s a köterhek folytonos súlyosbodása állják a gazdák útját, hanem előbb áll a spekuláció, a maga kartelljeivel, titkos és nyílt megegyezéseivel, amelyek mind csak arra valók, hogy a munkát és a földet a spekulatív tőke magának leköttesse.

A munkások elszakították a spekuláció által kovácsolt békókat, de ezzel is csak a gazdálkodást tették nehezebbé. A mozgó tőkét nem lehet egykönnyen megfogni. A veszélyes helyekről, ahol nem kinálkozik nagy haszon, hamar elsiet. A föld ellenben nem szaladhat el, abból mától holnapig nem lehet kivonni a beleruházott tőkét. De a föld a pénzbeli tőke nyomásától sem tud megszabadulni, mert a gazdálkodás alapja a hitel, amely ma még spekulatív alapon van szervezve.

Most már tehát a földnek kellene biztosítani a tőke hasznát is, a magasabb munkabéreket is. Két felől nyomják a gazdálkodást: egyik oldalon a tőke kéri a kamatait s igyekszik a magasabb munkabéreket a földre hárítani, a másik oldalon a munkás követeli a magasabb bért attól, aki hozzá legközelebb áll. A spekuláció a mezőgazdasági munkához csak a gazdán keresztül tudott férni, a munkás pedig most ettől kéri azt, amit viszont a gazda nem tud magának a tőkével szemben biztosítani: a fokozottabb jövődelmet.

Az elméletet bizonyítja az élet. Érdekes példát nyújtanak a cukorgyárak, amelyek felosztották maguk között a országot, egyik a másik területéről nem vásárol s a répa árát sikerül nekik oly nivón tartani, mintha a napszám nem emelkedett volna 50%-kal. Szóval a részvénytársaságok a termelési költségek emelkedéséből semmit sem akarnak átvenni, hanem rátolják azt a gazdára.

És amíg a munkabérek emelkedésére való hivatkozással könnyen sikerül az iparilag fel dolgozott termék árát erősen felemelni, a nyers-termény — a répa — árának emelkedése nem követi arányosan a drágulást. Az árak emelkedését, amelynek első sorban a munkás javára

kellene esnie, a vállalatok ki tudják használni, ellenben sem a gazda, sem a fogyasztó nem képes védekezni a két oldalról jövő nyomás ellen.

A nagy vállalatokkal szemben csak a szervezkedés nyújthat védelmet. A cukorgyárak rayonizozása arra való volt, hogy az árakat ők szabhassák meg azáltal, hogy egyik a másik gyár rayonjából ki lévén zárva, megszűnjék a konkurrencia.

Ha a gyáraknak szükségük van az egyöntetű eljárásra, a gazdáknak a mai viszonyok között még inkább szükséges a szervezkedés. Kartelekkel, rayonizozással, az árak mesterséges lenyomásával szemben csak az segíthet.

A szervezkedést a Fehérvármegyei Gazdasági Egyesület megindította. Kívánatos volna, hogy a mozgalomhoz a mi répatermelő gazdáink is csatlakozzanak.

A szervező értekezlet jegyzőkönyvét a mai számunk közli.

Jegyzőkönyv,

felvettett Zalaeerszezen 1907 évi május hó 12-én a Zalavármegyei Tejszövetkezetek Szövetségének rendes közgyűlésében.

Jelen voltak: Sárközy Viktor igazgató elnöke alatt Bakó Gyula, Czigány Gábor, Gróf János, Vizsi Imre, Herceg Ernő tejszövetkezeti kiküldöttek.

Igazgató a tagok üdvözlésével a gyűlést megnyitván közli a megjelentekkel, hogy a Szövetség elnöke, Hertelendy Ferenc öméltsága akadályoztatva lévén, a gyűlésen nem jelenhet meg s a gyűlésen való elnökléssel táviratilag igazgatót bízta meg.

I.

Áttérvén a tárgysorozatra, igazgató a következő előterjesztést teszi.

Tisztelt közgyűlés! A Zalavármegyei Tejszövetkezetek szövetsége fennállásának harmadik évében beszámolva a Szövetség működése által elért eredményekről, mindenekelőtt constatálnunk kell, hogy szövetkezeteink száma, habár nem is oly fokozott mértékben mint az 1903 és 1904 években, de mégis szép számú szaporodást mutat.

Az 1905 évben létesült tejszövetkezetek száma 12, míg az 1906 évben 6 új tejszövetkezet létesítéséről számolhatunk be.

A szövetkezeti mozgalom megindításától a mai napig összesen 68 tejterméket értékesítő vállalat létesült, melyek sajnos már nem állanak fenn teljes számban, illetve azon az alapon, amelyen létesítettek. Ugyanis a pörzsombati, batyki és ez évben a tapoleai tejszövetkezetek működésüket mint ilyenek megszűntették, azonban az üzem mindhárom helyen tejesarnok, azaz nyereszkesedésre alapított vállalat alakjában tovább folytatattatik.

Fentiekre való hivatkozással ki kell nyilatkoztatnunk, hogy kétségtelen tény, miszerint a tejszövetkezetek rendkívüli áldásos működést fejtenek ki, mit mi sem bizonyít jobban, mint azon körülmény, hogy mindazon szövetkezetek, melyek helytelen kezelés vagy a gazdák részvétele miatt üzemüket megszüntetni kénytelenek, mint nyereszkesedésre alapított vállalatok, azaz tejesarnokok jövedelmezőleg fennállhatnak.

A tejszövetkezetek szervezése körül szövetségünk mindkét évben élénk tevékenységet fejtett ki, mely tevékenységében hathatósan lett támogatva a földművelésügyi magas kormány által adott évi 1000—1000 korona segély által, mely összeg a szervezési költségek részbeni fedezésére utaltatott ki.

Nem mulaszthatjuk el, hogy úgy a földművelésügyi minister ur ő Exellentijának, mint az Országos Tejgazdasági Felügyelőségnek az irántunk tanisított kegyes jóindulatáért ez uton is köszönetet ne mondjunk.

Működésünk eredményéről megemlékezve nem szabad felemlítetlenül hagynunk a múlt évben a szövetség által rendezett tejgazdasági gépkiallítást és vajversenyt.

Sajnosan kell ezúttal is és utólag constatálnunk, hogy a tejgazdasági gépgyárak legnagyobbika, mely olyan meszemenő kedvezésekben részesült a szövetség által, aminő kedvezmény csak sem hányadát sem élvezte egyik concurrens cég sem, érthetetlen okból, vagy kevésbé jóakaratonak jelezhető információk alapján, a kiállításról való távolmaradásával tündökölt.

A vajverseny és tejgazdasági gépkiallítás

tekintve ezen első szárnypróbatásunkat, fényesen sikerültnek mondható, amennyiben azon tejszövetkezeteink kétharmada s 5 tejgazdasági gépgyáros vett részt.

Ez alkalommal a szervezés körüli munkák és a vajversenyben való részvétel, mint a vajbírálatok eszközéséért a magyaróvári tejkisérleti állomás vezetőjének, Ujhelyi Imre akadémiai tanár urnak, azt hisszük osztatlan véleményel találkoznunk, ha a jegyzőkönyvi köszönet szavazását indítványozzuk.

Közreműködött a Szövetség az elmúlt két évben a szövetkezetek körül felmerült vitás ügyek elintézésében, valamint ajánlatokkal vagy tanácsokkal szolgált a vajértékesítésnél.

Az egyesület ügyforgalmának változására szabad legyen felemlitenünk, hogy az 1905 évben 267, míg az 1906 évben 352 ügyszerkezetet kezelt és intézett el a szövetség.

Röviden vázolván ezekben a Szövetség által kifejtett két évi tevékenységet, arra kérjük a tisztelt közgyűlést, hogy a Szövetséget a jövőben is erkölcsi és anyagi támogatásában részesíteni kegyeskedjék.

Együttal vázolván fentiekben az eddig követett irányt és célt, melyen a Szövetség haladt, kérjük a tisztelt közgyűlést, hogy a kitűzött cél érdekében munkálkodásra, melyet röviden a vaj, illetve tej termékek jobb és egyöntetű értékesítésének elérhetése, tejszövetkezetek szervezése alakjában jelezhetünk, a felhatalmazást az igazgatónak, illetve az elnökségnek megadni kegyeskedjék.

II.

A Szövetség vagyoni állapotáról és a két év alatti bevételekről és kiadásokról a közgyűlés elé terjesztett, okmányokkal igazolt számadás alapján van szerencsénk az alábbiakban beszámolni.

A szövetség összes bevételeit képezte az 1904—6 években:

Államsegély 1904-ben 750 K. 1905-ben 1000 K, 1906-ban 1000 K. Tagsági díj 1904—6 években 610 K. Pénztőke kamata 25 K 50 f. Vajverseny tiszta jövedelme 256 K 38 f. Összesen: 3641 K 88 f.

A Szövetség összes kiadásai voltak az 1904—6 években.

1904 évi kiadások 100 K 24 f. Szervezési költségek 1905-ben 681 K 42 f. Szervezési költségek 1906-ban 333 K 68 f. Irodaszerek és nyomtatványok 1905-ben 39 K 50 f. 1906-ban 22 K 20 f. Posta és távirat díjak 1905-ben 31 K 71 f. 1906-ban 38 K 14 f. Szövetségi bélyegző és pecsétnyomó 21 K 52 f. Oklevél blanquette-ák 24 K 75 f. Összesen: 1293 K 16 f. Készpénzmaradvány: 2348 K 72 f.

Fentiekben előterjesztve a számadást, kérjük annak megvizsgálása után a pénztárt kezelő igazgató számára a felmentvényt megadni kegyeskedjenek.

Ezen alkalommal midőn vagyunk bátrak megemlíteni, hogy a pécsi országos tejgazdasági congressusra meghivattunk, egyúttal arra kérjük a tisztelt közgyűlést, hogy a szövetségi igazgató részére, kinek az alapszabályok értelmében hivatali működéséért tiszteletdíj volna megállapítandó, ki azonban erre, tekintettel a szervezet fejlődő voltára, ez idő szerint nem reflectál, az országos tejgazdasági congressuson való részvétel költségeire 150 korona utazási költséget kiutalványozni kegyeskedjék.

Amidőn fentiekben a szövetség vagyoni helyzetéről beszámolunk, egyúttal jelentjük, hogy hátrahagyott tagdíjak fejében az 1906 évről még 405 korona követelése áll fenn a szövetségnek.

Ez alkalommal a kiadásokra vonatkozólag azon felhatalmazást kérjük a t. Közgyűléstől, hogy a gazdasági egyesület által beszerzett és a szövetség által is használt írógéphez, miután annak vételárához nem járultunk hozzá, s a sokszorosításra nekünk van leggyakrabban szükségünk, a szövetség költségén a 60 koronába kerülő Cyclostyl sokszorosító készüléket beszerzhessük.

A további kiadásokra vonatkozólag kérjük a t. közgyűlés beleegyezését, hogy a szükség szerint az irodai kiadásokra és szervezési költségekre szükséges összegek úgy mint eddig, utólagos elszámolás és jóváhagyás mellett folyósíthatassanak.

Közgyűlés az előterjesztetteket tudomásul veszi, a számadások átvizsgálása után az előterjesztett javaslatokra vonatkozólag a következő határozatot hozza:

Ujhelyi Imre akadémiai tanár urnak a vajverseny alkalmával közreműködéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz.

A számadásokat helyesnek találván, a pénztárt kezelő igazgató számára a felmentvényt megadja, egyúttal felhatalmazza, hogy a folyó kiadásokra és szervezési költségekre, utólagos elszámolás kötelezettsége mellett a szükséges összegeket folyósíthassa; egyúttal az igazgató részére a pécsi tejgazdasági congressus költségei fejében 150 korona segélyt kiutalványoz.

Végül felhatalmazza az igazgatót, hogy az írógéphez szükséges sokszorosító készüléket a szövetség költségén beszerze.

III.

Igazgató előterjeszti, hogy ez évben Pécsen az országos kiállítás keretében tejgazdasági congressus és vajverseny fog tartatni. Tekintettel ama körülményre, hogy számos gazdátársunk a kiállítást amugy is megtekinteni óhajtja, azon indítványt teszi, hogy rendezzen a szövetség a congressus és vajverseny alkalmával Pécsre egy társas kirándulást.

A vajversenyre vonatkozólag pedig előterjeszti, hogy célszerű volna azon a tekintetben is résztvenni, mivel vagy termelvényeink jósága jutna méltó elismeréshez, mi a fizetendő magasabb vaj árakban is nyilvánulna, vagy okulhatnánk, s az észlelt hiányok pótlására a kellő intézkedéseket megtehetnénk. Javasolja, hogy amennyiben a vajversenyben való részvétel az egyes szövetkezetekre túlságosan nagy anyagi áldozatot nem róna, kivétel nélkül vegyen abban mindegyik részt.

Közgyűlés az indítványokat elfogadja, s utasítja igazgatót, hogy a kiránduláson való részvételre a szövetkezeteket körlevélben felszólítsa, továbbá tudakolja meg a pécsi vajversenyben való részvétel feltételeit, s ezt is tudomására hozva a szövetkezeteknek, az abban való részvételre szólítsa fel őket.

IV.

Igazgató előterjeszti, hogy a tárgysorozat 4-ik pontja szerint a közgyűlés további tárgyát a szövetkezetek termelvényeinek egységes értékesítése feletti javaslat képezné, ma azonban úgy állunk, hogy a szövetkezetek önálló és nem egyöntetű eljárása következtében ezen egyöntetűséget megkivánó eljárásra conerét javaslat nem tehető, hanem csak az előkészítő munkák vihetők keresztül.

Az egyöntetű értékesítésre feltétlenül szükség van, mert egyrészt méltánytalan, hogy egyes szövetkezetek a kereskedők élelmessége következtében anyagi veszteséget szenvedjenek, másrészt csak úgy találhatunk a kereskedőkkel szemben kellő védelmet a vajpiacon beállható árdepressió esetén, ha azok egységes ár mellett, köiesönös obligációval támogatva, megfelelő biztosíték által vannak a szövetkezetekkel szemben lekötelezve.

Az egyöntetű értékesítés esetén nem képes csupa concurrentiából a vevő a vajra egy két fillérrel magasabb ajánlatot tenni, hogy azután eljlesztve a concurrentiát, a következő alkalommal egyedül állva a versenyben, esetleg árán alul is megvegye azt.

Mindezen értékesítési módokatnak előfeltétele a vajszerződés egyöntetű lejárata, melyet ha országosan nem is lehet ez idő szerint szervezni, miután ebből kérelmünk a földművelésügyi magas kormánytól pártolásra nem talált, szervezkedjünk mi önállóan s mutassuk meg, hogy a szervezkedéssel és az egyöntetű eljárással a vaj piaci árának meghatározása módunkban fog állani, s nem leszünk kénytelenek a kereskedők által megszabott árat mint piaci és napi árat elfogadni.

Miután nagyobb szervezet mellett ilyen munkák egyszerre keresztül nem vihetők, s miután a szerződés egyöntetű lejáróvá való tételére is idő szükséges, célszerűnek tartanánk az alábbi kötelező nyilatkozat kibocsátásával a szövetkezeteket a tömörülésre felszólítani.

A kötelező nyilatkozat szövege körülbelül a következő lenne: A nyilatkozatot aláíró tejszövetkezetek kötelezik magukat, hogy semmiféle vajkereskedővel az 1908 évi december hó 31-iki határidőn túl terjedő időre vajladási szerződést nem kötnek.

Kötelezik magukat a szövetkezetek a szerződés megkötés fenti feltétlen korlátozásába 1908 év október hó 31-ig belemenni.

Kötelezik magukat a szövetségek, hogy a Szövetség által 1908 évi októberhóban megartandó gyűlésen tejhatalmu megbizottai által résztvesznek.

Kötelezik magukat a tejszövetkezetek, hogy vajtermelvényüket nevezett gyűlés előtt el nem adják, s amennyiben az ott előszóval vagy írásban benyújtott árajánlatok megfelelőek, vajtermelvényüket az ott megállapítandó egységes feltételek mellett értékesítik.

Közgyűlés az indítványt egyhangulag magáévá tette és megbizta igazgatót, hogy a kötelező nyilatkozatot megszerkesztve, az egységes eljárásra a szövetségeket szólítsa fel.

Több tárgy nem lévén elnöklő igazgató a gyűlést bezárja.

kmf.

Sárközy Viktor.
igazgató

Jegyzőkönyv,

felvett a sárvári cukorrépa-termelők 1907 évi május 5-én Kisczellben a városház nagytermében tartott értekezletén.

Jelen voltak: Fehérmegyéből: gróf Esterházy László, Sárosd, Koller Pál, Zedrej pusztá, Schlesinger Sándor, Kültő, gróf Zichy János urodalma képviselőiben Andraskovits József, Dreher urodalom képviselőiben Golter Frigyes Martonvásár, Schlesinger Hermán és ifj. Schlesinger Béla Elvira major, Ármos Jenő Székesfehérvár. — Vasmegeyéből: Maróthy László dr. Káld, gróf Erdődy Sándor urod. képviselőiben Rémetz Dénes, Raffel Pál Sárvár, Celli apátság képviselőiben Michl Vilmos, Móricz Miklós Boba, Klein Vilmos és Klein Izidor Kiscell. Veszprém megyéből: gróf Nádasdy Ferenc urod. képviselőiben Lintner Sándor, Lepsény, Franke Jenő Hathalom pusztá, Kovács Antal Békás, Klein József Pápa. Zalamegyéből báró Guttman László zalabéri urod. képviselőiben Ferenczy Győző, Sárközy Viktor zalaegerszeg.

Az értekezlet elnöknek gróf Esterházy Lászlót, titkárnak Ármos Jenőt választotta meg.

Esterházy László gróf megköszöni az iránta megnyilatkozott bizalmat, az elnökséget elfogadja, az ülést megnyitja és felkéri Koller Pált, hogy az értekezlet célját ismerteti szíveskedjék.

Koller Pál röviden ismerteti az értekezlet célját, mely szerint a gazdákat a minden oldalról fenyegető nehéz megélhetési viszonyok kényszerítik a tömörülésre, hogy ez által érdekeiket az eddiginél jobban megvédelmezhessék, s egyesült erővel egymásnak mindenben segítségére lehessenek. — Az értekezletet azért hívták össze Fehérmegye cukorrépa termelői, hogy itt megalakíthassák a sárvárkörzeti cukorrépa termelők szövetségét, a szövetség aztán kebeléből egy szűkebb körű bizottságot küldjön ki, mely bizottság fogja jövőben a termelők érdekét a cukorgyárral szemben megvédeni, illetve a szerződéseket megkötni. Kéri az értekezletet, hogy a fehérmegyei gazdák részéről készített határozati javaslatot s kötelező aláírási ívet szíveskedjenek felolvasatni s elfogadni.

Ármos Jenő felolvassa a határozati javaslatot és aláírási ívet.

Raffel Pál külön indítványt nyújt be, mely szerint a fehérmegyei határozati javaslat vétessék le a napirendről s egy körlevélben kéressenek fel a gazdákat, hogy jelentsék be kötelezőleg, hány hold répával hajlandók a szövetségbe belépni, s ugyancsak kötelezzék magukat egy később tartandó értekezleten való megjelenésre. Schlesinger Sándor, Lintner Sándor, Ármos Jenő a fehérmegyei indítványt pártolják.

Klein József elfogadja a fehérmegyei határozati javaslatot, csupán az albizottságnak teljhatalommal való megbízását kívánja törölni.

Franke Jenő a fehérmegyei határozati javaslat ellen foglal állást.

Maróthy László az egy szervező bizottság kiküldését s egy szervező iroda felállítását javasolja.

Az értekezlet többek hozzá szólása után elhatározta, hogy a fehérmegyei határozati javaslatot a napirendről leveszi, egy szervező bizottságot választ, mely bizottság kötelessége a cukorrépa termelőket a tömörülés szükségességéről felvilágosítani, s az értekezlet által szerkesztett s a jegyzőkönyvhöz külön melléklet gyanánt

csatolt kötelező aláírási ívet egy kísérő levéllel együtt több példányban kinyomatja s azt a szervező bizottság tagjai között terjesztés céljából kiosztja, október hó folyamán Székesfehérvárott, hol az ideiglenes irodát is létesíti, értekezletet fog tartani, az értekezletben eddigi működéséről beszámol, mandátumát leteszi s megválasztja az állandó bizottságot, felállítja az állandó irodát. A szervező bizottság elnökének gróf Esterházy Lászlót, titkárnak Ármos Jenőt, tagoknak Fehérmegye részéről: Koller Pál, Schlesinger Sándor, Vasmegeye részéről Maróthy László dr, Raffel Pál, Remete Dénes, Veszprém megye részéről Lintner Sándor, Frank Jenő, Kovács Antal, Klein József, Zalamegye részéről Ferenczy Győző és Sárközy Viktor választattak meg.

Az ideiglenes iroda költségeinek fedezésére a már régebben befizetett 130 koronához hasonló elszámolás kötelezettsége mellett 10—10 koronát összesen 150 koronát újból befizettek Ármos titkár kezéhez: Gróf Esterházy László, gróf Nádasdy Ferenc, gróf Zichy János, Schlesinger Sándor, gróf Erdődy Sándor, Dreher Antal, Frankl Jenő, Klein József, báró Guttman László, Schlesinger Hermán, Cellődmölki apátság, Ruffel Pál, Kovács Antal, Koller Pál, Maróthy László dr.

A jegyzőkönyv hitelesítésére elnök Maróthy László dr. és Ferenczy Győző urakat kéri fel.

Maróthy László dr. a vasmegeyei gazdák nevében köszönetet mond gróf Esterházy László elnöknek szíves fáradozásáért.

Elnök megköszöni a megjelentek szíves érdeklődését, több tárgy hiányában az ülést bezárja. — kmf. gróf Esterházy László sk. elnök Ármos Jenő sk. titkár, hitelesítők Maróthy László dr. sk. Ferenczy Győző sk.

Az osztrák gyártmányu olcsó szénkénegefcskendők.

Tudjuk, hogy Ausztriából származó mindenféle gyártmányu géppel és eszközzel bőven eláraszt bennünket a német sógor, de azt sajnosan kell tapasztalunk, hogy ezen gyártmányok nem mindig felelnek meg a hozzájuk fűzött várakozásnak.

Sajnosan kellett tapasztalunk a legutóbbi időben is, hogy Ausztriából olcsó szénkénegefcskendőkkel árasztották el az országot (30 korona darabonként), amelyek olcsóságukkal tetemes kárt okoztak az országnak, s bizonyára a mi szőlőtermelő Zalamegyének is.

A földmívelésügyi minister értesülvén azon körülményről, hogy a dunántuli gazdák nagy része a fentemlített bécsi gyártmányu olcsó szénkénegefcskendőt használja, egyet ezek közül megvizsgáltattott, hogy azok a hozzájuk fűzött várakozásnak megfelelőek-e, illetve képesek-e azon szlgálatot teljesíteni, amelyre hivatvák.

A szénkénegefcskendőre vonatkozólag a m. kir. állami rovaranyi állomás az alábbi jelentésben foglalt szakvéleményt adta.

A Nagyméltóságú földmívelésügyi m. kir. minister urnak folyó évi június 5-én 36592/VIII. 1. szám alatt kelt rendeletével egyidejűleg megvizsgálás, illetőleg kipróbálás végett a Rovartani Állomásra küldött külföldi gyártmányu szénkénegefcskendőt a m. kir. áll. Rovartani Állomás főnökének utasítására megvizsgáltam és szénkénegefcskendővel kipróbáltam. Ennek eredményképpen a következőket jelenthetem.

Ami mindenekelőtt a feccskendő szerkezetét illeti, az nem egyéb, mint a Vermorel feccskendő szerkezetének egy változata, amennyiben az adagoló kamarának szelep és rugó felszerelése épen csak elhelyezésében különbözik attól. A különbség csak az, hogy a Vermorel feccskendőjénél ezek a részek függőleges (a gép tengelyével egyirányu), a megvizsgált feccskendőnél pedig vízszintes helyzetűek. Működésben persze épen oly jó, mint a Vermorel feccskendőjénél, de egyben megvannak annak hátrányai is, amik akkor érezhetők, ha a feccskendő működésében valami zavar áll be és az tisztításra szorul. Ilyenkor ugyanis ügyetlen ember — s a napszámos féle gépkezelés dolgában többnyire az — kezében nagyon hamar bekövetkezik az, hogy a huzással működő rugó becsuszik a szelepkamrába, aminek a rendbehozatala azután többnyire gépészt igényel, aki persze nincs mindig kéznél s így esetleg egy napi munkamegszakítást okozhat.

A feccskendő másik főalkotó részének: a dugaty-

tyunak, a dagatyurugónak és a rudon lévő adagoló gyűrűnek elhelyezése és működése szakasztott olyan, mint valamennyi eddig használatban lévő szénkénegefcskendőnél. Mindamellett a gép hibájának és hasznavehetetlenségének főoka itt rejlik. A gépek készítője ugyanis, tudatlanságból, vagy felületességéből, figyelmen kívül hagyta azt, hogy a feccskendő helyes működéséhez és az eredményes gyéritéshez nem elég az, hogy a dugattyun bizonyos számú karikák legyenek, amelyek mindegyike bizonyos mennyiségű szénkénegefcskendőnek megfelel, hanem hogy a dugattyu ki s bejáró szabad része, valamint a karikák magassága is 10 illetve 11 gramm szénkénegefcskendőre pontosan be legyen állítva. Ennek a főkövetelménynek ez a megvizsgált gép egyáltalában nem felel meg, mert bármilyen beállítás mellett, a megkívánt szénkénegefcskendőnél mindig kevesebbet adagol. Csupa véletlenségből persze megtörténhetik azért, hogy az ilyen feccskendővel gyéritett szőlő el nem pusztul, de okszerű gyéritést, mellyel biztos eredményre lehetne számítani, vele végezni nem lehet. Többnyire mégis csak kevesebbet fog adni a gyéritő s akkor a filloxera marad meg, vagy pedig többet (: ha a gép hibájával számítva kevesebb karikával dogozik:) és akkor a szénkénegefcskendőből öli ki a tőkéből azt az életerőt, amit az előtt filloxera meghagyott.

A feccskendőnek harmadik főrésze, a földbejáró szurony nyújtott végű gázosónek látszik, aminek a gyengeségén kívül munkában az a hibája, hogy kopás esetén, vagy ha rozsdá éri, kifolyó lyuka könnyen kitágul úgy, hogy a szénkénegefcskendő nem áll meg benne.

Mindezeket kívül azonban a gép értékét nagyban csökkenteti az, hogy kiállítása és készítése meglehetősen kezdetleges. Szénkénegefcskendő henger forrasztott rézlemezéből készült, a szuronya pedig ép oly egyszerűen van beleerősítve a szénkénegefcskendő henger alsó végébe, mint azoké a régebbi szerkezetű feccskendőké, amelyek pár év előtt a szénkénegefcskendők kiselejteztettek és a melyek legtöbbjének szuronya lötyögött, pedig azok munkában sem voltak sohasem.

Mindezek alapján, bár jobb szénkénegefcskendőinkhez mérten olcsóbb volna ajánlja a gépet, felületesen dolgozó gazdák körében piacot is szereznek neki, már csak megbízhatatlan adagolása is olyannak minősíti azt, hogy nem szabad azt a szőlősgazdák körében terjesztetni. Nem mindig az a legjobb ugyan, ami drága, de a jó gazdának azt is tudnia kell, hogy gazdasági gépekben a nagy olcsóság többnyire mit jelent.

Fenti ministeri rendelet értelmében azután, a nála megrendelt feccskendők átvétele alkalmával megmutattam a gépet Király Alajos gépgyárosnak is és a rendelet értelmében megkérdeztem, nem tudná-e ő is hasonló árban, természetesen jó szerkezetének megtartásával, kiállítani. Ő a gépet megnézte és szétszedve megvizsgálta és azután nyilatkozta, hogy olyan gépet olyan árban ki tudna állítani ő is, de olyan kiállítási gépet restelne a gyárából kiadni!

A gépre adott részletes kritikájára, különösen a hozzá felhasználást illetőleg, nem terjeszkedem ki. Annyit azonban mégis megemlítek, hogy a két (: a szóban levő olcsó és a Király-féle »Manlicher«:) gépnek egyes alkotórészeit, anyagát és a kidolgozását összehasonlítva, még a laikus előtt is szembeeső a kettőnek óriási különbsége. S végül, hogy említetlenül ne hagyjam, Király gépe jóval nagyobb és így súlyosabb amannál, ami a sárgazéz értékét tekintve — a géprészeknek körülbelül 90%-a sárgaréz — nem kis mértékben járul hozzá az árkülömbözés létrehozásához. Budapest, 1906. november 17. Bakó Gábor s. k. a m. kir. áll. rovaranyi állomás assistense.

Mindezekből kitűnik, hogy a látszólag olcsón vásárolt hitvány osztrák gyártmányokat méreg drágán kellett a magyar gazdaközönségnek megfizetnie szőlői helytelen szénkénegefcskendőből származó elpusztulásával.

Hivatkozva a nagyméltóságú m. kir. földmívelésügyi minister ur felhívására, figyelmeztetjük a gazdaközönséget, hogy óvakodjék az olcsó osztrák gyártmányu szénkénegefcskendők vásárlásától, s csak olyanokat vegyen, melyek jószágáról tökéletesen meg van győződve, s erre biztosítékot nyerhet.

Tökéletesen jó, megbízható szénkénegefcskendők az állami szénkénegefcskendőkben kaphatók. Ugyanis az állam által áruba bocsátott szénkénegefcskendők az áruba bocsátás előtt a m.

kir. állami rovtartani állomás által egyenként és esetenként megvizsgáltatnak úgy a szerkezet szilárdsága, mint a pontos adagolásra nézve.

Fajbaromfi kiosztás a kisgazdák részére.

A földművelésügyi miniszter ur, aki intézkedésével a kisgazdák iránti gondolkodásának már számos tanujelét adta, a baromfitenyésztés terén is a gazdáknak segítségére kíván lenni azzal, hogy a nagyobb testű baromfi félék elterjedését a legkedvezőbb módon a legszegényebb emberek között is lehetővé teszi.

Nevezetesen egy tekintélyes összeget arra fordít, hogy az állattenyésztési felügyelő által jobb tenyészetekből egy bizonyos számú kakas, kacska és ludfélék vásároltat és ezen baromfiállományt azután vidékenként, községenként jelentkező gazdák között egyszerű csere útján szétosztatja. Miután a kicsiny testű, de egyébként jótulajdonosságokkal bíró közönséges baromfi leginkább a him-állatok használatával javítható, első sorban him állatok (: kakasok, gunarak és gácsérok) kerülnek kiosztásra és csak olyan gazdáknak, a kik a tiszta vérben való tenyésztést illetőleg némi biztosítékot nyújtanak, adatnak him és tojó baromfiak is.

Szemmel látható eredmény — vagyis a meglevő baromfi állomány gyors átalakítása természetesen úgy lenne elérhető, ha egy—egy községnek összes him baromfi nagyjábóltestű baromfiakkal felelőértékűt. — Erre, az egész országot tekintve, sok ezer him baromfi lenne szükség, azért ez a csere is csak fokozatosan évről—évre történhetik meg és az eddigi megfigyelések után ítélve, nyugodtan állíthatjuk, hogy az országnak számos vidéke van, ahol a földművelésügyi miniszternek intézkedése folytán a baromfi állomány örvendetes módon átalakult.

A múlt évben Zalamegyében a Kisczell—csáktornyai vonal mentén szép számú nagytestű fajbaromfi osztatott ki a kisgazdáknak; kívánatos volna, hogy ezen kiosztás ismétlődjék, azért felhívjuk első sorban kisgazdatársainkat, hogy amennyiben nagytestű him baromfit kívánnak, eziránti kérelmükkel vagy a kerületi állattenyésztési felügyelőséghez, (Szombathely, Wesselényi-utca 14) de még legelőszerebben a Zalavármegyei Gazdasági Egyesülethez fordulni sziveskedjenek. A jelentkezőket a kerületi felügyelőség előjegyzésbe veszi és az általa beszerzendő baromfiakat a jelentkezés sorrendjében az ősz folyamán, rendszerint szeptember október havában szétosztja. Aki előbb jelentkezik, előnyben részesül azzal szemben, aki utóbb jelentkezik.

A rézgálic magas ára és a rézgálic hamisítása.

A nyers rézanyagának tetemes drágulása maga után vonta a réz mellékterményeinek drágulását is. A gazdákat eme körülmény érintetlenül nem hagyhatja, miután szőlőinkben a peronospora elleni védekezésnél tetemes mennyiségű mellékterménye a réznek, vagyis rézgálic használatik fel.

A múlt évi tapasztalatokon okulva, midőn a gyenge oldattal és kevésszer végzett permetezés a szőlőn boszulta meg magát, nem szabad ez évben sem a rézgálic magasabb árára való tekintettel a permetezésben takarékosoknak lennünk.

Ismerve a fenti körülményt, számos helyen előfordult az, hogy a drága rézgálic pótlására látszólagosan olcsóbb hamisítványokat hoztak torgalomba.

A gazdának kettős érdeke, hogy az ily módoni megcsalattatásoktól megvédessék. Ezen szempontból kiindulva a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete az alábbi felhívást küldte a gazdasági egyesületnek.

Van szerencsénk hazai földművelésünk szempontjából nagy jelentőségű dologra felhívni nb. figyelmét.

Bizonyára tudomást tetszett venni arról a körülményről, hogy a rézgálic ára az utolsó hónapokban rendkívül emelkedett. — Ennek oka egyrészt a világ óriási réz szükségletében rejlik, melyhez persze a rézkartell is hozzájárult, másrészt pedig abban, hogy hazai vegyészeti gyáraink, melyek kékkő előállításával foglalkoznak, félvén a réz esetleges áresökkenésétől, az idén kisebb készletet szereztek be, mint más esztendőinkben.

A rézgálic árának ilyen emelkedése különösen a tavalyi szomorú tapasztalatok után, melyek bizonyára szőlőtermelőinket fokozottabb permetezésre fogják indítani, súlyosan nehezül szőlőtermelőink vállaira.

De hozzájárul ehhez még azon körülmény is, hogy a rézgálic árának emelkedése valószínűleg a hamisítás térfoglalásával fog együtt járni. Már évek óta halljuk a panaszt, hogy egyes vidékeken sok olyan anyag jön rézgálic néven forgalomba, mely anilinnal festett vasgáliccal van keverve. Az ily keverék természetesen olcsóbb áron adható, mint a tiszta kékkő, de természetesen hatása nem lehet tökéletes.

Ebből kifolyólag van szerencsénk a tisztelt társaságnak arra felkérni, hogy ily irányú hamisítások ellenőrzésére sült helyezni sziveskedjék.

A nagyobb termelőket fel kellene szólítani, hogy kékkő szükségletüket csak feltétlenül megbízható helyről szerezzék be, vagy pedig mielőtt valami nagyobb rézgálic szállítványt átvinnének, azt vegyileg vizsgáltsák meg tisztaságára nézve.

A kisebb termelőket, kik ily körülményes eljárásra hajlandóságot úgy sem érznek, és szükségletüket rendszerint utolsó perében szerzik be, az iránt kellene felvilágosítani, hogy használat előtt győződjenek meg róla, vajjon nincse hamisítvánnyal dolguk, olyformán, hogy oldatot készítve, valami tiszta késpengét, szőget, vagy más rozsdamentes vas darabot mártsanak a rézgálic vizes oldatába, melytől az illető vasdarab rövid idő alatt rézvörös bevonatot kap, ha a kékgálic tiszta volt. Vasgálic oldata ilyen bevonatot nem okoz és különben is az anilin festék az oldatban külön válik, s így könnyen felismerhető.

Ha a tisztelt egyesület ily rézgálic hamisításnak tudatára jönne, sziveskedjék közérdekből a feljelentést a bűnösök ellen azonnal megtenni.

Fentiekből láthatjuk, hogy a gazda, ha a kellő óvatossággal nem jár el, milyen megkárosításoknak lehet kitéve. Ép ez okból nem ajánlhatjuk kellőképpen a gazdaközönségnek, hogy a rézgálic beszerzésnél a kellő körültekintéssel és óvatossággal járjon el.

Hivatkozva a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének felhívására, ez alkalommal tudomására hozzuk a gazdaközönségnek, hogy mindenféle esetleges megkárosítástól a legjobban meg lesz védve, ha szükségletének fedezésénél a Zalavármegyei Gazdasági Egyesülethez fordul, a mely gondoskodott arról, hogy a gazdaközönség szükséglete, bármily mennyiségben, megbízható, jó, olcsó áru kiszolgáltatásával kielégítést nyerjen. Sárközy Viktor g. e. titkár.

Az állami vándorpincemestereknek a szőlőbirtokokosok részéről való igénybevétele.

A földművelésügyi m. kir. miniszter folyó évi március 16-án egy rendeletet adott ki, mellyel elrendeli, hogy az állami vándorpincemesterek ezután még kevesebb költséggel boosáttassanak a szőlőbirtokokosok rendelkezésére.

Ugyanis az állami vándorpincemesterek eddigi igénybevételeinél azok ki és visszautazásának költségeit a birtokos tartozott viselni, míg ezután az utazási költségek az államkincstárt fogják terhelni.

A földművelésügyi miniszter azon szempontból boosította ki fenti rendeletét, hogy az ökszerű borkezelés terjesztése és megismerése céljából a szőlőbirtokokosok az állami vándorpincemestereket minél többen és minél gyakrabban vehessék és vegyék igénybe.

A szőlőbirtokosnak a vándorpincemester igénybevételeinél azt a legközelebbi vasuti állomástól kell saját költségén vagy saját fogatán a rendeltetési helyig és vissza a vasuti állomásig szállítatnia. Ezenkívül köteles az illető szőlőbirtokos a vándorpincemesternek ottléte alatt lakás és élelmezést adni, továbbá a Budafokról való elindulás napjától a visszaérkezés napjáig bezárólag 3 K napibért fizetni.

Azoknak a szőlőbirtokosoknak, akik az állami pincemestereket igénybe akarják venni, ez iránt közvetlenül a budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyam igazgatóságához Budafokra kell fordulniok. A pincemesterek a megkeresések sorrendjében fognak kiszállani.

Hogy a vándorpincemestereket minél több szőlősgazda vehesse igénybe, egy vándorpincemester egy szőlőbirtokosnál egyfolytában 6 napnál hosszabb ideig csakis abban az esetben maradhat, ha ugyanakkor más szőlőbirtokosnak nincs rá szüksége.

Ez időszert 5 vándorpincemester van alkalmazva a budafoki m. kir. pincemesteri tanfolyamnál.

Köszönettel véve tudomásul a földművelésügyi miniszter ur fenti rendelkezését, gazdatársainknak csak azt ajánlhatjuk, hogy szükség esetén ezen csakugyan olcsó szakszerű segélyt vegyék igénybe.

A selyemhernyó tenyésztése Zalavármegyeiben.

Az országos selyemtenyésztési felügyelő Magyarország selyemtenyésztésének és selyemiparának 1906 ik évi állapotáról egy igen érdekes füzeten terjeszti elő a földművelésügyi miniszterhez jelentését.

A Zalavármegyére vonatkozó füzetből a minket érdeklőket az alábbiakban közöljük.

Zalavármegyében ha nem is rohamosan, de eléggé örvendetes módon terjed és emelkedik a selyemhernyó tenyésztése, mert amíg 1881-ben mindössze három községben három család tenyésztett selyemhernyót, amiből összesen 42 K 86 f jövedelme volt — addig 1906 évben 79 községben 451 család tenyésztett selyemhernyót és ebből 9731 K 14 f bevétele volt.

Az 1906 évi termelés eredménye a következőleg oszlik meg:

a csáktornyai járásban 157 termelő 1561 kg. gubót termelt 2891 K értékben, a szentgróti járásban 53 termelő 940 kg. gubót termelt 1666 K értékben, paesai járásban 40 termelő 571 kg. gubót termelt 1052 K értékben, a perli járásban 74 termelő 566 kg. gubót termelt 1047 K értékben, az egerszegi járásban 23 termelő 506 kg. gubót termelt 894 K értékben, a kanizsai járásban 30 termelő 429 kg. gubót termelt 750 K értékben, a sümegi járásban 23 termelő 274 kg. gubót termelt 513 K értékben, az alsólendvai járásban 13 termelő 117 kg. gubót termelt 218 K értékben, a keszthelyi járásban 12 termelő 116 kg. gubót termelt 209 K értékben, a novai járásban 5 termelő 110 kg. gubót termelt 198 K értékben, a tapolcai járásban 16 termelő 91 kg. gubót termelt 152 K értékben, a letenyei nem termelt, városokban 5 termelő 79 kg. gubót termelt 134 K értékben, összesen 451 termelő 5346 kg. gubót termelt 9731 K értékben.

Nem valami nagy számok ezek, de mégis figyelemre és megszívlelésre méltók, hisz azt kell tekinteni, hogy az a 9731 K nem a módos, a tehető, hanem a szegény emberek zsebébe vándorolt; azután azt is figyelembe kell venni, hogy a selyemtenyésztésből elért jövedelem mindössze pár hétig tartó és olyanok munkájának eredménye, akik a nehezebb, fárasztóbb, habár nagyobb jövedelmességgel járó munkák végzésére nem igen vállalkozhatnak. Előregegett anyókák, kiknek a gyermeknépség segítségére van, ott, ahol szederfa található selyemtenyésztésből, nem is nagy, de számottevő jövedelemre tehetnek szert. A zalamegyei selyemtermelő családok közül például van olyan, amelynek 1906-ban 112 K 56 f (Keresztes András türjei lakos), Tolnavármegyében pedig van olyan család, amelynek 336 K jövedelme volt.

Hány községe van az országnak, ahol olyan pusztai területek találhatók, amelyeken gaz és dudvánál egyéb nem terem. Ha e területekre szederfákat ültetnének, melyeket ingyen is megkaphatnak az országos selyemtenyésztési felügyelőségtől, úgy e nagy pusztai területek a szegény emberek jövedelmi forrásává válhatnának. Csak-hogy persze ehhez egy kis jóakarattal szükséges, nem pedig hogy kitördeljék azokat a fákat is, amelyeket magánosok irtotnak.

Közös jóakarattal karolva fel a selyemtenyésztés ügyét, e téren szép eredményeket érhetünk el, s olyan jövedelmet biztosíthatunk egyeseknek rövid pár hét alatt, mellyel csaknem egész évi szükségletüket fedezni képesek. Tekintettel arra, hogy különösen a gyengébb munkások, a ház körül különben elfoglalt asszonyok és leányok juthatnak szép mellékkeresethez, a selyemtenyésztés ügyét minden tehetségünkkel fel kell karolni, s ha ennek terjesztésével keresetre nyújtunk módot a földművelő lakosság széles rétegeinek, bizonyára meggondolja magát az Amerikába

készülő földmivelő is, hogy nyugodalmassal otthonát, biztos keresetét egy bizonytalan jövőért, melyet testét és lelkét ölé munkában kell töltenie, otthagya-e?

Kenyér, zab, széna, szalma és tüzelő anyag szállítás a honvédség részére.

A m. kir. székesfehérvári V. honvéd kerületi parancsnokság a honvéd csapatok kenyér, zab, széna és tüzelő anyag szükségletére vonatkozólag szállítási pályázatot irt ki.

Évi szükséglet: Székesfehérváron 113.000 adag kenyér, 613 mm. zab, 470 mm. széna, 310 mm. alom és 180 mm. ágyszalma, 275 mm. kőszén. — **Veszprémben** 102.000 adag kenyér, 245 mm. zab, 204 mm. széna, 123 mm. alom, 135 mm. ágyszalma, 544 köbm. tűzifa. — **Sopronban** 328.000 adag kenyér, 415 mm. zab, 388 mm. széna, 238 mm. alom, 170 mm. ágyszalma, 553 kbm. tűzifa, 2150 mm. kőszén. — **Kőszegen** 51.000 adag kenyér, 123 mm. zab, 102 mm. széna, 61 mm. alom, 60 mm. ágyszalma, 261 köbm. tűzifa. — **Pécsen** 237.000 adag kenyér, 4400 mm. zab, 3500 mm. széna, 2200 mm. alom, 270 mm. ágyszalma, 1100 kbm. tűzifa, 1180 mm. kőszén. — **Kaposvárott** 110.000 adag kenyér, 245 mm. zab, 284 mm. széna, 123 mm. alom, 135 mm. ágyszalma, 372 kbm. tűzifa. — **Nagykanizsán** 110.000 adag kenyér, 353 mm. zab, 286 mm. széna, 176 mm. alom, 150 mm. ágyszalma, 745 kbm. tűzifa, 3100 mm. kőszén. — **Körmenden** 66.000 adag kenyér. — **Pápán** 77.000 adag kenyér, 4200 mm. zab, 3350 mm. széna, 210 mm. alom, 24 mm. ágyszalma, 300 kbm. tűzifa, 330 mm. kőszén. — **Zalaegerszegen** 59.000 adag kenyér, 3066 mm. zab, 2500 mm. széna, 1533 mm. alom, 28 mm. ágyszalma, 150 kbm. tűzifa, 100 mm. szén. — **Keszthelyen** 59.000 adag kenyér, 3066 mm. zab, 2500 mm. széna, 1533 mm. alom, 66 mm. ágyszalma, 210 kbm. tűzifa.

A széna, szalma és tüzelő anyag 1907 évi szeptember hó 1-től 1908 évi augusztus hó 31-ig, a kenyér és zab 1908 évi január hó 1-től 1908 évi december hó 31-ig terjedő idő alatt szükségeltetik. A szükségletek csak körülbelüliek és változhatnak.

A kitüntetett széna, szalma és tüzelőanyag 1907 évi július hóban, a kenyér és zab pedig 1907 október hóban fog nyilvános, írásbeli ajánlati versenytárgyalás útján az esetben biztosítani, ha más közvetlen beszerzési mód mellett a szükséglet fedezése előbb elérhető nem volna.

Termelők (gazdák), mezőgazdasági egyesületek és szövetkezeti raktárak állami és magán erdőigazgatóságok a szükségletek szállítására vonatkozó ajánlataikat a nyilvános versenytárgyalás előtt és pedig széna, alom és ágyszalma nézve 1907 évi június hó 1-től június hó 15-ig, a tüzelő anyagra nézve 1907 évi június hó 15-ig, és a zabra nézve 1907 évi augusztus hó 15-től 1907 évi szeptember hó 15-ig terjedő időben közvetlenül »ajánlat« jelzésű borítékban ezen kerületi parancsnoksághoz benyújthatják.

Termelők által elvileg csak saját természetű ekekkel szolgáltatathatók ki, ilyenek helyett vásárolt áru csak kivételesen azon esetben szállítható, ha saját természetű ekeket a termelő által el nem hárított befolyások következtében szállítani lehetlenné vált. Az egyért bérleti ügyet más vállalkozóra átruházni tilos.

Azok a termelők, a kik — a vis major eseteit kivéve — nyereszkedési céllal saját természetű helyett vásárolt árut szolgáltatnak ki, vagy a velük megkötött bérleti ügyletet vállalkozóra ruházzák át, vállalatot jövőben nyilvános versenyen kívül vagy egyáltalában nem, vagy csak korlátozott mértékben kaphatnak.

Az előajánlatokkal bizonyítványok mutatandók be, melyek mintái a Gazdasági Egyesületnél megszerzethetők, ahol a közelebbi szállítási feltételek megtudhatók.

Szabadalmazott új szőlőoltókés. Bognár Mihály csurgói (Somogy megye) kisiparos egy célszerű szőlőoltó kést talált fel, amelyet miután a gyakorlatban beváltak, most gyárilag előállítva nagyban gyártat.

Az új oltókésnek az az előnye, hogy egyetlen vágással úgy a nemes vesszőt mint a nemesítendő alanyt egyformán elvágja, amely elvágott részek összeillesztve tökéletesen egyeznek. Az alany és a nemes vessző tökéletes összeilleszkedése a gyors és biztos forradást és megeredést idézi elő.

Fő előnye ezen új szabadalmazott oltókésnek az, hogy miután egyetlen nyomással tökéletesen egyenlő vágásokat lehet vele csinálni, az oltás rendkívül gyorsan, így olcsón és tökéletesen végezhető.

A szőlőoltókésnek nagy előnye, hogy romlásnak alávett alkatrészei kicserélhetők, s ujjakkal pótolhatók.

Bővebb felvilágosítás merithető a lapunk mai számában foglalt hirdetésből.

Kenderáztatóknak állami segéllyel való létesítése. A len és kendertermelés előmozdításának céljából Tallián Béla volt földművelésügyi miniszter még 1904 évi június hó 2-án egy körrendeletet bocsátott ki, melyben tudatja az érdekelt körökkel, hogy mindazon helyeken, ahol a kender és lentermelők saját üzemükben szokták vagy kívánják azokat kidolgozni, vagy ahol mesterséges áztatás nélkül a fenti termelési ág okserűen és haszonnal nem üzhető, az önnálló áztatók létesítéséhez államsegéllyel járul.

Nevezett rendelet kedvezményeit a gazdaközönség eddig nem vette a kellő mértékben igénybe, miért is Darányi Ignác földművelésügyi miniszter a gazdasági egyesületek közvetítésével ismételt felhívja a gazdaközönség figyelmét az e célra nyújtandó segélyekre.

Amidőn jelezzük, hogy nevezett rendelet értelmében a mesterséges áztatók létesítésének 80%-ig a költségeket a földművelésügyi kormány hajlandó viselni, mely összeg azonban 5000 koronánál magasabbra nem rughat, egyuttal tudatjuk, hogy ezen államsegély elnyerésének feltételeit a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület az érdeklődőknek bármikor rendelkezésére bocsátja vagy azok elnyerhetésénél díjtalanul közreműködik.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.

Laptulajdonosok: dr. Csák Károly és Udvardy Ignác.

A közgazdasági részt szerkeszti: Sárközy Viktor.

Tüzifa eladás.

Salomvár község közelében fekvő erdőben 150 méter bükk hasábfá és 40 méter dorongfa, 125 cm. magas rakásokban

eladó.

Bővebbet Firtl Mór vendéglősnél Salomváron.

szőlő **peronoszporája** ellen

való védekezéshez általánosan elismert legjobb anyaga a

Dr. ASCHENBRANDT-féle

BORDÓI-POR.

Ara Budapesten:

50 kilogrammos zsákokban 4 kilogramm 82 f, 10 és 5 kilogrammos zsákokban 86 f, valamint 2 kilogrammos dobozokban 4 klg. 87 f.

Használata olcsó és biztos, előállítása gyors, a levélhez a legjobban tapad, a permetezőző sohasem dugítja.

A magyaróvári m. kir. gazdasági akadémia növényélettani állomása kísérletének fényes eredménye, a legkitünőbb külföldi szaktudósok véleménye, számos magyar gazda bizonyítványa bárkinek díjtalanul megküldetik.

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“
Budapest, V., Alkotmány-utca 31. szám.

A por kapható és megrendelhető

Gyarmati Vilmosnál Zalaegerszegen.

DARUVÁR FÜRDŐ

Szalonybányán a Dállyvasút állomása

Vasas hőforrások és iszapfürdők

34°—50 C.

Kies vidék, remek park, kiterjedt erdő-ültetvények. Márvány, porcellán, tükör és lápfürdők. Fango gyógykezelés és hidegvizkúra. Kiváló gyógyhatás valamennyi női bajnál, vérszegénység, csuzos és köszvényes bántalmaknál, valamint idegfájdalmaknál.

Mérsékelt árak!

Prospektussal szívesen szolgál

a fürdőigazgatóság.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva

Mint hogy értéktelen titánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkori „Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sv. Á.)

„Roche“

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban. — Ara üvegenként 4.— koronára.

Szives tudomásul!

Tavaszi bevásárlási utamból haza térve tisztelettel értesitem a t. érdeklődő közönséget, hogy remek újdonosságokat hoztam

női és gyermekkalapokban
napernyőkben, divatos
kesztyű, nyakkendő stb.

cikkekben.

Kérem a n. é. közönséget újdonságaim szives megtekintésére.

özv. Breszler Mórné
divatáruházában és cipőraktárában
Zalaegerszegen, Kazinczy-tér,
Horváth Miklós-féle ház.

Nagy választék uri, női és gyermek-cipőkben.

Aki Budapestre jön, ide megy:

ÁMOR NAGY-KÁVÉHÁZ

(ezelőtt Beliczay)

Budapest, Nagymező-utca 7.

Tulajdonos: KANZLER GYULA.

Naponta TOLL ÁRPÁD és
TOLL KÁROLY teljes zenekara
hangversenyez.

Budapest látványossága!

Gyönyörű látványosság!

Minden idegen nézze meg!

Vendéglő megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a Tompa- és Eötvös-utcában levő Páslek Lajos-féle

vendéglőt

átvettem s azt

május 4-én megnyitottam.

Minden időben jó magyaros konyhát, jó hegyi borokat és naponként frissen csapolt sört szolgállok ki.

Abonenseket elfogadok.

A n. é. közönség pártfogását kérve maradok

kiváló tisztelettel

Tivolt Gyula.

A ki eddig eredménytelenül játszott az osztály-sorsjátékon
A ki még egyáltalában nem kísérelte meg abban szerencsáját
A ki tényleg főnyereményhez akar jutni
A ki pontos és előzékeny kiszolgálásban akar részesülni, az forduljon bizalomteljesen a legnagyobb szerencsegyűjtődéhez

GAEDICKE bankházához

Az I. osztály huzása már **május hó 23. és 25-én.**

Ezen huzásokhoz ajánlunk:

Egész	Fél	Negyed	Nyolcad sorsjegyet
12.—	6.—	3.—	1.50 koronáért.

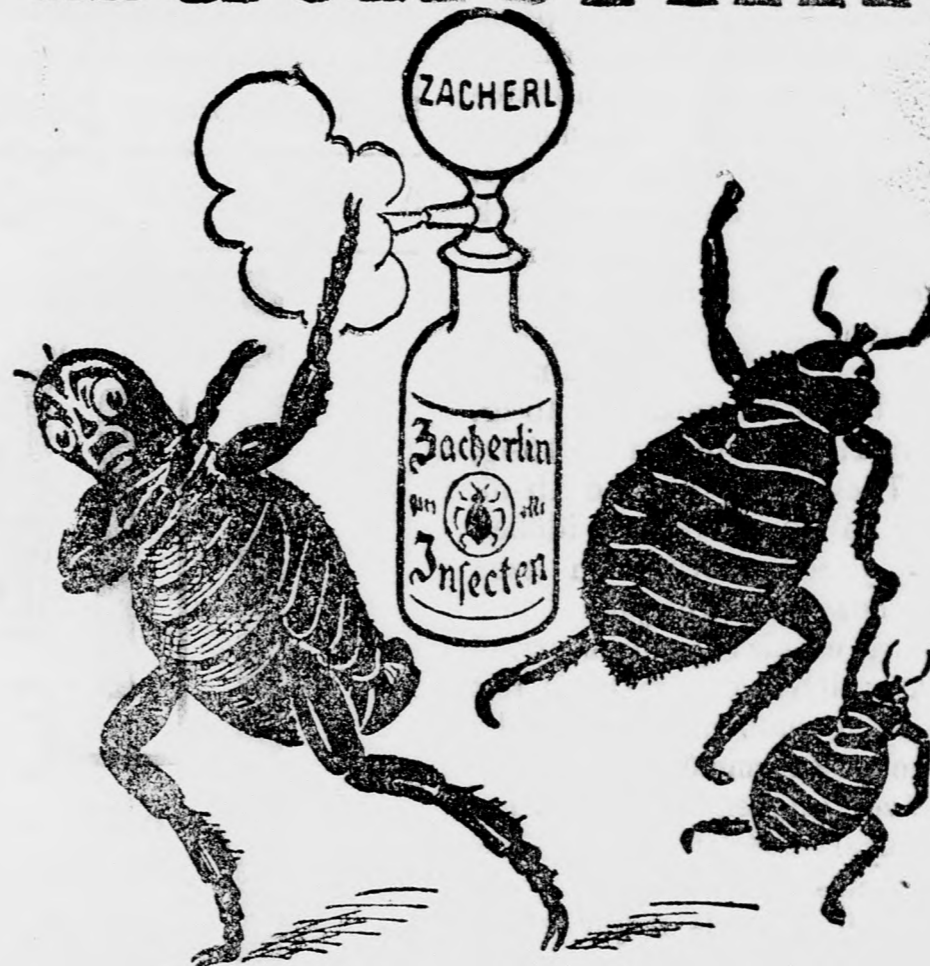
A pénz beküldéséhez szükséges befizetési lapok ingyen és bérmentve.

GAEDICKE

bankház

BUDAPEST, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

Zacherlin

A sokszorosan utánozott, **de soha el nem ért Zacherlin** valóban bámulatosan megóv a rovarok minden kellemetlenségétől.

Sohasem dobozban, hanem mindig palackokban kapható:

Zalaegerszegen
Hubinszky Adolf,
Gyarmati Vilmos,
Ján Ferenc,
Kömlesztés M. Miksa,

Kosztelitz Miksa,
Reich Samu cégeknél,
Kaszter Sándor gyógyszerárában és
D. Horváth Antal drogériájában.
Bellatinczon Weisz Bélánál.

Letenyén
Eppinger Ignác utóda,
Weiss Henrik és
Kluger Pál cégeknél.

A
SÓSKÜTI

(Vasmegye.)

PAULA

forrás a legolesőbb természetes ásványviz.

Páratlan borviz.

➡ Kristálytisza és utolsó cseppig élvezhető. ➡

Felséges és kitünő üdítő ital ugy magában, mint cognacal, citrom- és gyümölcsnedv-kivonattal. — Kiváló gyomorviz! Teljesen friss töltés!

Egyedüli elárusítás **Ján Ferenc** urnál Zalaegerszegen.

16 deciliteres üveg (üveggel együtt) 16 kr.

Eladó

Egy darab Garreth R. és Fia,
Lincoln gyártmányu HP (5 lóerejű)

gőzcséplő garnitura

4000 korona árért készpénzfizetés
mellett.

A cséplőgép 5 évet töltött munká-
ban s jelenleg az idej cséplési
idényre készítették elő. A cséplési
idényre való előkészítés után a
garnitura a javítási költségek hozzá-
számításával lesz eladva.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Z. Czigány László

Mikefa u. p. Nova.

Görcs csillapító
szélhajtó

Hódony- csöppök

1844 óta használatban levő étvágy-
gerjesztő, emésztést elősegítő
házi szer.

— Egy üveg ára 1 K. —

Két üvegnél kevesebb (2 K 50 f
utánvét mellett) postán nem kül-
detik.

Beszerezhető:

Bittner Gyula gyógyszerárában
Gloggnitz (Alsó-Ausztria).

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotban
szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve
kapható a szabd. hatyu gyógyszerár által
Majna Frankfurt.

Eladó

Egy 6 HP. (hat lóerejű)

gőzcséplő készlet

teljes felszereléssel 4000 K árban.

A cséplő-garnitura a m. kir.
Államvasutak Gépgyárának gyárt-
mánya és körülbelül 10 év óta van
használatban. A cséplőgarnitura jó
karban van, miről a vevő a cséplési
idény alatti kipróbálás által meg-
győződhetik.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Sárközy Viktor

g. e. titkár.

BIZTOS ALAP

ANDRÉNYI
SEC
ARAD

ÜDÍTŐ FRISS SZAKEMBEREK
ZAMAT ELISMERÉSE.

HÁGYOMÁNYOS REMEK KIVÁLÓ
FRANCZIA ILLAT. APRÓ GYÖNGY.
MÓDSZER.

NAGY GONDDAL SZAKSZERŰ ELISMERETES SAJÁT MINTA-
MEGVALÓGATOTT KEZELÉS GONDOZÁS. SZERŰ
BOROK. GZÖLÖBIRTOK.

Kapható minden elsőrangú
vendéglőben és kávéházban.

Mc Cormick amerikai aratógép-gyár

igazgatósága és főraktára:

Budapest, V., Alkotmány-utca 12.

Knecht E. John igazgató.

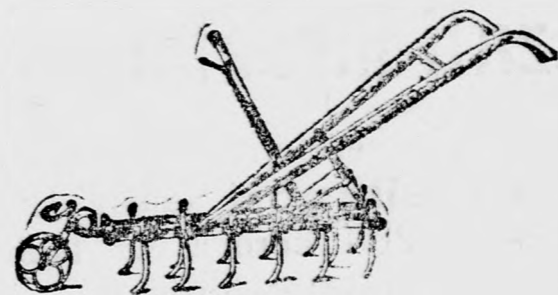
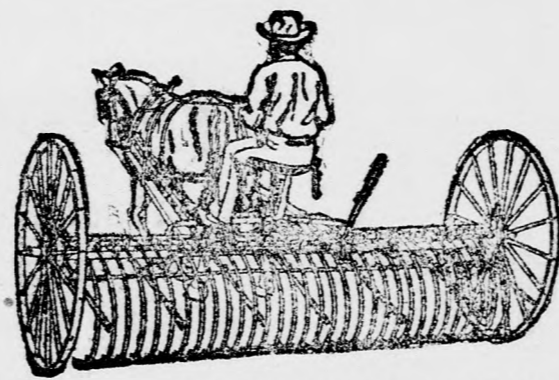
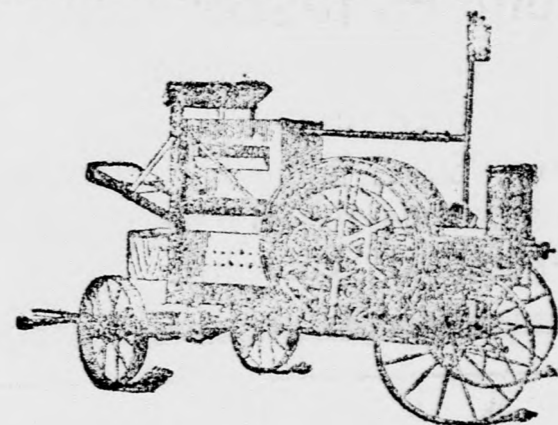
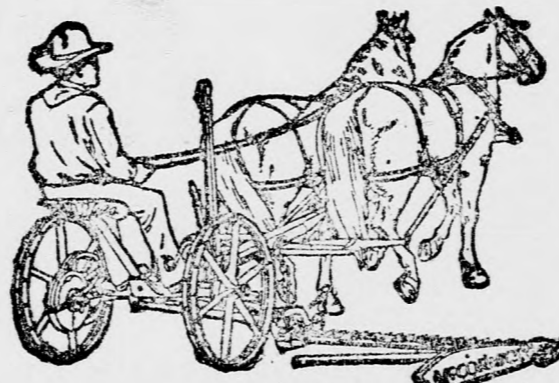
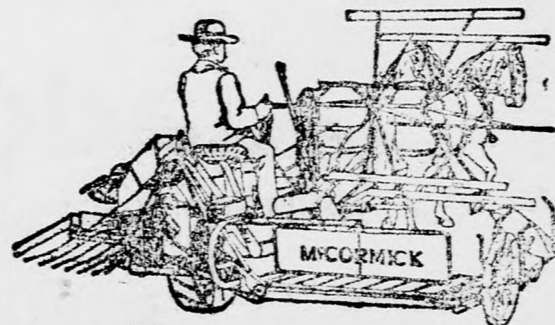
Mc Cormick kéveköti-arató-

gépei és marokrakó-arató-

gépei a magyar viszonyoknak

megfelelően külön lesznek gyártva.

Ez nem üres írázis, hanem tény!

Összes gyártmányainkról szóló képes katalógusunkat kívánatra bérmentve küldjük.

Déli Jég és Viszontbiztosító- Társaság

magyarországi osztálya

Budapest, Váci-utca 20. sz.,
az „Adria“ bizt.-társ. házában.

Teljesen befizetett alaptőke 3.000.000 korona.

Tartalékok — — — 6.918.370 »

Ezen, a cs. és kir. szab. „Adria biztosító
társulat“ védnöksége alatt megalakult tár-
saság biztosít különféle terményeket jégkár
ellen legkedvezőbb feltételek és a legjutá-
nyosabb díjak mellett.

Biztosítási ajánlatokat elfogadnak és fel-
világosításokat készséggel adnak az „Adria
biztosító-társulat“ összes vezér-, fő- és
kerületi ügynökei.

Főügynökség Zalaegerszegen:

Gráner Lipót és fia Rosenthal Gyula
titkár.

Hölgyek

részére nélkülözhetetlen!

Legjobb szépítőszert a

Földes-féle **MARGIT CRÈME**

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrat-
kát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Elisimítja a ráncokat és az
arcot fehérré, simává varázsolja, üdít és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

KIVÁLÓ TOILETT CIKKEK: Margit-hölgypor (3 színben) 1-20 kor.,
Margit-szappan 70 fill., Margit fogpép 1 kor., Margit-arcviz 1 kor.

Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszerekkereskedésben.
Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARAD.

Főraktár: Zalaegerszegen HORVÁTH ANTAL drogeriája.

Páratlan és
csodás hatása.

Óvakodjunk
utánzatoktól.

TAKÁCS-féle gyomorsó

egyedüli biztos hatású szer makacs gyomorbajoknál, ára 3 korona. — Nagy jövedelem marad a gazda kezében, ha apró szárnyasai elhullását megakadályozza, ezt csak a

BAROMFITINKTURA

használatát által éri el, ára 90 fillér. — Kik sömörbajban szenvednek, azok használják a

folyékony ecetszappant,

amely kitűnő gyógyszernek bizonyult számos esetben, ára 1 korona 20 fillér.

Takács István „Mátyás Király” gyógytár
CINKOTA (Budapest mellett.)

Tarcsa gyógyfürdő Vasvármegyében

Glaubersótartalmú szénsavdús vasforrások. Természetes szénsavas (acél) és vasas valamint vasláp — (moor) fürdők. — A tarcsai vasláp — mely a Franzeshadihoz hasonló — dr. Hankó tanár a tudományos akadémia tagjának vegyelemzése szerint Magyarországon a legjobb sőt a világhírű Marienbadit is jóval felülmúlja úgy vastartalomban, mint szerves alkotórészekben. — Ujonnan épült modern hidegvizgyógyintézet férfi és női osztállyal. — Kényelmesen berendezett olcsó lakások, vendéglőkben izletes és páratlanul olcsó étkezés, új kávéház, tejesarnok, villanyvilágítás, térszene, szép kirándulások, kellemes hűvös éghajlat, gyógyszertár. — Állandó fürdőorvosok: dr. Barta Kornél v. tanársegéd és dr. Glück Gyula a vizgyógyintézet vezetője. — A női szervek bántalmái, sápkór, vérszegénység, ideges bántalmak, szivbajok, csuzos (reumás) megbetegedések, továbbá légzési-, emésztési-, és vizeleti szervek bajai ellen kiváló orvosi tekintélyek ajánlják.

Évad május 19-től szeptember végéig.

Elő- és utósalsóban tetemesen olcsóbb árak. — Tarcsai Károly forrás igen kedvelt borvíz és hurutos bántalmaknál kiváló hatású. — Lakás- és ásványvíz megrendelések a fürdőigazgatósághoz intézendők. Kívánatra prospectus. Vasúti állomás, posta és távirtda helyben. — Budapestről és Győrből „Tarcsa-fürdő” fölliratu közvetlen I. és II. osztályú kocsik közlekednek naponta oda és vissza.

Eladó fűszer és csemegeüzlet.

Dunántuli nagyobb városban (33 ezer lakos, megyei székhely) 180.000 korona forgalmu országos hírv

csemege és fűszerüzlet

haláleset miatt azonnal eladó.

Szükséges tőke 40.000 korona.

Ajánlatok Sz. J. jelige alatt Leopold Gyula hirdető irodájába B u d a p e s t, Erzsébet-körut 41. küldedük.

995/1907.

Pályázati hirdetmény.

A zalaegerszegi kerületi betegsegélyző igazgatósága egy **ellenőri** állásra 1200 K évi fizetés és 200 korona évi lakbér javadalmazással pályázatot hirdet.

Felhívtnak a pályázni óhajtók, hogy a kellően felszerelt kérvényeiket f. hó 25-én délután 5 óráig a pénztárnál adják be, a később beadott kérvények figyelembe nem vétetnek.

Az ellenőri állásra pályázhat minden fedhetlen előéletű nagykoru magyar honos-ságu férfiú, aki legalább 4 középiskolát elvégzett s aki a könyvelésben járta s végül aki valamely hazai betegsegélyző pénztárnál van vagy volt mint tisztviselő alkalmazva.

A kérvényhez csatolandók az erkölcsi, születési és az eddigi működést igazoló bizonyítványok.

A megválasztott tartozik állását f. évi június hó 1-én reggel 8 órakor elfoglalni.

A véglegesítésre nézve az igazgatóság magának fentartja a jogot.

A zalaegerszegi kerületi betegsegélyző pénztár igazgatósága nevében

Gombás István

titkár.

Kováts László

elnök.

ITT ELŐSZÖR!

ITT ELŐSZÖR!

L. MISTRİK-féle villanyos színház

megérkezett!

Megnyitás Pünkösöd vasárnap, a Vásártéren díszesen felállított sátorban.

Ezen vállalat a maga nemében legkiválóbb és legsolidabb, melyet a legmagasabb előkelőségek tüntettek ki látogatásukkal.

A szállítható villanyvilágítást 16 lóerejű benzín-motor szolgáltatja.

Helyárak: I. hely 80 fillér, II. hely 50 fillér, III. hely 20 fillér. — Katonák és 10 éven aluli gyermekek a III. helyen 20 fillért fizetnek.

Tisztelettel

a Vállalkozó.

Kiadó

egy nagyon jóforgalmu

pékség és péküzlet

augusztus hó 15-től egy

provinc helyen.

Bővebb felvilágosítást ad

Eppinger Samu

Lenti, Zalamegye.

A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület áruraktára.

Mielőtt gazdasági szükségleteinket beszereznénk, kérjünk az egyesület áruraktárától árajánlatot.

Van szerencsénk a nagyérdemű gazdaközönség b. figyelmét felhívni, hogy a szülő kezeléséhez szükséges cikkek u. m.

rézgálic, kénpor és raffia

hamisítatlan jó minőségben előnyös árban (nagybani ár) beszerezhetők.

Ajánljuk a cséplő idény közeledtével csépléshez szükséges mindennemű **olajakat** és **zsiradékot**, nemkülönben **zsákokat**, közönséges és vízhatlan **ponyvákat**.

Szállit a gazdasági egyesület áruraktára mindenféle egyéb gazdasági cikket u. m. **kocsikenőcs**, **carbolineum**, **sodronytonatok** kerítéshez, **asphalt** és **kőfedőlemezek**.

A gazdasági egyesület áruraktára **megvásárol** továbbá mindennemű aprómagvat u. m. **lóher**, **lucerna**, **biborhere**, **fehérhere**, **nyulzapuka**, **mohar** stb.

Felkérjük az igen tisztelt gazdaközönséget, hogy megrendeléseivel az áruraktárt, azok pontos foganatosíthatása végett, a kellő időben felkeresni sziveskedjék.

Kívánatra szívesen szolgálunk árjegyzékkel, vagy nagyobb mérvű rendeléseknél **külön árajánlattal**.

Az apró magvak megmintázása után 5 nap alatt előnyös árajánlattal szolgálunk.

Levélbeli megkeresések a Zalavármegyei Gazdasági Egyesülethez intézendők.

Sárközy Viktor

g. e. titkár, az áruraktár kezelője

A Dr. G. Schmidt fő-törzs orvos-féle

FÜLOLAJ

gyógyít időszakos süketiséget, fülfolyást, fül- és nagyothallást, még idült esetekben is. Egyedül kapható üvegje 2 forintért a **Salvator-gyógyszertárban Pozsonyban.**

Acetylen világítás.

Egy teljes, alig használt, modern

acetylen berendezés,

mely áll: egy kitűnő szerkezetű önműködő készülékből, 57 csillár és égető testekből, **jutányos áron eladó.** — Alkalmos egy nagyobb vendéglősnek vagy földbirtokosnak.

Ezen világítási berendezés csakis azért eladó, mert a villamvilágítást előnyös feltételek mellett bevezettem.

Venni szándékozó az árra nézve bármikor hozzám fordulhat, de célszerű, hogy a berendezést személyesen megtekintse, hogy az illető meggyőződést szerezzen magának a készülék kifogástalan működéséről és arról, hogy ezen szegedi Molnár Márton-féle találmánynál a veszély és robbanás teljesen ki van zárva.

A kávéház és két köri helyiségben az égő testeket helyén hagyom, hogy a vevő láthassa annak gyönyörű égését.

Ha a vevő oly időben jönne, midőn otthon nem vagyok, Juhász Lajos elektrotechnikus lesz szíves mindent bemutatni, aki házámban az acetylen világítást berendezte; vele lehetne megbeszélni a további teendőket, ki hajlandó bárhol felelősségére ezen berendezést felállítani.

Kummer Gyula

eukrász és kávé.

LEOPOLD GYULA hirdetési irodája által Budapest, Erzsébet-körút 41.

Reginy-féle Római vértisztító-szörp
 páratlan szer minden bőrbajnál, bujakórnaál. Vérbőségben szenvedőknek nélkülözhetetlen, vérjavító és vértisztító. Nagy üveg 3 kor. 3 üveget 9 kor. utánvétellel küld: **REGINY ATTILA** gyógyszerész, Budapest, VII., Kilt-8 Kerepesi út 24. A híres **RÁKÓCI SYMORKESERŐ** egyedül készítője. Érdekes prospektus ingyen!

KÉSMÁRKI LENVÁSZON DAMAST-
 árak csak akkor valódiak, ha ezen védjeggyel vannak ellátva. **VALÓDI SZEPESSEGI VÉD-JEGY ECHT ZIPSER**

VÉRSEGENYSÉG, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGESÉG gyógyítására a leghatásosabb készítmény a **KRIEGNER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.**
 Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért. Kis üveg ára 3-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszertárakban. Postán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálvin-tér.

TUDÓBAJOSOKNAK
 és mindenkinek, akit köhög, rekedt, gáratlan szolgálatot tesz a **Malapi-féle hársfamezszörp**. Mintafüveget 3 koronáért küld **APOSTOL-GYÓGYSZERTÁR** BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRÚT 64.

A legjobb órákat
 legelőkelőbb és legolvasztosabb ékszereket, egy készpénzzért, mint **RÉSZLETFIZETÉSRE** szigorúan szabott árakon szállítja Magyarország e nemből a legnagyobbat. **BRAUSWETTER JÁNOS** kronométer-órák **SZEGEDEN.** Árjegyzék 2000 kappal ingyen és bérmentve.

PLATSCHEK VILMOS
 elismert legelőkelőbb, legszolidabb **FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza** Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

A világot bámulatba ejti a Hammond írógép.
 Kiszárlóes előírások: **FARAGÓ TESTVÉREK** Budapest, V., Arany János-s. Kérjen mindenki prospektust!

BALASSA FÉLE UGORKATEJ
 Széplő, majfolt, pattanás, miteszer, ráncok eltűnnek az arczról a valódi angol esőpítőszerezrel való bekentés által. Egy üveg ára 2 korona. Hozzá ugorkaszappan 1 K, puder 1-20 K. Főszékfő: **BALASSA KORNÉL** győgyászorvos déli hely: **BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 47.**

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten? **SCHULLER FERENCZ**
 Mjonnan berendezett elsőrangú étteremben Budapest, VI., Andrásy-ut 39. mert ott jó magyar konyha, valódi tiszta borok és pontos kiszolgálás van.

BABYMIRA-CRÉM
 legjobb szer kiütések, ótvár, ráncok, feldörzsölt és kipállott bőr gyógyítására. Egyedüli készítő: **BRODJOVIN H. gyógyszer. ZÁGRÁB** 5 doboz ára bérm. 6 K 20 f., 10 doboz 6 K 80 f.

A BREZDAI MOTORGYÁR
 részvénykötéshez benzín-, gáz-, szivőgép-motorok és benzín lokomobiljait szakkörökben elismert legjobbak az összes gyártmányok között. Vezér-igazgató: **GELLÉRT IGNÁC és Tsa** Budapest, VI., Teréz-körút 41. Prospektus ingyen.

KATZER részv. társaság megóvó-intézete az első és legnagyobb 1/2 millió részvénylőte. Budapest, Ó-utca 42, 44 (száj ház), 45, 46, és Uj-utca 43. Katzer szőrmeáról az egész világon el vannak terjedve és elsőrangúak.

KISS SZEPEN SEJE NAGY
 1000.000 **VASÁRDIJONCSI KISS FÉLE SZERENCSE-SORSJEGY** KISS KANAL-TÁRSASÁG BUDAPESTI KISVÁSÁR

Pacific TOJÁS KÉSZÍTMÉNY
 tojás-cárgája helyett használandó a étkezés és főzésnél. **NAGY MEQTAKARITÁS.** Kapható minden élelmiszerüzletben és drogeriában. Készítő: **STROBENTZ TESTVÉREK R. T.** vegyipari gyára, BUDAPEST.

„Zsorna”-féle NEPELEBJS védjeggyű férfi nyakkendő, kitanó magyar ipari PÁRIS SZÁJLODA
 Szállás: Gimon Pál Budapest, VI., Váci-körút 25. sz. 100 szoba 2-30 K-tól feljebb, kiszolgálással és villanyvilágítással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem, Vilmos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és helyek felé.

Magyarország főurai
 és földbirtokosai figyelmét föl hívjuk a székes-fővárosban 1873. év óta fennálló kizárólagos libériaiüzletre,
SCHWARZ M. L. V. Váci-körút 4, szám, mely céget mindazok b. figyelmébe legjobban ajánljuk, kik szolgál- és kocsis-személyzetük részére dívtos és mégis jutányos áru ruhát beszerzeni óhajtanak, ugymint magyar, német és francia libériákat, melyek állandóan raktáron és nagy választékban kaphatók. Különlegességet képeznek **kocsis-szűrők,** gazdag himzéssel, izléses kivitelben, minden színben, legnagyobb választékban. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. **Gyászlibériák** állandóan raktáron. Telefonszám 41-96.

Idős és ifju embereknek
 ajánlatos dr Müllernek több bővített kiadásban megjelent, a megzavart ideg és nemi rendszerről, valamint ennek radikális gyógymódjáról írt művét okulásul elolvasni. 1 K 20 fillérnek bélyegjegyekben való beküldése ellen borítékban megküldi: **Curt Röber, Braunschweig.**

GYOMORBETEGEKNEK,
 akik meghülés, gyomorulterhelés, élvezhetlen, nehezen emészthető, tulhideg vagy meleg eledel, vagy szabálytalan életmód folytán **gyomorhajban, gyomorkatharásban, gyomoralfájdalomban, nehéz emésztésben vagy elnyálkásodásban** szenvednek, a rég kipróbált jó hatású **emésztési és vértisztító szert** ajánljuk, mely az **Ullrich Hubert-féle növény bor.**

Kitűnő gyogyerejűnek talált növényekből jó borral vegyítve készül. Erősíti az ember gyomorszerveit anélkül, hogy gyomorhajtó szer lenne. Eltávolítja a véredények zavarait, tisztítja a vért minden romlott, betegséget előidéző anyagoktól és hathatósan működik az egészséges vérképződésre.

Ezen bornak kellő időben való használata mellett minden jelenség, főfájás, felbőgés, gyomorégés, melyek idült gyomorhajoknál leggyakrabban előfordulnak, már a kezdetleges használatnál megszűnnek.

Szorulás, köllikafájdalmak, szivverés, álmatlanság ezen növénybor használata mellett gyorsan megszűnnek.

Halvány, aszott kinézés, vérhiány a legtöbb esetben a hiányos vérképzésnek és májbetegségnek a következményei, a melyeket legbiztosabban gyógyít ez a növény bor, mely fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést, javítja a vérképződést s a betegnek új erőt szerez, amit számos elismerő és köszönő irat igazol.

A növény bor üvegenként 3 és 4 koronáért kapható a gyógyszertárakban Zalaegerszegeen, továbbá Zalaszentgróth, Vasvár, Körmend, Nova, Pacsa, Keszthely, Sümeg, János-háza, Devecser, Kiscell, Muraszombat, Bellatincz, Marcali, Tapolca, Nagykanizsa, Letenye, Csáktornya, Perlak, Szombathely, Csabrendek, Sárvár, Nemetújvár, Szentgothárd, Óriszentpéter, Alsólendva, Muraszerdahely, Komárom, Nemesvid, Pápa, Nádásd, Vaspör, Szóc, Baksa, Bak, Pölöske, Zalaszentlászló, Boba, Középbisztricz, Pince, Páka, Ujudvar, Nagy-rada, Csákány, Simontornya, Tapsony, Kéthely, Nyírad, Ajka gyógyszertáraiban, illetve fűszerkereskedéseiben, valamint minden nagyobb és kisebb helyen Magyarországon és az egész Osztrák-Magyar Monarchiában a gyógyszertárakban.

Utánzatoktól óvakodni kell és csak **Ullrich Hubert-féle növ. bor** kérendő.

A zalaegerszegei gyógyszertárak 3 vagy több palack növény bort eredeti áron szállítanak az ország bármely részébe.

STOCK-COGNAC MEDICINAL.

Kezesség mellett tiszta borból párolt.

Állandó vegyi ellenőrzés alatt.

CAMIS és STOCK

pároló telepe

FIUME.

Kapható gyógyszerárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:

SATTLER JÓZSEF Nagykanizsán.

Goddam!

Végre egy gyorsan és biztosan ható tyukszem-szer.

COOK & JOHNSON
amerikai szabadalmazott

tyukszem-gyűrűi

1 darab 20 fillér, 6 darab 1 korona, postán 20 fillér portó.

Kapható a birodalom minden gyógyszerárakban, valamint orvosság- és drogériákban stb.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régennek bizonyult háziaszer, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, csúznál és meghűléseknel, bedörzsöléséppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és úgyszólván minden gyógyszerárakban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerárak az „Arany oroslánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

XXVI-ik magyar királyi

jótekonycélú államsorsjáték.

Ezen sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótekonycélokra fog fordíttatni. Ezen sorsjátéknak 11969 nyereménye 363.000 korona összegben készpénzben.

Főnyeremény 150.000 korona,

továbbá:

1 főnyeremény	— — 20.000 korona.	10 nyeremény à	— — 1000 korona.
1 „	— — 10.000 „	150 „	— — 100 „
1 „	— — 5.000 „	300 „	— — 50 „
5 nyeremény à	— — 2.000 „	1500 „	— — 20 „
		10000 „	— — 10 „

Huzás visszavonhatatlanul 1907 évi június hó 20-án.

Egy sorsjegy ára négy korona.

Sorsjegyek kaphatók a magy. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Vámpalota), valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, az összes vasuti állomásokon s a legtöbb dohánytözsdeben és váltóüzletben.

M. Kir. Lottójövedéki Igazgatóság.

KÜLÖNÖS FIGYELEMBE!

A rendkívül kedvelt alacsony számok

1 számtól 300 számig

kizárólag a mi gyűjtődénkben kaphatók.

Ugyancsak a születési éveket

tartalmazó számok

1801 számtól 1900 számig.

A fenti számok rendkívül nagy keresletnek örvendenek, ennélfogva kérjük mielőbbi becses megrendelését.

BOGDÁNY S. fővárosi sorsjegyiroda
részvény-társaság.
Budapest IV., Károly-körút 20.
Telefon 88-16.

Az I. osztályú sorsjegyek árai:

$\frac{1}{8}$ sorsjegy K 1.50 — $\frac{1}{4}$ sorsjegy K 3.—

$\frac{1}{2}$ sorsjegy K 6.— — $\frac{1}{1}$ sorsjegy K 12.—

Póstai szétküldés utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után.

Benkő sorsjegye Bankó!

AZ I. OSZT. SORSJEGYEK ÁRAI:

$\frac{1}{8}$ K 1.50

$\frac{1}{4}$ K 3.—

$\frac{1}{2}$ K 6.—

$\frac{1}{1}$ K 12.—

BENKŐ BANK BUDAPEST, ANDRÁSSY UT 60

„Sorsjegyeink Zalaegerszegen kaphatók GYARMATI VILMOS-nál.”

**Legnagyobb nyere-
remény esetleg
600.000 márka.** **Szerencse
értésítés.** **A nyere-
mékért az ál-
lam szavatol.**

Meghívó a Hamburg város szavatossága alatt álló nagy pénzsorsjátékban való részvételre, amelyben

9 millió 538.092 márkát

feltétlenül kisorsolnak.

Ezen előnyös pénz-sorsjáték főnyereményei a következők: A lehető legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben 600.000 márka.

1 jut. à 300.000 Mk.	1 ny. à 40.000 Mk.
1 " " 200.000 "	1 " " 30.000 "
1 " " 60.000 "	7 " " 20.000 "
1 " " 50.000 "	1 " " 15.000 "
1 " " 45.000 "	11 " " 10.000 "
1 " " 40.000 "	36 " " 5000 "
1 " " 35.000 "	103 " " 3000 "
1 " " 30.000 "	161 " " 2000 "
1 ny. à 100.000 "	543 " " 1000 "
1 " " 60.000 "	577 " " 300 "
1 " " 50.000 "	171 " " 200 "

Ezen sorsjátéknak, amely 7 osztályból áll, 97.000 sorsjegye van 46.935 nyereménnyel és 8 jutalommal, úgy hogy majdnem minden második sorsjegynek nyernie kell.

Az első osztály lehető legnagyobb nyere-
ménye legszerencsésebb esetben 50.000 M,
amely a második osztályban 55.000, a har-
madikban 60.000, a negyedikben 65.000, az
ötödikben 70.000, a hatodikban 80.000, és a
7-ikben 600.000 márkára emelkedik.

Az első osztályra, amelynek húzása hiva-
talanosan van kitűzve:

egy egész eredeti sorsjegy csak 7 Mk v. 7 K.
egy fél eredeti sorsjegy 3-50 Mk v. 3 K.
egy negyed eredeti sorsjegy 1-75 Mk v. 1-75 K.

A következő osztályok betétei, valamint a
nyereményjegyzék a hivatalos, állami címerrel
ellátott sorsolási tervezetben láthatók, amelyet
kivánatra bárkinek díjtalanul megküldök.

Minden résztvevő külön megkeresés nélkül
is azonnal a húzás után megkapja a hivatalos
sorsolási jegyzéket.

A nyeremények kifizetését és szétküldését

egyenesen az érdekeltek címére én eszközlöm,
azonnal és a legszigorubb titoktartás mellett.

Megrendeléseket postautalványon vagy
utánvételei mellett kérek.

Tessék ajánlatokkal a közelgő húzás
miatt azonnal, de legkésőbb

f. évi május 31-ikéig

bizalommal

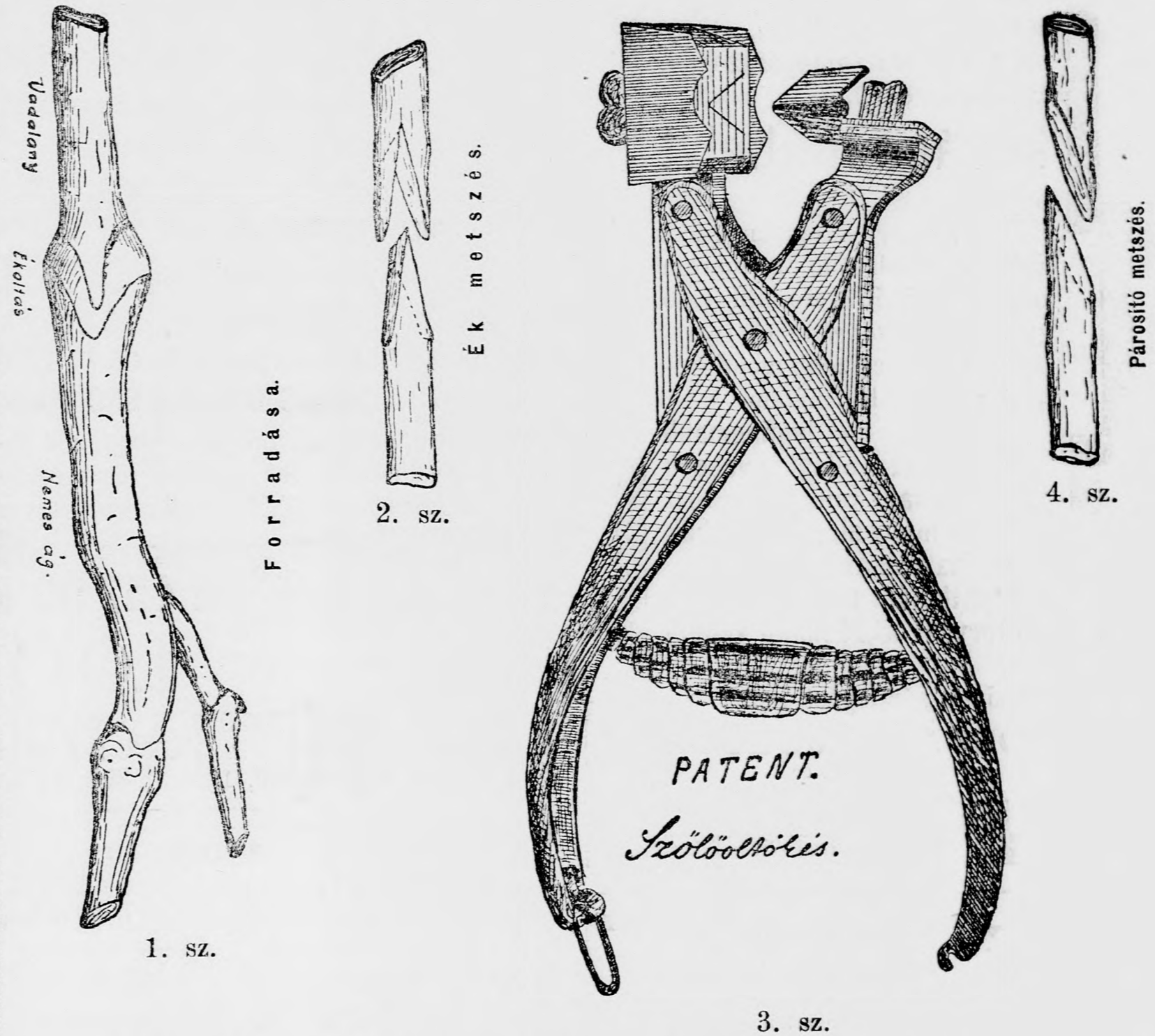
Heckscher Sámuel senr.
hamburgi bankházához fordulni.

Uj!

Fontos uj találmány.

Uj!

Szabadalmazott uj oltókés!

Szőlő tulajdonosoknak, szőlő munkásoknak, kertészeknek nélkülözhetetlen.
A fentebb látható I. számú rajz a **Bognár-féle** szabadalmazott, a szőlő zöldajtásnál gya-
korlatilag kiváló eredménnyel kipróbált uj szőlőajtó késnek természetben való formáját; a 2. sz.
rajz az ékoltás metszetét, a 3. sz. rajz a párosítás metszetét és a 4. sz. rajz e késsel történt for-
dított ékoltás forradását ábrázolja. Ezzel a késsel 6-12 millimeter vastag vessző oltható, vagy
párosítható akár fás, akár zöldajtásnál, akár pedig gyümölcsfa nemesítésnél. Az alanyból kivágja
az ék helyét, az oltó nemes ágból pedig az éket, vagy megfordítva. A kivágás oly pontos, hogy
egyik vessző a másikba annyira beleillik, mintha csak egyből volna kivágva. A vesszőt nem zuzza,
nem nyomja össze; az oltvány forradása pedig sima, egyenes és szilárd, tehát tökéletes. E késsel
bárki is gyorsan olthat vagy párosíthat s így a munkaeredmény időben, anyagban és minden
tekintetben messze felülhaladja az eddig szokásban volt oltásokat, oltó és párosító eszközöket. Az
oltókés egyszerű és könnyen kezelhető, élesíthető, tisztítható; kezeléséről minden vevő külön hasz-
nálati utasítást is kap.
Egy használatra teljesen felszerelt késnek ára, használati utasítással, egy a hozzá szükséges
élesítő kő és tisztító ékkel együtt 6 korona 80 fillér. Egy külön tartalékkés 1 korona 50 fillér.
Megrendelhető és kapható a kizárólagos zalamegyei elárústónál

VIDOR LIPÓT
Zalaegerszeg, Kazinczy-tér, dr. Keresztury-féle ház

! Köhögés !
Aki ezt figyelemre nem méltatja,
vétkezik a saját egészsége ellen.
**A Kaiser-féle
Mell-Karamellák**
a 3 fenyőfa jeggyel.
Orvosok által ajánlva köhögés,
rekedtség, hurut, elnyálkásodás és
hörghurut ellen.
5120 közjegyző által hitelesített
irat bizonyítja, hogy amit
igérünk, azt meg is tartjuk.
Egy csomag 20 és 40 fillér, egy dohoz 80
fillér Kaszter Sándor gyógyszerárában és Schmidt
Győző cukrászatában Zalaegerszegen.

A francia módszer szerint
(üvegerjedés által) előállított

„Animo” pezsgő

elismert szaktekintélyek sze-
rint egyenrangú a legjobb
francia pezsgővel

Raktár:
D. Horváth Antal
drogueriája
Zalaegerszegen.

Muraközi pezsgőgyár
Csáktornya.

Kovács üzlet.

Van szerencsém a t. közön-
ség tudomására hozni, hogy
május hó 1-én Zalaegerszegen,
Rákóczi-utca 9. szám alatt

kovács műhelyt nyitok.

Több nagy városban szer-
zett tapasztalataim s iparom
hosszabb időn keresztül való
gyakorlása képesítenek arra,
hogy a legmesszebb menő igé-
nyeket is kielégíthetem.

Elvállalom a **legfinomabb
kocsimunkát** s a **legkényesebb
patkolásokat**, valamint a roz-
patkolás miatt **elromlott lábak
helyreigazítását**.

A patkolási tanfolyamot az
állatorvosi akademián végez-
tem.

Szives pártfogást kér

HORVÁTH JÓZSEF
kovács mester.

Ez A Keret Szük

ahhoz, hogy a Hoppa angol teint regulator
meszerü szépitő hatását ecsetelhessük, de ez
fölsleges is, minek szaporítani a szót,

H tények beszélnek H

vegyenek a t. hölgyek 2 kor. 50 fillérért Hoppát
s az szeplő, májfolt, bőrvörösség, mitesser, pör-
senés, pattanás és más arcisztatlanság csodá-
latos eltűnése minden szónál szebben bizo-
nyítja, hogy a Hoppa minden mást feleslegessé
tesz, egymaga pótol krémet, szappant, poudert.
Puhítja, ifjítja, üdíti, finomítja és fehéríti az
arcot, kezeket, nyakat, vállat.

HOPPA angol teint regulator **HOPPA**
főraktár:
Kaiser Vilmos és Tsa
drogeriája

Győr, Baross-ut 1. Kapható gyógyszerárakban és drogeriában.

Földbirtokot

keresünk **vételre** Zala
és szomszédos megyékben.

Ajánlatok „Vállalat” jelige
alatt továbbítanak a kiadó-
hivatalban.

TÖRÖK szerencséje ÖRÖK

Felülmulhatatlan az a szerencse, mely bankházunk-
nak kedvez. Rövid idő alatt
**30 millió koronánál több nyereményt
fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek;** ezek között a két
legnagyobb nyereményt és pedig:

kétszer a **600.000** koronás
nagy jutalmat, a **főnyereményt,**

a legnagyobb **400.000** koronás főnyereményt,

továbbá 6 á 100.000, 3 á 90.000, 3 á 80.000, 3 á 70.000, 4 á 60.000,
több 50.000, 40.000, 30.000, 25.000, 20.000, 15.000 és ezeken kívül
számtalan 10.000, 5.000, 3.000, 2.000, 1.000, 500 koronás egyéb nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő a világ legesélydusabb
osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 20-ik új magyar osztálysorsjátékban

125.000 sorsjegyre 62.500 pénznyeremény jut

és összesen **16 millió 457.000 korona** hatalmas összeget sorsolnak ki.

Legnagyobb nye- **1.000.000** korona.
remény esetleg

továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 á 200.000, 2 á 100.000, 2 á
90.000, 2 á 80.000, 2 á 70.000, 2 á 60.000, 1 á 50.000, 3 á 40.000, 3 á 30.000, 6
á 25.000, 9 á 20.000, 13 á 15.000, 44 á 10.000 korona és még sok egyéb nyeremény.

A **hét** melyik **napja** bir Önre nézve különös **Jelentőséggel?**
Rendeljen nálunk oly sorsjegyszámot, mely azon nap mellé van jegyezve,
amelyen különös eseményeknek volt részese

Vasárnap 100923	Hétfő 25985	Kedd 109684	Szerda 83902
Csütörtök 58241	Péntek 64756	Szombat 44156	

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerü árai:

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy frt —.75, vagy K 1.50; $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy frt 1.50, vagy 3 korona.

$\frac{1}{2}$ " " " 3.—, " " 6.—; $\frac{1}{1}$ " " " 6.—, " 12 " "

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy az **összeg előzetes beküldése** ellenében küld-
jük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk
azonnal de legkésőbb

folyó évi május hó 23-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután szerencse-sorsjegyeink igen keresettek
és gyorsan elfogynak.

Török A. és Tsa

Sürgönycim: Törökék Budapest. Sürgönycim: Törökék Budapest.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruháuk osztálysorsjáték-üzletel:

Központ: **Szervita-tér 3/a.**
saját palotánkban.

I. fiók: **Váci-körut 4/a.**

II. fiók: **Teréz-körut 46/a.**

III. fiók: **Muzeum-körut II/a.**

WEINBERGER HERMÁN és FIA jégvermeiből

JÉG!

Naponként házhoz szállítva.

Megrendelhető az egész idényre, vagy havonként, vagy esetről
esetre is.

JÉG!

Megrendeléseket felvesz a cég irodája: Zalaegerszeg, Vármegyeház-tér, Weisz Ede-féle ház.